

- ۱- معنی واژه‌های «تداعی، بازپسته، پس‌افکند و استبعاد» به ترتیب در کدام گزینه صحیح است؟
 (۱) پی‌درپی، وابسته، پس‌افکننده، دوری
 (۲) به‌خاطر آوردن، پیوسته، میراث، دور شدن
 (۳) خاطره، وابسته، میراث، دور کردن
 (۴) یادآوری، مرتبط، پس‌افکننده، بعید شمردن
- ۲- معنای چند واژه نادرست آمده است؟
 (ادیب: سخن‌دان) (اکراه: خوشایند بودن) (تزویر: نیرنگ) (خمّار: مست) (داروغه: شب‌گرد) (دینار: سکه نقره) (گرامت: توان) (مدام: می) (والی: فرمانبر) (تاب: فروغ)
- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج
- ۳- معنای واژه «همت» در بیت زیر، در چند بیت تکرار شده است؟
 «همت‌م بدرقه راه کن ای طایر قدس / که دراز است ره مقصد و من نوسفرم»
 (الف) مرد همت نه مرد تهمت باش
 (ب) هر که را یک ذره همت داد دست
 (ج) همت عالی ز فلک بگذرد
 (د) بهر آسایش سخن کوتاه کن
- چون پیمبر نه‌ای، ز اُمت باش
 کرد او خورشید را ز آن ذره پست
 مرد به همت ز ملک بگذرد
 در عوضمان همتی همراه کن
- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار
- ۴- املاي واژه‌های کدام گزینه، به ترتیب برای کامل کردن بیت‌های زیر درست است؟
 (الف) ز کوی میکده برگشته‌ام ز راه خطا
 (ب) جهان‌ت خوش و رفتنت بر (...)
 (پ) بر تو فرخنده باد ماه صیام
- مرا دگر ز کرم با ره (... انداز
 عبادت قبول و دعا مستجاب
 خلد بایدت ز کردگار (...)
- (۱) صواب، صواب، ثواب (۲) ثواب، ثواب، صواب (۳) صواب، ثواب، ثواب (۴) ثواب، صواب، صواب
- ۵- در متن زیر چند غلط املايي و رسم الخطی وجود دارد؟
 «روی حال خویش با ننگ دروغ سیاه مگردان و حقیقت بدان که عیب که از یک دروغ گفتن بنشیند به هزار راست برنخیزد و آن که به دروغ‌گویی منصوب گشت، اگر راست گوید، از او باور ندارند، و تا توانی با دوست و دشمن راه احسان و اجمال می‌سپری که هم در دوستی بیافزاید و هم از دشمنی بکاهد. و ای فرزندان، به هیچ تأویل با بدان آشنایی مکنید.»
- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار
- ۶- در کدام گزینه حذف فعل به قرینه معنوی می‌بینید؟
 (۱) چنین نقل دارم ز مردان راه
 (۲) که پیری به دریاوزه شد بامداد
 (۳) یکی گفتش این خانه خلق نیست
 (۴) بگفتا خموش، این چه لفظ خطاست
- فقیران منعم، گدایان شاه
 در مسجیدی دید و آواز داد
 که چیزی دهندت، به شوخی مایست
 خداوند خانه خداوند ماست
- ۷- در کدام بیت، ترکیب اضافی بیش‌تر است؟
 (۱) دود آهی که برآید ز دل سوختگان
 (۲) بلبل آن به که فریب گل رعنا نخورد
 (۳) سلطان ازل گنج غم عشق به ما داد
 (۴) چشم و دهان یار تلافی کند مگر
- گرد آینه روی تو درآید روزی
 که دو روزی است وفاداری یاران دورنگ
 تا روی در این منزل ویرانه نهادیم
 عمر عزیز را که به خواب و خیال رفت
- ۸- نوع وابسته وابسته به کار رفته در بیت زیر، در کدام یک از گزینه‌ها تکرار شده است؟
 «هزار دیده چو پروانه بر جمال تو عاشق / غلام مجلس آنم که شمع مجلس اویی»
 (۱) هر صباحی غمی از دور زمان پیش آید
 (۲) تا چه خواهد کرد با من دور گیتی زین دو کار
 (۳) گوش دلم بر در است تا چه بیاید خبر
 (۴) ماه چنین کس ندید خوش‌سخن و کش خرام
- گویم این نیز نهم بر سر غم‌های دگر
 دست او در گردنم یا خون من در گردنش
 چشم امیدم به راه تا که بیارد پیام
 ماه مبارک طلوع سرو قیامت قیام

۹- در کدام گزینه، جمله‌ای با ساختار «نهاد + مفعول + مسند + فعل» وجود دارد؟

- (۱) نگاهم بی تو چون آینه شد پامال حیرانی
 (۲) ای نسیم سحر، از خود به فغانم، برسان
 (۳) هم آغوش جنون رنگ غفلت دیده‌ای دارم
 (۴) به تسلیم از کمال نسخه هستی مشو غافل

۱۰- کدام عبارت، دربارهٔ غزل اجتماعی نادرست است؟

- (۱) به غزل‌هایی که محتوای آن‌ها بیش‌تر مسائل سیاسی و اجتماعی است، غزل اجتماعی گویند.
 (۲) درون‌مایهٔ غزل اجتماعی اشعار وطنی است که به سلطهٔ بیگانگان و بیدادگری آنان پایان دهد.
 (۳) در سروده‌های شاعرانی مانند محمدتقی بهار و فرّخی یزدی می‌توان نمونهٔ غزل اجتماعی را یافت.
 (۴) در عصر مشروطه با توجه به دگرگونی‌های سیاسی و اجتماعی، این نوع غزل رواج یافت.

۱۱- آرایه‌های بیت «ای مهربان‌تر از برگ در بوسه‌های باران / بیداری ستاره، در چشم جویباران» در کدام گزینه آمده‌اند؟

- (۱) تناسب، واج‌آرایی، تشخیص، اسلوب‌معاذله
 (۲) استعاره، تناسب، کنایه، واج‌آرایی
 (۳) تشخیص، واج‌آرایی، تشبیه، جناس
 (۴) تناسب، تشخیص، ایهام، کنایه

۱۲- یکی از آرایه‌های مقابل کدام بیت، نادرست است؟

- (۱) می‌خواست گل که دم زند از رنگ و بوی دوست
 (۲) سعدی حجاب نیست تو آینه پاک دار
 (۳) از سینهٔ پر داغ، بهار جگر خاک
 (۴) اگرچه زیر هر سنگی چو خاقانی صدا بینی

۱۳- «وجه شبه» در همهٔ ابیات محذوف است به جز ...

- (۱) طره‌های تو کمندا فکن طراران اند
 (۲) بنفشه زلف من آن سرو قد سیم اندام
 (۳) دیشب در آمد آن بت مهر روی شب نقاب
 (۴) گفتمش روی تو صد ره ز قمر خوب‌تر است

۱۴- کدام گزینه با مصرع اول بیت زیر قرابت دارد؟

«همه درگاه تو جویم همه از فضل تو پویم / همه توحید تو گویم که به توحید سزایی»

- (۱) از خرمن خویش ده زکاتم
 (۲) بر صورت من ز روی هستی
 (۳) خوابی که به بزم تو است راهش
 (۴) چون شوق تو هست خانه خیزم

۱۵- از میان ابیات زیر کدام موارد با بیت «شو منفجر ای دل زمانه / وان آتش خود نهفته میسند» قرابت معنایی دارند؟

- (الف) قضا چو دست برآورد ناله بی‌اثرست
 (ب) جز خموشی هر که دل بر ناله و فریاد داشت
 (ج) نفس برنایم بی‌ناله زار از دهن هرگز
 (د) یک ره ای آتش به فریاد سپند من برس
 (ه) آتش غلط نکرد که کار سپند ساخت
- (۱) ب- ج (۲) ب- ه (۳) ج- د (۴) الف- ه

۱۶- مفاهیم «سیری ناپذیری عاشق، دشواری‌های راه عشق، پنهان‌نماندن راز عشق، فاش‌نکردن اسرار عاشق» به ترتیب از کدام ابیات دریافت می‌شود؟

- (الف) در محیط عشق باشد از سر پُر خون حباب
 (ب) هر نگاهی محرم رنگ لطیف عشق نیست
 (ج) سوز عاشق کم نگردد از فرورفتن در آب
 (د) داغ عشق از صفحه سیمای عاشق ظاهر است
 (۱) د، الف، ج، ب
 (۲) ج، الف، د، ب

۱۷- در همه گزینه‌ها به جز گزینه ... شاعر هنجارشکنی کرده است.

- (۱) گرچه بر آتش زدن را مشورت در کار نیست
 (۲) پروانه بی‌گرم و ز من طرز بی‌آموز
 (۳) پروانه ز من، شمع ز من، گل ز من آموخت
 (۴) توای پروانه عجز، تلاش قرب آتش کن

۱۸- مفهوم بیت کدام گزینه، متفاوت است؟

- (۱) شیر را از مور صد زخم اینت انصاف جهان
 (۲) دردناک است که در دام شغال افتد شیر
 (۳) با تو سگ نفس ما روباهی و مکر آرد
 (۴) چو ریزد شیر را دندان و ناخن
 ۱۹- کدام ابیات با یکدیگر قرابت معنایی دارند؟

- (الف) خواب را در دیده حیران عاشق بار نیست
 (ب) چشم عاشق خاک کوی دلستان بیند به خواب
 (ج) نگردد خواب گرد دیده خون‌بار عاشق را
 (د) تشنگی در خواب ممکن نیست کم گردد ز آب
 (۱) الف، ب
 (۲) ب، ج

۲۰- مفهوم بیت زیر در همه گزینه‌ها به جز ... آمده است.

«طاق پذیر است عشق، جفت نخواهد حریف / بر نَمَط عشق اگر پای نهی طاق نه»

- (۱) سر بزن نمود را هم چون قلم
 (۲) چارچوب طبع بشکن مردوار
 (۳) تا توانستی ربودی چون عقاب
 (۴) خویش را زین چاه ظلمانی برآر
 ۲۱- گمان نادرست کافران در کدام عبارت قرآنی مشهود است و در چه شرایطی عذاب شامل آنان می‌گردد؟
 (۱) «خَيْرٌ لِّأَنْفُسِهِمْ» - «أَنَّمَا نُمَلِّئُهُمْ»
 (۲) «عطاء ربك محظوراً» - «أَنَّمَا نُمَلِّئُهُمْ»
 (۳) «خَيْرٌ لِّأَنْفُسِهِمْ» - «لِيَزِدَّوَا آثِمًا»
 (۴) «عطاء ربك محظوراً» - «لِيَزِدَّوَا آثِمًا»

۲۲- از تدبر در بیت «ذات نایافته از هستی، بخش / چون تواند که بود هستی بخش» به چه مفهومی پی می‌بریم و به نیازمندی جهان به خداوند در چه امری مربوط می‌شود؟

- (۱) اگر به خود نظر کنیم، خود را پدیده‌ای می‌یابیم که هستی‌مان از خودمان نیست. - پیدایش
 (۲) اگر به خود نظر کنیم، خود را پدیده‌ای می‌یابیم که هستی‌مان از خودمان نیست. - بقا
 (۳) پدیده‌هایی که وجودشان از خودشان نیست، برای موجود شدن نیازمند به پدیده‌آورنده‌ای هستند که خودش پدیده نباشد، بلکه وجودش از خودش باشد. - بقا
 (۴) پدیده‌هایی که وجودشان از خودشان نیست، برای موجود شدن نیازمند به پدیده‌آورنده‌ای هستند که خودش پدیده نباشد، بلکه وجودش از خودش باشد. - پیدایش

۲۳- حکمت الهی در تسخیر دریا برای انسان چیست و آنان را در ادای کدام وظیفه مختار قرار داده است؟

- (۱) «لِتَجْرِيَ الْفُلُكُ» - «لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ»
 (۲) «لِتَجْرِيَ الْفُلُكُ» - «فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ»
 (۳) «لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ» - «لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ»
 (۴) «لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ» - «فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ»

۲۴- در بیان قرآن کریم «مؤمنان باتقوا در جامعه» و «کوشش کنندگان در راه خدا» به ترتیب مشمول کدام یک از وعده‌های تخلف‌ناپذیر الهی می‌شوند؟

- (۱) «فَلَهُ عَشْرُ امْتَالِهَا» - «نَبَلُوكُمْ بِالْشَّرِّ وَالْخَيْرِ»
 (۲) «لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ» - «نَبَلُوكُمْ بِالْشَّرِّ وَالْخَيْرِ»
 (۳) «لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ» - «لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا»
 (۴) «فَلَهُ عَشْرُ امْتَالِهَا» - «لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا»

۲۵- اینکه انسان هر لحظه با روبرو شدن با افراد، آن‌ها را قضاوت می‌کند، نشانی از صفت ذکر شده در کدام آیه شریفه است؟

- (۱) «كُلًّا نُمِدُّ هُوَآءًا وَهَؤَآءًا مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا»
 (۲) «كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَنَبَلُوكُمْ بِالْشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً»
 (۳) «مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ امْتَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا»
 (۴) «وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ»

۲۶- «خواست الهی» را می‌توان با تدبیر در کدام آیه شریفه به صورت آشکارتر ملاحظه کرد؟

- (۱) «قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكُ الْمَلِكِ تَوَكَّلْ عَلَى الْمَلِكِ مَتَى تَشَاءُ» و «تَنْزِعَ الْمَلِكِ مَتَى تَشَاءُ» (۲) «قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ»
 (۳) «قُلْ أَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا» (۴) «مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا»

۲۷- این که «تیز دائمی موجودات لطف و فیض دائمی خدا را می‌طلبد، یعنی او هر لحظه دارای فیض جدید و مستمر برای آفریده‌هاست»، با پیام کدام آیه شریفه ارتباط مفهومی دارد؟

- (۱) «يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ»
 (۲) «قُلْ اغْبِرِ اللَّهُ ابْنِي رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ»
 (۳) «يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ»
 (۴) «قُلْ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ»

۲۸- میان عبارت قرآنی «وَأَنْ أَعْبُدُونِي» و کدام آیه شریفه، ارتباط مستقیم و نزدیک‌تری برقرار است و علت لزوم توجه به این عبارت قرآنی کدام است؟

- (۱) «أَنْتُمْ أَعْظَمُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ» - «مَثْنَى وَفُرَادَى»
 (۲) «أَنْتُمْ أَعْظَمُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ» - «هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ»
 (۳) «أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ» - «هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ»
 (۴) «أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ» - «مَثْنَى وَفُرَادَى»

۲۹- عقیده به توانایی اولیای دین در برآوردن حاجات انسان به ان‌ خداوند، نشان‌دهنده کدام مرتبه توحید است و این که آفریننده‌ای حکیم، عالم را هدایت می‌کند، بیانگر توحید مطرح شده در کدام آیه است؟

- (۱) توحید در ولایت - «مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا»
 (۲) توحید در ولایت - «قُلْ اغْبِرِ اللَّهُ ابْنِي رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ»
 (۳) توحید در ربوبیت - «مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا»
 (۴) توحید در ربوبیت - «قُلْ اغْبِرِ اللَّهُ ابْنِي رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ»

۳۰- وقتی انسان برای رفع تشنگی اقدام به نوشیدن آب می‌کند، کدام باور و اعتقاد در وجود او به منصف ظهور می‌رسد و این موضوع را می‌توان در کدام آیه جست‌وجو کرد؟

- (۱) کل کائنات مقضی به قضای الهی‌اند. - «ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيَكُمْ»
 (۲) کل کائنات مقضی به قضای الهی‌اند. - «لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ»
 (۳) همه عالم تحت تقدیر و قضای الهی است. - «لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ»
 (۴) همه عالم تحت تقدیر و قضای الهی است. - «ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيَكُمْ»

۳۱- برناتفاختن ارتباط مسالمت‌آمیز با اهل باطل، وظیفه کدام دسته از افراد بوده و علت موظف بودنشان به این تکلیف الهی، در کدام عبارت تبیین گردیده است؟

- (۱) «مَنْ يَعْبُدِ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ» - «إِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ»
 (۲) «مَنْ يَعْبُدِ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ» - «قَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ»
 (۳) «الَّذِينَ آمَنُوا» - «إِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ»
 (۴) «الَّذِينَ آمَنُوا» - «قَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ»

۳۲- احاطه و دسترسی ذهنی انسان به کدام حیطة، مقدور بوده و ملزوم آن کدام است؟

- (۱) چگونگی امور نامحدود- محدود کردن چیستی آن‌ها
 (۲) صفات خداوند نامحدود- ناتوانی ادراکی بشر
 (۳) تفکر در امور محدود- شناخت هر چیزی
 (۴) شناخت کهکشان‌های دور- شناسایی ذات آن‌ها

۳۳- علت عبارت قرآنی «حکومت از آن توست» رد کدام فرض را بیان می‌کند؟

- (۱) چند خدا با همکاری یکدیگر جهان هستی را آفریده‌اند.
 (۲) در کنار خداوند، مخلوقات نیز مالک بخشی از جهان هستند.
 (۳) برخی انسان‌ها مستقل از خداوند توانایی تدبیر امور را دارند.
 (۴) درخواست حاجت از اولیای الهی، شرک آلود است.

۳۴- چه چیزی موجب نگرش صحیح انسان نسبت به تلخی‌ها و شیرینی‌ها و شکست‌ها و موفقیت‌ها خواهد شد؟

- (۱) بروز صفات درونی با امتحان الهی
 (۲) پاسخ مثبت به ندای حق پیامبران
 (۳) شناخت قوانین جهان خلقت
 (۴) شناخت قوانین حاکم بر زندگی انسان‌ها

۳۵- خاستگاه بت پرستی و شرک نوین که جوامع امروزی دچار آن شده‌اند، کدام است و این مفهوم را در کدام آیه می‌توان جست‌وجو کرد؟

- ۱) وارد نکردن دین و فرامین دینی در متن زندگی - «وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ»
- ۲) وارد نکردن دین و فرامین دینی در متن زندگی - «أَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ»
- ۳) توجه به امور دنیوی و عدم درک معنویت - «أَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ»
- ۴) توجه به امور دنیوی و عدم درک معنویت - «وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ»

۳۶- سمت و سوی انسان موحد در کدام جهت است و علت امیدواری پیوسته او کدام نگرش می‌باشد؟

- ۱) خواست و رضایت الهی - ثبات شخصیت و پایداری روانی
- ۲) خواست و رضایت الهی - حکیمانه دانستن حوادث جهان
- ۳) ایثار و خیررسانی به دیگران - حکیمانه دانستن حوادث جهان
- ۴) ایثار و خیررسانی به دیگران - ثبات شخصیت و پایداری روانی

۳۷- اولین گام در دستیابی به اخلاص کدام است و به چه معناست؟

- ۱) اخلاص در قلب - همه امور خود و عالم را در دست خدا ببینیم و بدانیم که وی مدبّر آن‌ها است.
- ۲) اخلاص در اندیشه - همه امور خود و عالم را در دست خدا ببینیم و بدانیم که وی مدبّر آن‌ها است.
- ۳) اخلاص در اندیشه - قلب خویش را خانه خداوند قرار دهیم و نیت‌های درونی خود را الهی کنیم.
- ۴) اخلاص در قلب - قلب خویش را خانه خداوند قرار دهیم و نیت‌های درونی خود را الهی کنیم.

۳۸- ثمره شناخت قضای متناسب با هر تقدیر الهی چیست و نقشه جهان با همه ریزه کاری‌هایش، مبتنی بر چه چیزی طراحی گردیده است؟

- ۱) تصمیم‌گیری بهتر و انتخاب مناسب‌تر - علم الهی
- ۲) تصمیم‌گیری بهتر و انتخاب مناسب‌تر - اراده الهی
- ۳) اطمینان خاطر بخشیدن به انسان - اراده الهی
- ۴) اطمینان خاطر بخشیدن به انسان - علم الهی

۳۹- مطابق روایات اسلامی، وسیله آزمودن اخلاص انسان‌ها، کدام فریضه الهی است و پیمان و عهدی که خداوند در فطرت انسان‌ها قرار داده است چیست؟

- ۱) روزه - «الینا ترجعون»
- ۲) روزه - «أَنْ اَعْبُدُونِي»
- ۳) نماز - «أَنْ اَعْبُدُونِي»
- ۴) نماز - «الینا ترجعون»

۴۰- آیات شریفه «مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا» و «قُلْ أَغَيْرِ اللَّهِ أَبْغِي رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ» به ترتیب مبین کدام یک از مفاهیم توحیدی است؟

- ۱) پشتیبانی و تدبیر خداوندی - آغاز و مبدأ جهان بودن
- ۲) پشتیبانی و تدبیر خداوندی - اداره و پیش‌برد جهان به سوی مقصد معین
- ۳) حقّ تصرف الهی - آغاز و مبدأ جهان بودن
- ۴) حقّ تصرف الهی - پشتیبانی و تدبیر خداوندی

41- I see no point in getting off the main topic again and again. Let's focus on the important things, ...?

- 1) won't you
- 2) will you
- 3) don't we
- 4) shall we

42- Justin could make all the preparations for his new house by himself, ... he decided to hire an architect and several laborers to design and construct it.

- 1) but
- 2) so
- 3) or
- 4) and

43- Alex, when single and in his parents' house, was always in trouble with dad and mom, but now he's a calm ... and married man.

- 1) touching
- 2) proud
- 3) respectable
- 4) hopeful

44- This, the officials argue, offers the most cost- ... way to provide the international students with the cheaper means of transportation in Melbourne.

- 1) figurative
- 2) suggestive
- 3) relative
- 4) effective

45- A large number of such unpredictable events may occur ... or in combination. No matter which way, we have to prepare fully to take the most proper, and of course immediate, measures.

- 1) exactly
- 2) rightly
- 3) singly
- 4) nearly

The spring is always sweet for our people because they visit each other in Norooz. Last week, my uncle's family came to our house from Germany. My uncle and his children are ... (46) ... ; they speak both German and Persian. I tried to ... (47) ... various types of food to make a delicious dinner for them. After the dinner, I told my cousin that my computer was not working properly, so he took a look at it and decided to repair it. After a little while, my computer ... (48) ... because my cousin knew its problem. My cousin was a person ... (49) ... is good at technology, and I appreciated his efforts to put my computer right. However, we were playing video games when my computer made a ... (50) ... and stopped working again.

- 46- 1) monolingual
- 2) accidental
- 3) general
- 4) bilingual
- 47- 1) burst
- 2) combine
- 3) confuse
- 4) expand
- 48- 1) has fixed
- 2) be fixed
- 3) was fixed
- 4) has been fixed
- 49- 1) which
- 2) whom
- 3) that
- 4) and
- 50- 1) pause
- 2) close
- 3) choice
- 4) tool

Recycling is a way to take garbage and turn it into new products. There are a number of different recycling processes that allow materials to be used more than once. All sorts of materials can be recycled. Some of the most common processes in use today involve recycling plastic, glass, metals, paper and electronics. Typical used items made of these materials include plastic milk cartons, newspapers, and old computers.

Recycling is actually a complex process and is different for each type of material. Aluminum cans were one of the first items to be heavily recycled. The cans are first shredded and then melted. From there, the aluminum can be used to make new cans and other aluminum items. There are a lot of types of plastic and each one is made from a different combination of chemicals. As a result, plastic bottles are first sorted into their various chemical types. Then they are cleaned to get rid of any leftover food or other waste.

Next, the bottles are pieced into plastic chips. Then the chips can be melted down to create new plastic or turned into a fiber used for making carpets or clothing. Computers and batteries are usually recycled in order to remove harmful chemicals as well as to recover some valuable materials such as gold from electronic boards. There are a number of benefits from recycling. Recycling materials means less trash and saves space in dumps and landfills. When we use materials again, this means we can take fewer resources from the Earth. In general, recycling materials can produce less pollution helping to keep our environment clean.

51- Which of the following is considered as the best title for the above passage?

- 1) Difficulty of Recycling
- 2) Complexity of Recycling
- 3) Possibility of Recycling
- 4) Process of Recycling

52- All of the following indicate the advantages of recycling EXCEPT

- 1) producing less garbage in the environment
- 2) creating various types of plastic
- 3) taking fewer resources from the Earth
- 4) saving nature

53- The underlined word "shredded" is closest in meaning to

- 1) separated
- 2) cut
- 3) included
- 4) packed

54- According to the above passage, which of the following is NOT true?

- 1) Developing the landfill site is harmful for the Earth.
- 2) All materials can be recycled similarly.
- 3) Recycling is important to help the environment
- 4) Valuable materials will be removed from the recycled materials.

55- The underlined pronoun "one" refers to

- 1) type
- 2) plastic
- 3) item
- 4) chemical

A newborn baby can see, hear and feel. By the age of five, a child can talk and ride a bike. How does this development happen? We don't really understand the way language and thinking develop in the brain. Now scientists are using new technology to help them in their studies. They are discovering new information about the way a baby's brain develops.

A study in 2010 showed that the experiences a child has in their first few years are important. These experiences affect the development of the brain. The study showed when children obtain more attention, they often have higher IQs. Babies receive information when they see, hear and feel things. This information makes connections between different parts of the brain. There are a hundred trillion connections in the brain of a three-year-old child.

One experiment studied how newborn babies' brains react to different sounds. The sounds were in different patterns. For example, the sounds mu-ba-ba make the pattern 'A-B-B'. And the sounds mu-ba-ge make the pattern 'A-B-C'. The results of the study showed that babies know the two patterns are different. Patterns are important in language. The order of words is important to grammar and meaning. For example, 'John killed the bear' doesn't mean the same as 'The bear killed John'. Both sentences have the same words, but they are in a different order. The experiment shows that babies start to learn grammar rules from the beginning of their life.

Language is important for child development. Babies can hear language in various ways: listening to television, audio books or the Internet and interacting with people. A scientist, Patricia Kuhl, compared two groups of nine-month-old American babies. Both groups heard Mandarin Chinese sounds. The first group watched videos. In the second group, people spoke the same sounds to the babies. Then they tested the babies. The second group recognized the different sounds. The first group learned nothing. Patricia Kuhl said this result was very surprising. It shows that social interaction is important to successful brain development in babies.

56- What is the main purpose of the passage?

- 1) Comparing adults' and children's brains
- 2) Explaining how human brain works
- 3) Describing studies into brain development in babies
- 4) Showing how babies in the research were intelligent

57- According to the article, which statement is TRUE?

- 1) Different languages influence the brain in different ways.
- 2) Interactive experiences are important in brain development.
- 3) Babies can learn Mandarin Chinese easily.
- 4) Babies receive information just when they feel things.

58- According to the second paragraph, what makes new connections in the brain?

1) Experiencing new information	2) Having a high IQ
3) The child's age	4) Hearing sounds

59- The experiment in paragraph 3 used sound patterns because

1) sounds make different patterns	2) different languages have different grammar
3) words have different sounds	4) word order is part of grammar

60- The underlined word "obtain" is closest in meaning to

1) receive	2) contrast	3) magnify	4) compile

۶۱- چند عدد سه رقمی فرد با ارقام متمایز و بزرگتر از ۳۰۰ می‌توان ساخت؟

۲۵۲ (۴)

۲۷۲ (۳)

۱۳۲ (۲)

۲۴۸ (۱)

۶۲- با حروف کلمه «عاطفی» چند کلمه پنج حرفی بدون تکرار می‌توان نوشت به طوری که حروف «ع» و «ی» کنار هم نباشند؟

- (۱) ۵۸ (۲) ۶۶ (۳) ۷۲ (۴) ۸۴

۶۳- مجموعه‌ای دارای ۲۸ زیرمجموعه دو عضوی است. این مجموعه چند زیرمجموعه چهارعضوی دارد؟

- (۱) ۵۸ (۲) ۶۵ (۳) ۷۰ (۴) ۸۲

۶۴- در یک کلاس ۳۰ نفری، ۲۵ نفر عضو تیم فوتبال و ۱۵ نفر عضو تیم والیبال هستند. یک نفر به تصادف انتخاب می‌کنیم؛ احتمال این که عضو

هر دو تیم باشد، کدام است؟ (هر دانش‌آموز حداقل در یکی از رشته‌های فوتبال یا والیبال عضو است.)

- (۱) $\frac{1}{4}$ (۲) $\frac{1}{2}$ (۳) $\frac{1}{3}$ (۴) $\frac{1}{6}$

۶۵- از بین دانشجویان زیر می‌خواهیم یک نفر را مدیر تیم تحقیقاتی دانشجویان مقاطع ارشد و دکتری رشته حقوق در یک دانشگاه قرار دهیم،

اگر فردی را به تصادف انتخاب کنیم، احتمال آن که دختر و در مقطع دکترا باشد، کدام است؟

	دکتری	ارشد
دختر	۸	۱۲
پسر	۱۳	۷

- (۱) $\frac{1}{4}$

- (۲) $\frac{1}{5}$

- (۳) $\frac{1}{2}$

- (۴) $\frac{2}{5}$

۶۶- دو تاس متمایز را هم‌زمان با هم پرتاب می‌کنیم، با کدام احتمال اختلاف اعداد روبرو شده، بزرگ‌تر یا مساوی ۳ خواهد شد؟

- (۱) $\frac{2}{3}$ (۲) $\frac{1}{3}$ (۳) $\frac{1}{4}$ (۴) $\frac{3}{4}$

۶۷- احتمال رخ دادن پیشامد A، از دو برابر احتمال رخ ندادن پیشامد A به اندازه $\frac{2}{5}$ کم‌تر است، احتمال رخ دادن پیشامد A چه قدر است؟

- (۱) $\frac{7}{15}$ (۲) $\frac{7}{10}$ (۳) $\frac{3}{10}$ (۴) $\frac{8}{15}$

۶۸- می‌خواهیم در یک کارخانه از میان ۴ حسابدار، ۶ کارمند دفتری و ۳ نگهبان، دو نفر را به طور تصادفی تعدیل نیرو کنیم. احتمال این که این

دو نفر شغل یکسانی نداشته باشند، چقدر است؟

- (۱) $\frac{7}{9}$ (۲) $\frac{16}{35}$ (۳) $\frac{9}{13}$ (۴) $\frac{27}{50}$

۶۹- دامنه میان چارکی داده‌های $5/75, 3/75, 5/1, 2/25, 2/5, 3/5, 4/1, 4/2, 5/25, 5/75, 2/1$ کدام است؟

- (۱) $1/25$ (۲) $1/5$ (۳) $2/75$ (۴) $1/1$

۷۰- در یک رابطه بازگشتی اگر $a_{n+1} = 2a_n + 1, a_1 = 5$ باشد، جمله پنجم دنباله کدام است؟

- (۱) ۴۷ (۲) ۸۷ (۳) ۸۵ (۴) ۹۵

۷۱- از بین ۵ شهر شمالی حاشیه دریای خزر، ۲ شهر کویری و ۳ شهر کوهستانی غرب ایران، می‌خواهیم یک شهر را برای مسافرت انتخاب کنیم.

به چند طریق می‌توان مقصد سفر را مشخص کرد؟

- (۱) ۳ (۲) ۱۰ (۳) ۱۱ (۴) ۳۰

۷۲- سه نوع کتاب علمی و چهار نوع کتاب ادبی را به چند طریق می‌توان در یک ردیف در کنار هم قرار داد، به طوری که کتاب‌های علمی و

کتاب‌های ادبی یکی در میان قرار گیرند؟

- (۱) ۱۴۴ (۲) ۱۲۰ (۳) ۹۶ (۴) ۷۲

۷۳- از ۱۰ کتاب ادبی متفاوت و ۸ کتاب علوم متفاوت، چند دسته ۵ تایی متشکل از ۲ کتاب ادبی و ۳ کتاب علوم می‌توان انتخاب کرد؟

- (۱) ۲۴۱۰ (۲) ۲۴۲۰ (۳) ۲۵۲۰ (۴) ۲۵۴۰

۷۴- اعداد طبیعی مضرب ۳ کوچکتر از ۲۰ را روی کارت‌هایی می‌نویسیم و کارت‌ها را درون کیسه می‌ریزیم و یک کارت به تصادف خارج می‌کنیم، فضای نمونه این آزمایش دارای چند عضو است؟

- (۱) ۵ (۲) ۶ (۳) ۷ (۴) ۸

۷۵- یک تاس سفید و یک تاس آبی را با هم پرتاب می‌کنیم. با کدام احتمال مجموع دو عدد ظاهر شده برابر ۵ است؟

- (۱) $\frac{1}{9}$ (۲) $\frac{1}{12}$ (۳) $\frac{1}{6}$ (۴) $\frac{1}{8}$

۷۶- هر یک از ارقام ۱، ۲، ۳، ۴، ۵ را بر روی پنج کارت یکسان نوشته‌ایم، به تصادف یک کارت بیرون کشیده سپس کارت دیگری را از بین سایر کارت‌ها بیرون می‌کشیم، با کدام احتمال شماره‌های این دو کارت اعداد متوالی‌اند؟

- (۱) $\frac{3}{10}$ (۲) $\frac{4}{10}$ (۳) $\frac{5}{10}$ (۴) $\frac{6}{10}$

۷۷- سکه‌ای را ۵ بار می‌اندازیم. احتمال آن که فقط ۳ بار رو بیاید کدام است؟

- (۱) $\frac{8}{32}$ (۲) $\frac{10}{32}$ (۳) $\frac{12}{32}$ (۴) $\frac{18}{32}$

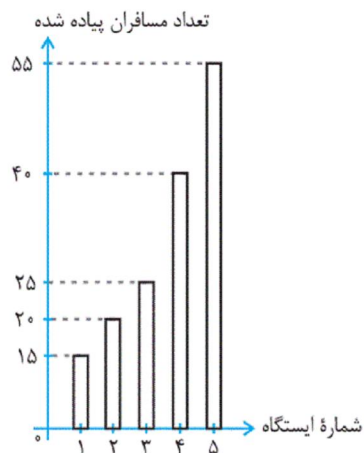
۷۸- صفحه هر یک از دو عقربه A و B را به ترتیب به ۴ قطاع و ۵ قطاع مساوی با شماره‌های {۱، ۲، ۳، ۴} و {۱، ۲، ۳، ۴، ۵} تقسیم می‌کنیم و عقربه‌های هر دو صفحه را می‌چرخانیم. احتمال این که هر دو عقربه روی ناحیه اعداد مساوی هم قرار نگیرند چه قدر است؟

- (۱) $\frac{6}{10}$ (۲) $\frac{7}{10}$ (۳) $\frac{75}{100}$ (۴) $\frac{8}{10}$

۷۹- اگر در داده‌های ۱۹، ۱۵، ۱۵، ۱۴، ۱۲، چارک اول را تغییر داده و برابر میانه قرار دهیم، مقدار کدام گزینه تغییر نخواهد کرد؟

- (۱) انحراف معیار (۲) واریانس (۳) چارک سوم (۴) میانگین

۸۰- در شکل زیر، نمودار میله‌ای تعداد مسافران پیاده‌شده در هر ایستگاه اتوبوس نشان داده شده است. اگر n، شماره ایستگاه و f(n) تعداد مسافران پیاده‌شده از ایستگاه nام باشد، ضابطه تابع کدام می‌تواند باشد؟

$$f(n) = 15n \quad (1)$$

$$f(n) = \begin{cases} 10n + 5 & 1 \leq n \leq 3 \\ 10n & 4 \leq n \leq 5 \end{cases} \quad (2)$$

$$f(n) = \begin{cases} 15n & 1 \leq n \leq 3 \\ 5n + 20 & 4 \leq n \leq 5 \end{cases} \quad (3)$$

$$f(n) = \begin{cases} 5n + 10 & 1 \leq n \leq 3 \\ 15n - 20 & 4 \leq n \leq 5 \end{cases} \quad (4)$$

۸۱- در کدام گزینه ویژگی آثار یا زمینه‌های فعالیت هنرمندان مذکور، در کمانک مقابل آن‌ها صحیح است؟

(۱) سید اشرف‌الدین گیلانی (زبان طنزآمیز) - ادیب‌الممالک فراهانی (غزل‌سرایی)

(۲) محمدباقر میرزا خسروی (نمایش‌نامه‌نویسی) - قائم‌مقام فراهانی (نثر ساده)

(۳) ناظم‌الاسلام کرمانی (پژوهش تاریخی) - علی‌اکبر دهخدا (فرهنگ‌نویسی)

(۴) فرّخی یزدی (تصنیف‌سرایی) - ایرج میرزا (هجو و هزل)

۸۲- با توجه به سبک غزل‌سرایی در دوره بازگشت، کدام بیت می‌تواند از غزل‌های این سبک باشد؟

(۱) آداب ملک‌داری و آیین معدلت / بر باد رفت و زان همه جز دفتری نماند

(۲) از حباب آموز همّت را که با صد احتیاج / خالی از دریا برون آرد سبوی خویش را

(۳) به کام دم‌آهنج نراژدها / منه گام کز وی نگردي رها

(۴) عشق پیری است که ساغر زده‌ایم از کف او / عقل طفلی است که دانا شده در مکتب ما

۸۳- در کدام گزینه بیت یا ابیاتی با مشخصات سبکی شاعرانی مانند عارف و سید اشرف‌الدین دیده می‌شود که به یکی از درون‌مایه‌های اصلی شعر

دوره بیداری اشاره دارد؟

(۱) شبی آنجا مهمانی بود / «اسماعیل قربانی» بود / تو صندوقخانه پنهانی بود / به اذن الله، به اذن الله

(۲) ما را نگذارند به یک خانه ویران / یا رب بستان داد فقیران ز امیران / چه کج رفتاری ای چرخ / چه بدکرداری ای چرخ

(۳) ز من مپرس چونی، دلی چو کاسه خونی / ز اشک پرس که افشا نمود راز درونی

(۴) زین سیه‌کاری و بیداد ای شب / به کجا برد توان مظلّمات

۸۴- وزن کدام بیت امکان دو گونه دسته‌بندی خوشه‌ای را ندارد؟

(۱) یاران درین چمن به تکلف طرب کنید / اینجا خضاب هم شب عیدی‌ست زال را

(۲) هر که درین دایره دوران کند / نقطه دل آینه جان کند

(۳) گر شکوه کنیم بی تمیزیم / ور شکر، خیال نارساییم

(۴) رمز دو جهان از ورق آینه خواندیم / جز گرد تحیر رقمی نیست در اینجا

۸۵- در همه گزینه‌ها به جز ... در مصراع اول بیش از یک بار حذف همزه صورت گرفته است.

(۱) مگر تو لوح محفوظی که درس غیب از او گیرند / و یا گنجینه رحمت کز او پوشند خلعت‌ها

(۲) باز آمد آن مهی که ندیدش فلک به خواب / آورد آتشی که نمیرد به هیچ آب

(۳) بشنیدم از هوای تو آواز طبل باز / باز آمدم که ساعد سلطانم آرزوست

(۴) قدر من او شناسد و شکر من او کند / کاندر فنای خویش بدیده است عود سود

۸۶- در کدام بیت، در مصراع اول دو اختیار زبانی تغییر مصوت کوتاه به بلند به کار رفته است؟

(۱) صورت علمی تو را خود باید الفغدن به جهد / در تو ایزد نافریند آنچه در کس نافرید

(۲) آن قوت جوانی و آن صورت بهشتی / ای بی‌خرد تن من از دست چون بهشتی

(۳) شخص خفت و خرس می‌راندش مگس / وز ستیز آمد مگس زو باز پس

(۴) شبی تازی چو بی‌ساحل دمان پر قیر دریایی / فلک چون پر ز نسرین برگ نیل اندوده صحرائی

۸۷- آرایه‌های «استعاره - تناقض - تضمین - جناس - تضاد» به ترتیب در کدام ابیات به کار رفته است؟

الف) باطل است آن چه مدعی گوید / خفته را خفته کی کند بیدار؟

ب) ز راست و چپ دو صدف راست کرد از پی سمع / که پر جواهر معنی شود ز لحن لسان

پ) آفتابی در ازل خوش سایه‌ای بر ما فکند / تا ابد روشن بود این روی مه‌سیمای ما

ت) در روی هر سپیدی، خالی سیاه دیدم / بالاتر از سیاهی، رنگی دگر نباشد

ث) نداند گر کسی راه گلستان را در این موسم / به گلشن از صدای خنده گل می‌توان آمد

(۱) ث - پ - الف - ب - ت

(۲) ب - ث - ت - پ - الف

(۳) ب - ث - الف - پ - ت

(۴) ث - پ - ت - ب - الف

۸۸- آرایه‌های مقابل همه بیت‌ها به جز ... به درستی بیان شده است.

(۱) ای که نصیحتم کنی کز پی او دگر مرو / در نظر سبکتکین عیب ایاز می‌کنی (تلمیح - کنایه)

(۲) اشاره شیوه لب‌های دوخته است، ارنه / هزار نعره خونین به سینه سخن است (استعاره - تلمیح)

(۳) به یاد روی تو تا زنده‌ام همی‌گریم / که آب دیده‌گشود آتش هوای تو را (تشبیه - تضاد)

(۴) اگر این بار می‌آید به دستم گردن مینا / چو درد می‌نخواهم داشت دست از دامن مینا (استعاره - جناس)

۸۹- در کدام بیت آرایه‌های «لف و نشر - تشبیه - جناس - مراعات‌نظیر» تماماً یافت می‌شود؟

(۱) رویی است ماه پیکر و مویی است مشکبوی / هر لاله‌ای که می‌دمد از خاک و سنبل

(۲) بی روی و قامت و لب جان‌بخش دلکشت / ترک بهشت و طوبی و کوثر گرفته‌ایم

(۳) روی او ماه است اگر بر ماه مشک‌افشان بود / قد او سرو است اگر بر سرو لالستان بود

(۴) صبر تلخ است و طبیبان ز شکرخنده شیرین / همچو فرهاد به جز شربت زهرم نچشانند

۹۰- آرایه یا آرایه‌های مذکور در مقابل کدام دو بیت نادرست است؟

الف) کسی که نقش رخ و زلف توست در دل او / موحدی است که در سینه کفر و دین دارد (مجاز - لف و نشر)

ب) کشت عمل ما را هنگام درو آمد / داس مه نو بنگر در مزرع انسانی (مراعات‌نظیر - تلمیح)

پ) گر چو گردون از بد دوران دون سرگشته‌ای / آید این سرگشتگی روزی به پایان غم مخور (تضمین - مراعات‌نظیر)

ت) نیست پیش اهل دل دردی ز بی‌دردی بتر / چند تدبیر دوا؟ درد دلی حاصل کنید (تضاد - پارادوکس)

ث) دل غمگین مرا گرچه به تراج ببرد / شادمانم که وطن در دل غمگین دارم (تناقض - تشبیه)

(۱) الف - ث

(۲) ث - پ

(۳) پ - ب

(۴) ت - ب

۹۱- پیدایش سبک بازگشت ادبی در چه زمینه‌ای برای شعر فارسی مفید بود؟

(۱) زبان شعر (۲) تخیل شعری (۳) موسیقی شعر (۴) جهان‌بینی شاعران

۹۲- در متن زیر کدام ویژگی نثر مشروطه موجود نیست؟

«از منزل بیرون آمده و راه مجلس را پیش گرفتم. به مجلس که رسیدم، دیدم مردم جمع‌اند و داد و بیداد بلند است. درست دستگیرم نشد که مسئله سر چیست؟ همین قدر اسم خیانت و حبس و دار به گوشم رسید و فهمیدم باز رندان سیاسی پا تو کفش یک بیچاره‌ای نموده و تحریک آن‌هاست که مردم را هار کرده است.»

(۱) هم‌آهنگ بودن ساختار و ترکیب دستوری کلام با طبیعت زبان (۲) کنار گذاشتن قید و بندهای نثر مصنوع و فنی

(۳) دشمنی با استعمار در قالب نثر روزنامه‌ای (۴) بیان مسائل سیاسی و اجتماعی

۹۳- وزن عروضی بیت زیر، کدام است؟

«در مانده‌ایم با دل غمخواره می‌کجاست؟ / در آتشییم با جگر تشنه آب کو؟»

(۱) مستفعل مستفعل مستفعل مستف (۲) مستفعل فاعلات مستفعل

(۳) مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن (۴) مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل

۹۴- در بیت کدام گزینه همهٔ اختیارهای «حذف همزه، کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند و بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه» دیده می‌شود؟

(۱) برگزین از کارها پاکیزگی و خوی نیک / کز همه دنیا گزین خلق دنیا این گزید

(۲) رضای دوست به دست آر و دیگران بگذار / هزار فتنه چه غم باشد ار برانگیزد

(۳) کنون به سختی و آسانیش بیاید ساخت / که در طبیعت زنبور نوش باشد و نیش

(۴) تا شوم فاش به دیوانگی و سرمستی / مست و آشفته برآرید به بازار مرا

۹۵- در کدام بیت، اختیار زبانی «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه» و «کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند» در کنار هم قرار گرفته‌اند؟

(۱) اگر شعری ز شعری بگذرانی / به شعری رفعت شعری بیابی

(۲) غلام عشق شو کز مفتی دل / و رای عاشقی فتوی نیابی

(۳) عصا تا در کفت شعبان نگردهد / ز چوبی معجز موسی نیابی

(۴) برو خواجه که از سلطان عشقش / برون از آب چشم اجری نیابی

۹۶- کدام بیت فاقد آرایه «تلمیح» و دارای دو «استعاره» است؟

- (۱) عشق کو تا گرم سازد این دل رنجور را / در حریم سینه افروزد چراغ طور را
 - (۲) فریب خال گندم گون او خوردم ندانستم / که خواهد ساختن این نقطه بی پرگار عاشق را
 - (۳) نیست ممکن، نکند صحبت نیکان تأثیر / گل به خورشید رسانید سر شبنم را
 - (۴) پا منه بیرون ز حدّ خویش تا بینا شوی / نیست حاجت با عصا در خانه خود کور را
- ۹۷- ترتیب ابیات زیر بر اساس داشتن آرایه‌های «تشبیه فشرده، تضمین، مراعات نظیر، تلمیح و اشتقاق» کدام است؟

(الف) دوک نخریسی بیاور؛ یوسف مصری ببر/ شهر از بازار یوسف‌های ارزان پر شده است

(ب) کیست در این دیرگه دیرپای/ کو لمن الملک زند جز خدای

(پ) حیات جاودان خواهی به صحرای قناعت رو/ که دارد یاد هر موری در آن وادی سلیمان‌ها

(ت) او سپهر و من کف خاک او کجا و من کجا/ داغم از سودای خام غفلت و وهم رسا

(ث) خواجه مستاح و مسیحش غلام/ آنت بشیر اینت مبشر به نام

(۱) پ، الف، ث، ب، ت

(۲) پ، ث، ت، ب، الف

(۳) ت، ب، الف، پ، ث

(۴) ت، ب، پ، ث، الف

۹۸- کدام گزینه به لحاظ نوع آرایه لف و نشر متفاوت است؟

(۱) گفتم چو رشوه بود و ریا مال و زهدشان/ ای کردگار باز به چه مبتلا شدم

(۲) دست با رحم و تیغ بی‌رحمش/ گه زرافشان و گه سرافشان بود

(۳) چه صاحبی است که اصحاب دین و دولت را/ ز تیغ خامه او حاصل است وعده وعید

(۴) ای روی تو و زلف تو روز اندر شب/ از روز و شب تو روز و شب کرد طرب

۹۹- به ترتیب در کدام دو بیت «تضاد» و در کدام دو بیت «تناقض» وجود دارد؟

(الف) چون خروش نوبتت بشنید گردون گفت من/ پیر گشتم نوبت من رفت و آمد نوبتت

(ب) منم آن گدا که باشد سر کوی او پناهم/ لقبم شه گدایان که گدای پادشاهم

(ج) پیش او مردن به هر دم از شکر شیرین تر است/ مرده داند این سخن را تو مپرس از زندگان

(د) اگر ت سلطنت فقر ببخشند ای دل/ کم‌ترین ملک تو از ماه بود تا ماهی

(۱) د و الف - ج و ب

(۲) ج و د - ب و الف

(۳) الف و ج - ب و د

(۴) ج و ب - الف و د

۱۰۰- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- ۱) اهریمن استبداد، آزادی ما را کشت / نه صبر و سکون جایز، نه حوصله باید کرد
- ۲) عمرها در طلب شاهد آزادی و عدل / سر قدم ساخته تا ملک فنا تاخته‌ایم
- ۳) بندگان را نبود جز غم آزادی و من / پادشاهی کنم از بنده خویشم خوانی
- ۴) هر سر به هوای سر و سامانی و ما را / در دل به جز آزادی ایران هوسی نیست

۱۰۱- «لَا يَحْمِلُ الْعَجُوزُ هَذِهِ الْأَشْيَاءَ ثَقِيلَةً لِأَنَّهُ يَشْعُرُ بِأَلَمِ فِي رِجْلِهِ!»:

- ۱) پیرمرد این اشیای سنگین را حمل نمی‌کند، چون در پایش دردی را احساس می‌کند!
 - ۲) پیرمرد نباید این اشیاء را حمل کند، در حالی که سنگین‌اند، زیرا دردی را در پایش حس می‌کند!
 - ۳) نباید پیرمرد این چیزهای سنگین را حمل کند، چون در پاهای خود دردی را احساس می‌کند!
 - ۴) پیرمرد نمی‌تواند این چیزها را بردارد، در حالی که سنگین است، چون در پایش دردی را احساس می‌کند!
- ۱۰۲- «تُمْنَحُ جَائِزَةُ نُوْبِلِ فِي كُلِّ سَنَةٍ إِلَى الْمُتَنَحِّبِينَ فِي مَجَالَاتٍ مَعِيْنَةٍ نَحْوِ السَّلَامِ وَ الْأَدْبِ!»: جائزه نوبل...

- ۱) هر ساله به انتخاب شدگان در زمینه‌های تعیین‌کننده از جمله صلح و ادبیات داده می‌شود!
- ۲) در هر سال در زمینه‌هایی مشخص شده مانند صلح و ادبیات به برگزیدگان داده می‌شود!
- ۳) در همه سال‌ها به برگزیدگان در زمینه‌های معینی مثل صلح و ادبیات داده خواهد شد!
- ۴) را همه ساله در زمینه‌های مشخص شده‌ای مانند صلح و ادبیات به انتخاب شدگان می‌دهند!

۱۰۳- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- ۱) لَا أُرْعَمُ أَنْنِي جَرْمٌ صَغِيرٌ لِأَنَّ عَالِمًا أَكْبَرَ انْطَوَى قِيًّا! من فکر نمی‌کنم که پیکرم کوچک است زیرا جهان بزرگی در من به هم پیچیده شده است!
- ۲) لَا تَرَدَّدْ فِي شَرَاءِ هَذِهِ الْبِضَاعَةِ الْمَسْتَوْرَدَةِ مِنَ الْخَارِجِ جَدِيدًا! بدون تردید این کالایی را که به تازگی از خارج وارد کرده‌ایم بخر!
- ۳) شَجَّعَ الْمُتَفَرِّجَانِ فَرِيقَ كُرَةِ الْمَنْضَدَةِ وَ الْفَرِيقَ جَعَلَهُمَا فَرَحَيْنِ! تماشاگران با تشویق تیم تنیس روی میز، بازیکنان آن را شاد کردند!
- ۴) أَقْبِمُ صَلَاتِي وَ أَوْتِي زَكَاتِي وَ لَا أَهْنُ شَاكِرَةً لِرَبِّي الْعَظِيمِ! با سپاسگزاری از پروردگار بزرگم، نمازم را برپا می‌دارم و زکاتم را می‌پردازم و سست نمی‌شوم!

١٠٤- عَيْنُ الْخَطَا فِي الْجَمْعِ لِلْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ:

- (١) الْعَصَبُ خَيْطٌ أبيضٌ فِي الْجِسْمِ! (خِيَابِط)
(٢) لَيْسَ الْإِنْسَانُ سِوَى اللَّحْمِ وَالْعَظْمِ! (اللَّحُوم)
(٣) لَا تَنْزَوِجُ بَعْضَ الْبَنَاتِ لَعَدَمِ وُجُودِ الْكُفُو لِهِنَّ! (الْأَكْفَاء)
(٤) إِنَّ الْإِجْتِهَادَ كَثُرَ فِي الْبَحْرِ يَحْصُلُ عَلَيْهِ النَّاجِحُ! (دُرَّر)

١٠٥- عَيْنُ الْخَطَا لِتَكْمِيلِ الْفَرَاقَاتِ:

- (١) عِنْدَ الصَّبَاحِ، وَجَدْتُ أَبِي فِي عَمِيقٍ! سُبَاتِ
(٢) الْأَشْخَاصُ الَّذِينَ الْبَشَرِيَّةَ قَلِيلُونَ جَدًّا! يُفِيدُونَ
(٣) أَحَدُ عُلَمَاءِ الْكِيمِيَاءِ مُخْتَبِرًا كَبِيرًا هُنَا! قَامَ
(٤) يُحَاوِلُ الْإِنْسَانُ تَحْوِيلَ التَّلَالِ إِلَى صَالِحَةٍ لِلزَّرَاعَةِ! سُهُولِ

١٠٦- عَيْنُ الْأَنْسِبِ لِلْمَفْهُومِ: «لَا شَيْءَ أَحْسَنَ مِنَ الْعَفْوِ عِنْدَ الْقُدْرَةِ!»

(١) چون درشتی می کند دشمن، تو نرمی پیشه کن / نرمی از دل کینهها بیرون یکنایک می کند!

(٢) الصَّفْحُ عَنِ الْإِسَاءَةِ خَيْرٌ مِنَ الْإِنْتِقَامِ لَهَا!

(٣) أَوْلَى النَّاسِ بِالْعَفْوِ أَقْدَرُهُمْ عَلَى الْعُقُوبَةِ!

(٤) اگر پوزش نکو باشد ز کهتر / نکوتر باشد آمرزش ز مهتر!

١٠٧- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي التَّلْحِيلِ الصَّرْفِيِّ أَوْ الْمَحَلِّ الْإِعْرَابِيِّ: «... وَ أَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ»

(١) أَحْسِنُوا: فِعْلٌ مَاضٍ - مَزِيدٌ ثَلَاثِي (مَصْدَرُهُ: إِحْسَانٌ) - مَبْنِيٌّ - مَعْلُومٌ / فِعْلٌ وَ فَاعِلُهُ ضَمِيرٌ بَارِزٌ

(٢) اللَّهُ: لَفْظٌ الْجَلَالَةِ - مَفْرَدٌ مَذْكَرٌ - مَعْرِفَةٌ (عِلْمٌ) / إِسْمُ الْحُرُوفِ الْمَشْبَهَةِ بِالْفِعْلِ وَ مَرْفُوعٌ بِالضَّمَّةِ

(٣) يُحِبُّ: فِعْلٌ مُضَارِعٌ - مَجْرَدٌ ثَلَاثِي - مَعْرَبٌ - مَعْلُومٌ / فِعْلٌ وَ فَاعِلُهُ ضَمِيرٌ «هُوَ» الْمُسْتَنْتَرِ

(٤) الْمُحْسِنِينَ: جَمْعٌ سَالِمٌ لِلْمَذْكَرِ - مَعْرَفٌ بِالْ - مَعْرَبٌ / مَفْعُولٌ أَوْ مَفْعُولٌ بِهِ وَ مَنْصُوبٌ بِالْيَاءِ

١٠٨- عَيْنُ الْخَطَا فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْكَلِمَاتِ:

(١) كُلُّ طَعَامٍ لَا يُذَكَّرُ إِسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ فَإِنَّمَا هُوَ دَاءٌ!

(٢) لَمْ يَحْزُنْكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ!

(٣) إِنَّ عَدَدَ النَّمْلِ فِي الْعَالَمِ أَكْثَرَ مِنْ عَدَدِ الْبَشَرِ!

(٤) الزَّرَافَةُ بِكَمَاءٍ لَيْسَتْ لَهَا أَحْبَابٌ صَوْتِيَّةٌ!

۱۰۹- عَيْنُ الْخَطَا فِي مَعَانِي الْحُرُوفِ الْمُشَبَّهَةِ بِالْفِعْلِ:

(۱) كَانُوا الْعُلَمَاءَ مَصَابِيحَ تُخْرِجُ الْعَالَمَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ! التَّشْبِيهِ

(۲) إِنَّ بِلَادَنَا الْإِسْلَامِيَّةَ تَقَدَّمَتْ فِي مَخْتَلَفِ الْمَجَالَاتِ! التَّأَكِيدِ

(۳) لَيْتَ عَمَرَ الْإِنْسَانِ أَطْوَلَ لِكَيْ يَعْمَلَ الْخَيْرَاتِ أَكْثَرَ! التَّمَنِّي

(۴) وَصَلَ النَّاجِحُونَ إِلَى أَهْدَافِهِمِ الْعَالِيَةِ لِأَنَّهُمْ دَوَّبُوا جِدًّا! رَفْعِ الْإِبْهَامِ

۱۱۰- عَيْنُ الْخَطَا لِلْفِرَاقِ لِإِجَادِ اسْلُوبِ الْحَالِ: «إِنِّي أَجَلَسْتُ الْأَوْلَادَ عَلَى مَائِدَةِ الطَّعَامِ.....!»

(۱) مَسْرُورِينَ (۲) مُبْتَسِمَةً (۳) الْمَسْرُورَةَ (۴) مُبْتَسِمًا

۱۱۱- «إِنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِي الصَّالِحُونَ»:

(۱) هَمَانَا زَمِينِ رَا بِنْدِگَانِ صَالِحِ مِنْ بَهْ آرْتِ مِي بَرِنْدَا!

(۲) اَيْنِ زَمِينِ اسْتِ كِهْ بِنْدِگَانِ صَالِحِ بَهْ آرْتِ خَوَاهِنْدِ بَرْدَا!

(۳) بَدُونِ تَرْدِيدِ بِنْدِگَانِ شَايِسْتَهْآيِ هَسْتِنْدِ آنَانِ كِهْ زَمِينِ رَا بَهْ آرْتِ مِي گِنَارِنْدَا!

(۴) بِلَاشَكِ بِنْدِگَانِ شَايِسْتَهْآيِ هَسْتِنْدِ آنَانِ كِهْ زَمِينِ رَا بَهْ آرْتِ خَوَاهِنْدِ بَرْدَا!

۱۱۲- «كَأَنَّ وَالِدَكَ تَرَدَّدَ فِي الْعَمَلِ الْجَدِيدِ وَكَانَ زَمِيلُهُ يُوَاصِلُهُ وَخَذَهُ!»:

(۱) مِثْلِ اَيْنِكِهْ پَدَرِ تُو دَرِ فَعَالِيَّتِ جَدِيدِ خُودِ مَرْدَدِ شُدِهْ بُوْدِ وَ تَنَهَا شَرِيكِشْ بَهْ اِدَامَهْ آنِ مِي پَرْدَاخْتِ!

(۲) گُوِيَا پَدَرْتِ دَرِ شَغْلِ تَا زَهْآشِ دِچَارِ تَرْدِيدِ شُدِ وَ تَنَهَا رَفِيْقِشْ بُوْدِ كِهْ بَهْ اِدَامَهْ آنِ پَرْدَاخْتِ!

(۳) گُوِيِيِ پَدَرِ تُو دَرِ كَارِ تَا زَهْ تَرْدِيدِ دَاخْتِ وَ هَمَكَارِشْ بَهْ تَنَهَايِيِ آنِ رَا اِدَامَهْ مِي دَا!

(۴) پَدَرْتِ اِنْگَارِ دَرِ كَارِ جَدِيدِ شَكْتِ دَا رُوْدِ وَ دُوسْتِشْ بَهْ تَنَهَايِيِ آنِ رَا اِدَامَهْ مِي دَهْدَا!

۱۱۳- «بُنِيَ مَوْسَسَةٌ جَائِزَةٌ نُوْبِلٍ لِتُعَوِّضَ خَسَائِرَ اخْتِرَاعٍ وَ يُصَحِّحَ خَطَا!»:

(۱) بِنِيَادِ جَائِزَهْ نُوْبِلِ اِيْجَادِ شُدِ تَا زِيَانِ هَايِ اخْتِرَاعِيِ رَا جِبْرَانِ وَ خَطَايِيِ رَا صَحِيْحِ نَمَايْدَا!

(۲) مَوْسَسَهْ جَائِزَهْ نُوْبِلِ بِنَا شُدِ تَا زِيَانِ هَايِ يَكِ اخْتِرَاعِ، جِبْرَانِ وَ يَكِ خَطَا تَصْحِيْحِ شُوْدَا!

(۳) بِنِيَادِ جَائِزَهْ نُوْبِلِ بَرَقْرَارِ شُدِ تَا زِيَانِ هَايِ يَكِ اخْتِرَاعِ رَا جِبْرَانِ وَ يَكِ اَشْتِبَاهِ رَا تَصْحِيْحِ كِنْدَا!

(۴) مَوْسَسَهْ نُوْبِلِ بَرَايِ جِبْرَانِ ضَرَرِهَا وَ تَصْحِيْحِ يَكِ اخْتِرَاعِ، بِنِيَانْگِنْدَارِ جَائِزَهْآيِ شُدَا!

۱۱۴- «يَجِبُ عَلَى الْوَالِدِينَ أَنْ لَا يُفْرِقَا بَيْنَ بَنِيهِمَا وَ بَنَاتِهِمَا فِي الْفِعْلِ وَالْقَوْلِ!»:

- (۱) نباید والدین بین برادران و خواهرانشان در سخن گفتن و عمل کردن تبعیض قائل شوند!
- (۲) بر والدین لازم است که میان پسران و دختران خود در کردار و گفتار فرق نگذارند!
- (۳) پدرها و مادرها نباید هرگز بین دخترها و پسرهایشان در عمل یا سخن جدایی ایجاد کنند!
- (۴) باید پدر و مادر میان فرزندان دختر و پسر خود نه در گفتار و نه در کردار اختلاف نیندازند!

۱۱۵- عَيْنُ الْخَطَا:

- (۱) يَفْعَلُ الْمَرْءُ عَمَلًا خَيْرًا وَ يَأْمَلُ نَتِيجَتَهُ بِسُرْعَةٍ: انسان کار خیری انجام می‌دهد و به سرعت به نتیجه‌اش امید دارد،
- (۲) لِأَنَّ الْإِنْسَانَ قَدْ خُلِقَ عَجُولًا: چرا که انسان عجول آفریده شده است،
- (۳) وَ لَكِنَّ الْأَشْجَارَ الَّتِي يَغْرِسُهَا الْمُرَارِعُونَ: ولی درختانی که در مزرعه‌ها آن‌ها را می‌کارند،
- (۴) لَا تُثْمِرُ عَادَةً إِلَّا بَعْدَ سَنَوَاتٍ كَثِيرَةٍ!: معمولاً فقط پس از سال‌های بسیاری میوه می‌دهند!

۱۱۶- أَيُّ كَلِمَةٍ لَا تُنَاسِبُ التَّوْضِيحَاتِ:

- (۱) الْإِنْسَانُ الْكَبِيرُ فِي السَّنِّ: اَمْرَد
- (۲) مَرْحَلَةٌ مِنَ الْعُمُرِ فِي الصَّغَرِ: الرِّضَاعَةُ
- (۳) جَعَلَهُ حُرًّا: اُعْتَقَ
- (۴) صِفَةٌ لِمَنْ اُكْرِمَ: الْمُعَزَّزُ

۱۱۷- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ وَالْمَحَلِّ الْإِعْرَابِيِّ:

«رُكَّابِ السِّيَّارَاتِ يَسْتَعْمِلُونَ حِزَامَ الْأَمَانِ لِلنَّجَاةِ مِنَ الْخَطَرِ!»

- (۱) يَسْتَعْمِلُونَ: فِعْلٌ مُضَارِعٌ، جَمْعُ مُذَكَّرٍ غَائِبٍ، ثَلَاثِيٌّ مَزِيدٌ مِنْ بَابِ اسْتِفْعَالٍ، مُتَعَدٍّ/ خَبِرٌ وَ مَبْنِيٌّ
- (۲) رُكَّابٍ: إِسْمٌ مُبَالَغِيٌّ، جَمْعُ تَكْسِيرٍ، مُعْرَبٌ/ مُبْتَدَأٌ وَ مَرْفُوعٌ بِالضَّمَّةِ، وَ الْجُمْلَةُ اسْمِيَّةٌ
- (۳) حِزَامٍ: إِسْمٌ، مُفْرَدٌ، مُذَكَّرٌ، مُعْرَبٌ/ فَاعِلٌ وَ مَرْفُوعٌ بِالضَّمَّةِ
- (۴) الْأَمَانِ: إِسْمٌ، مُنْتَنِيٌّ، مُذَكَّرٌ، مُعْرَفٌ بِأَلٍ، مُعْرَبٌ/ مَضَافٌ إِلَيْهِ وَ مَجْرُورٌ

۱۱۸- عین الخطأ فی الحروف المشبهة بالفعل:

- (۱) لیت بیننا مجذین فی العمل!
 (۲) إنه تحمّل صعوبات الحیاة فسینجح!
 (۳) إن المرأة الحاضرة متخلّقة بالفضائل!
 (۴) كأنّ طالبتی هذه المدرسة فائزتین!

۱۱۹- عین «لا» النافية للجنس:

- (۱) الیوم لا طالبة فی المدرسة!
 (۲) لا تطلبوا إلاّ أعمال الخیر!
 (۳) ألا تعلم أنّ الله علی کلّ شیء محیط!
 (۴) لِمَ تقول ما لا تعلم، أيها الانسان!

۱۲۰- عین ما لیس فیہ الحال:

- (۱) لیس هؤلاء الأشخاص فی أعمالهم متکاسلین!
 (۲) فی صباح الیوم رأیت فی المكتبة صدیقتی مُبتسمة!
 (۳) یا سمیرة؛ أنتِ تذهبین الی المدرسة مریضة!
 (۴) سافر الأخوان الیتیمان مُشتاقین الی السفر!

۱۲۱- کدام کتاب توسط میرزا محمد صادق موسوی نگاشته شده و از کدام دوران تاریخی حکایت دارد؟

- (۱) صدرالتواریخ - قاجاریه
 (۲) تاریخ ذوالقرنین - قاجاریه
 (۳) افضل التواریخ - زندیه
 (۴) تاریخ گیتی گشا - زندیه

۱۲۲- چه کسی با این که مورخ نبود، تاریخ‌نویسی سنتی را به شیوه علمی نقد کرد؟

- (۱) محمد حسن خان اعتمادالسلطنه
 (۲) رضا قلی خان هدایت
 (۳) میرزا محمد ناظم‌الاسلام کرمانی
 (۴) میرزا فتحعلی خان آخوندزاده

۱۲۳- چه حادثه‌ای تأثیر عمیقی بر دگرگونی بینش مورخان ایرانی داشت و توجه آنان را به ابعاد گوناگون رویدادهای تاریخی به ویژه نقش مردم جلب کرد؟

- (۱) جنگ‌های ایران و روسیه
 (۲) انقلاب مشروطیت
 (۳) قراردادهای اقتصادی و نظامی
 (۴) انتشار روزنامه‌ها

۱۲۴- اولین روزنامه ایران را ... با عنوان ... در ... منتشر کرد.

- (۱) امیرکبیر - وقایع اتفاقیه - تهران
 (۲) میرزا ملکم - قانون - لندن
 (۳) میرزا صالح شیرازی - کاغذ اخبار - تهران
 (۴) سیدجلال‌الدین کاشانی - حبل المتین - کلکته هندوستان

۱۲۵- نادر به عنوان پادشاه کشور در چه زمینه‌ای توفیق نیافت؟

- (۱) ثبات و امنیت پایدار کشور
 (۲) بیرون کردن بیگانگان از کشور
 (۳) حل اختلافات با عثمانی
 (۴) رشد و ترقی هنر و معماری
- ۱۲۶- حکومت گورکانیان هند توسط ...، یکی از نوادگان ...، تأسیس شد.

- (۱) بابر - چنگیز
 (۲) همایون - چنگیز
 (۳) بابر - تیمور
 (۴) همایون - تیمور

۱۲۷- کدام گزینه در ارتباط با «کرامول» درست است؟

- (۱) نظام جمهوری را برانداخت و در انگلستان نظام مشروطه سلطنتی را ایجاد کرد.
 (۲) در جنگ با ملکه ویکتوریا پیروز شد.
 (۳) درگیری او با مجلس منجر به جنگ با چارلز یکم گردید.
 (۴) پس از مرگ او، دوباره نظام سلطنتی در انگلستان احیا گردید.

۱۲۸- تا اواخر قرن هجدهم میلادی عامل اصلی تولید چه بود و انقلاب صنعتی از کدام کشور آغاز گردید؟

- (۱) نیروی بخار - انگلستان
 (۲) بازوی انسان - انگلستان
 (۳) نیروی بخار - آلمان
 (۴) بازوی انسان - آلمان

۱۲۹- کدام وقایع مربوط به قبل از تاج‌گذاری آقامحمدخان قاجار است؟

- (۱) سفر به مشهد (خراسان) برای پایان دادن به حکومت افشاریه - سرکوب طغیان حاکم گرجستان
 (۲) پیروزی بر لطفعلی‌خان زند - سفر به مشهد (خراسان) برای پایان دادن به حکومت افشاریه
 (۳) پیروزی بر لطفعلی‌خان زند - سرکوب طغیان حاکم گرجستان
 (۴) سفر به مشهد (خراسان) برای پایان دادن به حکومت افشاریه - لشکرکشی به منطقه قفقاز

۱۳۰- به ترتیب، رسیدگی به دعوای ملکی و عدم پرداخت مالیات در کدام محاکم دوره قاجار انجام می‌شد؟

- (۱) عرف - عرف
 (۲) عرف - شرع
 (۳) شرع - شرع
 (۴) شرع - عرف

۱۳۱- چه اقدامی سرآغاز جنگ‌های ایران و روسیه در زمان فتحعلی‌شاه قاجار بود و انگلستان با تحمیل کدام معاهده به حکومت قاجار، افغانستان و

هرات را از ایران جدا کرد؟

- (۱) سیاست توسعه‌طلبانه پترکبیر برای تبدیل روسیه به یک قدرت جهانی - آخال
 (۲) لشکرکشی روس‌ها به منطقه قفقاز و تصرف گرجستان - پاریس
 (۳) ضعف حکومت مرکزی ایران در زمان فتحعلی‌شاه - مفصل
 (۴) تحت حمایت قرار گرفتن حاکم گرجستان توسط روسیه - مجمل

۱۳۲- در دوره صدارت چه کسی، تلاش‌های زیادی برای احیای صنایع دستی ایران صورت گرفت و چندین کارخانه مرتبط با صنایع دستی تأسیس شد؟

- (۱) میرزا حسین‌خان سپهسالار
 (۲) میرزا تقی‌خان فراهانی
 (۳) میرزا ابوالقاسم قائم‌مقام فراهانی
 (۴) میرزا آقاخان نوری

۱۳۳- به‌رغم رکود صنایع دستی ایران به ویژه از نیمه دوم عصر قاجار، کدام صنعت هم‌چنان رونق خود و مشتریان داخلی و خارجی‌اش را حفظ کرد؟

- (۱) سفال‌گری
 (۲) نساجی
 (۳) قالی‌بافی
 (۴) بافندگی

۱۳۴- نخستین مدرسه عالی که در زمان حکومت قاجاریه تأسیس گردید، چه نام داشت و این مرکز آموزشی به همت چه کسی ساخته شد؟

- (۱) دارالفنون - میرزااحسین‌خان سپهسالار
 (۲) رشديه - میرزا حسن رشديه
 (۳) دارالفنون - امیرکبیر
 (۴) رشديه - اعتمادالسلطنه

۱۳۵- کمال الملک لقب ... نقاش مشهور دوره ... قاجار بود.

- (۱) رضا قلی خان - محمدشاه
(۲) محمد غفاری - محمدشاه
(۳) رضا قلی خان - ناصرالدین شاه
(۴) محمد غفاری - ناصرالدین شاه

۱۳۶- دوره استبداد صغیر در زمان پادشاهی چه کسی روی داد و این دوره چگونه به سر آمد؟

- (۱) محمدعلی شاه - پناهندگی محمدعلی شاه به سفارت روسیه
(۲) مظفرالدین شاه - فتح تهران
(۳) محمدعلی شاه - به سلطنت رسیدن احمد میرزا

(۴) مظفرالدین شاه - حرکت فاتحان تهران از اصفهان برای تسخیر پایتخت

۱۳۷- چه عاملی سبب شده بود که حکومت مشروطه نتواند حاکمیت خود را در سرتاسر کشور برقرار کند و چه کسی ادعا می کرد که انقلاب

مشروطه از مواضع اصیل و اولیه خود منحرف شده است؟

- (۱) حاکمیت فرهنگ کهن استبدادی - آیت الله سید عبدالله بهبهانی
(۲) مداخله ها و فشارهای داخلی - شیخ فضل الله نوری
(۳) مشکلات مالی و اقتصادی - آیت الله سید عبدالله بهبهانی
(۴) فقدان تشکیلات منظم و منسجم اداری و اقتصادی - شیخ فضل الله نوری

۱۳۸- نمایندگان دوره دوم مجلس شورای ملی برای رفع مشکلات اداری و اقتصادی چه چاره‌ای اندیشیدند و کدام گزینه از اقدامات فاتحان تهران نیست؟

- (۱) کوتاهی دست بیگانگان - برکناری محمدعلی شاه و برگزیدن احمد میرزا به جانشینی
(۲) استخدام کارشناسان خارجی - تبعید شیخ فضل الله نوری و چند نفر دیگر
(۳) مخالفت با دولت انگلستان و روسیه - انتخاب دولت موقت برای اداره امور کشور
(۴) گردآوری درآمدهای حکومتی - تشکیل دادگاهی برای محاکمه و مجازات مخالفان مشروطه

۱۳۹- چرا فرانسه در آستانه جنگ جهانی اول با روسیه و انگلستان پیمان‌های جداگانه‌ای منعقد کرد؟

- (۱) اتحاد سیاسی، نظامی و اقتصادی با این کشورها
(۲) جلوگیری از سیاست‌های توسعه طلبانه آلمان در اروپا
(۳) خروج از انزوای سیاسی و پایان دادن به برتری جویی آلمان
(۴) پایان دادن به برتری جویی آلمان و ایجاد توازن قدرت جدید در اروپا

۱۴۰- دولت موقت ایران در زمان جنگ جهانی اول در پی کدام واقعه فروپاشید و چه کسانی در نبرد «جهاد» غیورانه با قوای بیگانه جنگیدند؟

- (۱) انعقاد قرارداد ۱۹۰۷ - اهالی تنگستان و دشتستان
(۲) انعقاد قرارداد ۱۹۱۵ - اهالی تنگستان و دشتستان
(۳) نزدیک شدن ارتش روسیه به تهران - عشایر عرب خوزستان
(۴) شکست عثمانی از متفقین - عشایر عرب خوزستان

۱۴۱- کدام گزینه عبارت صحیحی درباره «مقر و موقعیت سکونتگاه‌ها» نیست؟

- (۱) موقعیت، مکان اصلی و دقیق یک سکونتگاه و محل استقرار آن روی زمین است.
(۲) موقعیت یک شهر یا روستا نقش مهمی در ادامه حیات یا گسترش و حتی زوال آن ایفا می کند.
(۳) مقر هر روستا یا شهر، هسته اولیه آن را نیز شامل می شود.
(۴) عوامل طبیعی، بیشترین نقش را در انتخاب مکان برای استقرار و سکونت جمعیت داشته اند.

۱۴۲- در یک سکونتگاه ... بیانگر جایی است که روستا یا شهر از آن محل گسترش یافته است و ... یک شهر یا روستا، جایگاه آن در سطح ناحیه

را یادآور می شود.

- (۱) مقر - مقر
(۲) موقعیت - موقعیت
(۳) مقر - موقعیت
(۴) موقعیت - مقر

۱۴۳- کدام یک از گزینه‌های زیر، بیانگر متداول‌ترین ملاک تشخیص شهر از روستا است؟

- (۱) در روستاها، درصد بیشتری از جمعیت فعال، در بخش کشاورزی فعالیت می‌کنند.
- (۲) ملاک جمعیتی در نواحی مختلف دنیا متفاوت است.
- (۳) خانه‌ها و مغازه‌ها و فضاها صنعتی، در شهرها، به هم فشرده‌ترند.
- (۴) در شهرها نوگرایی، بیش‌تر و تغییرات اجتماعی، سریع‌تر است.

۱۴۴- سرعت گسترش شهرنشینی در کدام مناطق جهان بیش از سایر نواحی است و علت اصلی آن چیست؟

- (۱) قاره‌های آسیا و آمریکا - دسترسی به خدمات و تسهیلات بهتر در شهرها
- (۲) قاره‌های اروپا و آفریقا - مهاجرت فزاینده روستاییان به شهرها
- (۳) قاره‌های آسیا و آفریقا - مهاجرت فزاینده روستاییان به شهرها
- (۴) کشورهای توسعه‌یافته - دسترسی به خدمات و تسهیلات بهتر در شهرها

۱۴۵- در دهه‌های گذشته شهرهای میلیونی جهان در کدام مناطق قرار داشتند؟

- (۱) اروپا و آفریقا
- (۲) آمریکای شمالی و ژاپن
- (۳) آسیا و آفریقا
- (۴) اروپا و آمریکای لاتین

۱۴۶- در کدام گزینه به اولین مگالاپلیس‌های جهان اشاره شده است؟

- (۱) کیوتو - یوکوهاما / بوستن - واشنگتن
- (۲) توکیو - ازاکا / بوستن - نیویورک
- (۳) ازاکا - کوبه / توکیو - یوکوهاما
- (۴) بوستن - واشنگتن / توکیو - یوکوهاما

۱۴۷- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) متروپل، شهر یا سکونتگاه اصلی یک منطقه و بزرگ‌ترین و مهم‌ترین شهر یک ناحیه یا کشور است.
- (۲) مادرشهرها معمولاً مراکز حکومتی، مذهبی و تجاری یک کشور هستند و از این جهت بر سایر سکونتگاه‌ها برتری دارند.
- (۳) مادرشهرها شکل خطی یا کریدوری دارند و جمعیت بسیار بالایی را در خود جای می‌دهند.
- (۴) گاه در اثر گسترش دو یا چند مادرشهر در امتداد مسیرهای ارتباطی و حمل‌ونقل، مگالاپلیس شکل می‌گیرد.

۱۴۸- ارکان «آمایش سرزمین» کدام‌اند؟

- (۱) انسان، فعالیت، فضای جغرافیایی
- (۲) توسعه، انسان، فعالیت
- (۳) فضای جغرافیایی، توسعه، جمعیت
- (۴) انسان، فعالیت، جمعیت

۱۴۹- عبارت زیر با کدام گزینه مرتبط است؟

«در قاهره ۲۵۰۰۰۰ نفر بدون اجازه دولت در حاشیه شرق و جنوب شهر، در محل قبرستان وسیعی که به شهر مردگان معروف است، زندگی می‌کنند.»

- (۱) با مهاجرت به شهرهای بزرگ، بخش غیررسمی اشتغال در شهرها رشد می‌کند.
- (۲) زاغه‌ها بسیار کثیف‌اند و امکانات بهداشتی و فاضلاب ندارند.
- (۳) درآمد کم و بیکاری به فقر شهری منجر می‌شود.
- (۴) یکی از ارکان مهم پایداری شهری، حفظ محیط زیست است.

۱۵۰- کدام گزینه «انقلاب سبز» و نتیجه آن را در کشاورزی نواحی روستایی بیان می‌کند؟

- (۱) تقسیم زمین و انتقال مالکیت آن که در برخی کشورها مشکلات جدیدی را پدید آورده است.
- (۲) تقسیم زمین و انتقال مالکیت آن که در اکثر کشورها نتیجه موفقیت در پی داشته است.
- (۳) استفاده از ماشین‌آلات و فناوری در کشاورزی که نتیجه‌اش رفع فقر و بیکاری در نواحی روستایی شده است.
- (۴) استفاده از ماشین‌آلات و فناوری در کشاورزی که نتیجه‌اش گسترش بیکاری در برخی نواحی روستایی شده است.

۱۵۱- هدف از برنامه توسعه روستایی چیست و پس از انقلاب اسلامی کدام نهاد در راستای این هدف به تهیه و اجرای طرح‌های هادی روستایی پرداخت؟

- (۱) رفع مشکلات اقتصادی که عمدتاً وابسته به درآمد حاصل از کشاورزی است. - بنیاد مسکن انقلاب اسلامی
- (۲) بهبود زندگی اقتصادی و اجتماعی روستائینان - بنیاد مسکن انقلاب اسلامی
- (۳) رفع مشکلات اقتصادی که عمدتاً وابسته به درآمد حاصل از کشاورزی است. - جهاد سازندگی
- (۴) بهبود زندگی اقتصادی و اجتماعی روستائینان - جهاد سازندگی

۱۵۲- مجموعه‌ای از سخت‌افزارها و نرم‌افزارهای رایانه‌ای که امکان جمع‌آوری، ذخیره، پردازش و تجزیه و تحلیل اطلاعات را فراهم می‌آورد ... نام دارد که مخفف آن ... است.

- (۱) سامانه تعیین موقعیت جغرافیایی - GPS
- (۲) سامانه اطلاعات جغرافیایی - GPS
- (۳) سامانه تعیین موقعیت جغرافیایی - GIS
- (۴) سامانه اطلاعات جغرافیایی - GIS

۱۵۳- هریک از موارد زیر به ترتیب مربوط به کدام مراحل کار در سامانه اطلاعات جغرافیایی است؟

«رقومی کردن - مدل‌سازی - کدبندی - نمایش به صورت نقشه»

- (۱) ورودی - خروجی - ورودی - خروجی
- (۲) پردازش - خروجی - ورودی - خروجی
- (۳) ورودی - پردازش - ورودی - خروجی
- (۴) پردازش - پردازش - خروجی - ورودی

۱۵۴- در یک سامانه اطلاعات جغرافیایی، داده‌های مربوط به پدیده‌های دنیای واقعی چگونه کاربردی می‌شوند؟

- (۱) با به‌کارگیری سامانه تعیین موقعیت جغرافیایی و تعیین دقیق پدیده‌های روی کره زمین
- (۲) با لایه‌بندی داده‌هایی که به شکل‌های مختلف وارد سامانه شده‌اند، مطابق با اهداف مطالعه
- (۳) با به‌کارگیری عکس‌های هوایی و ماهواره‌ای به منظور ارتقای کمی و کیفی اطلاعات مورد نیاز سامانه
- (۴) با استفاده از گزارش‌های میدانی که اطلاعات مفیدی را در اختیار سامانه قرار می‌دهند.

۱۵۵- کدام گزینه درباره تاریخچه حمل‌ونقل نادرست است؟

- (۱) طی جنگ جهانی دوم (۱۹۴۵ - ۱۹۳۹) اولین هواپیمای جت در آلمان ساخته شد.
- (۲) در نیمه اول قرن بیستم، گسترش تجارت و اقتصاد جهانی موجب گسترش و تحول در صنعت حمل‌ونقل شد.
- (۳) در اوایل قرن بیستم، اختراع و تولید انبوه خودرو، چهره فضاهاى شهری و خارج از شهرها را تغییر داد.
- (۴) در اوایل قرن نوزدهم، نخستین لوکوموتیوهای مجهز به موتور بخار در انگلستان ساخته شدند.

۱۵۶- به ترتیب، چند دسته از شیوه‌های حمل‌ونقل فقط به جابه‌جایی بار و چند دسته به حمل‌ونقل در مسافت‌های نزدیک اختصاص دارد؟

- (۱) دو - سه
- (۲) یک - یک
- (۳) چهار - دو
- (۴) سه - یک

۱۵۷- میزان مصرف سوخت در کدام شیوه حمل‌ونقل بسیار زیاد است و در این شیوه، هزینه احداث پایانه‌ها چگونه است؟

- (۱) ریلی - زیاد
- (۲) ریلی - کم
- (۳) جاده‌ای - کم
- (۴) جاده‌ای - زیاد

۱۵۸- مهم‌ترین پروژه در دست اجرای شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران در زمینه برقی کردن خطوط ریلی، کدام است؟

- (۱) جلفا - تبریز
- (۲) تهران - قم - اصفهان
- (۳) تهران - تبریز
- (۴) تهران - مشهد

۱۵۹- کدام گزینه درباره حمل‌ونقل هوایی نادرست است؟

- (۱) از حمل‌ونقل هوایی، علاوه بر جابه‌جایی انسان، برای حمل بار نیز استفاده می‌شود.
- (۲) حمل‌ونقل هوایی امنیت زیادی دارد اما کنترل ایمنی آن به مراقبت زیاد نیاز دارد.
- (۳) مصرف سوخت هواپیما نسبت به سایر وسایل حمل‌ونقل کمتر است.
- (۴) سفر با حمل‌ونقل هوایی گران‌تر از سایر شیوه‌های حمل‌ونقل است.

۱۶۰- ایران در انتقال گاز از ... به ... از طریق خطوط لوله، نقش ترانزیتی دارد که منبع درآمد برای کشور ما محسوب می‌شود.

- (۱) ترکمنستان - ترکیه
- (۲) ترکمنستان - افغانستان
- (۳) عراق - آذربایجان
- (۴) عراق - ارمنستان

۱۶۱- کدام یک از گزینه‌های زیر در رابطه با دانش عمومی، نادرست و در رابطه با دانش علمی درست است؟

- ۱) دانش عمومی در طول سال‌ها به دست می‌آید، یعنی این دانش، حاصل زندگی است. - دانش علمی، بخشی از ذخیره دانشی است که با اندیشیدن در دانش عمومی به دست می‌آید.
- ۲) دانش عمومی که گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی است، همیشه با دانش علمی تعارض دارد. - تعاریف از دانش علمی در همه جوامع، یکسان و یک شکل است.
- ۳) دانش عمومی که گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی است، همیشه با دانش علمی تعارض دارد. - دانش علمی، بخشی از ذخیره دانشی است که با اندیشیدن در دانش عمومی به دست می‌آید.
- ۴) دانش عمومی در طول سال‌ها به دست می‌آید، یعنی این دانش، حاصل زندگی است. - تعاریف از دانش علمی در همه جوامع یکسان و یک شکل است.

۱۶۲- لازمه برپا ماندن جهان اجتماعی، چه چیزی است و چه زمانی اهمیت دانش عمومی برای ما عیان می‌شود؟

- ۱) دانش عمومی - هنگامی که در یک جمع ناآشنا قرار می‌گیریم.
- ۲) دانش علمی - هنگامی که در یک جمع ناآشنا قرار می‌گیریم.
- ۳) دانش عمومی - هنگامی که دانش عمومی و دانش علمی را مقایسه می‌کنیم.
- ۴) دانش علمی - هنگامی که دانش عمومی و دانش علمی را مقایسه می‌کنیم.

۱۶۳- عبارات زیر، به ترتیب ویژگی کدام یک از انواع دانش اجتماعی است؟

- توصیف آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی با تأکید بر روش تجربی
- جدایی دانش از ارزش

- توجه به بایدها و نبایدهای پدیده اجتماعی

- ۱) تفهیمی - تجویزی و انتقادی - تبیینی
- ۲) تفهیمی - پوزیتیویستی - تجویزی و انتقادی
- ۳) تبیینی - تفهیمی - پوزیتیویستی
- ۴) پوزیتیویستی - تبیینی - تفهیمی

۱۶۴- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب با کدام مورد در ارتباط است؟

- مجموعه‌ای از آگاهی‌هایی که با دیگران در جامعه شریکیم
- موضوع فیلم دور افتاده
- دست یافتن به معنای عمیق جامعه

- ۱) دانش عمومی - اهمیت دانش عمومی - فایده دانش علمی
- ۲) دانش علمی - اهمیت دانش عمومی - فایده دانش علمی
- ۳) دانش عمومی - اهمیت دانش علمی - فایده دانش عمومی
- ۴) دانش علمی - اهمیت دانش علمی - فایده دانش عمومی

۱۶۵- کدام رویکرد جامعه‌شناسی، متهم به محافظه‌کاری است و مهم‌ترین هدف جامعه‌شناسان انتقادی چیست؟

- ۱) جامعه‌شناسی پوزیتیویستی - به کار گرفتن روش‌های دیگر به جز روش‌های تجربی و تفهمی
- ۲) جامعه‌شناسی تفهمی - تفسیر معنادار از پدیده‌های اجتماعی با تأکید بر روش تجربی
- ۳) جامعه‌شناسی پوزیتیویستی - ابزار تسلط انسان بر طبیعت و رهاسازی او از محدودیت‌های طبیعی
- ۴) جامعه‌شناسی تفهمی - نقد و داوری وضعیت موجود جامعه و ارائه راه‌حل برای رسیدن به یک وضعیت مطلوب‌تر

۱۶۶- چه زمانی دانش علمی شکل می‌گیرد و نتیجه تعارض بین دانش علمی و عمومی چه می‌شود؟

- ۱) دانش علمی با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی، شکل می‌گیرد و پیشرفت می‌کند. - در جوامع مدرن همیشه دانش علمی، مغلوب دانش عمومی می‌شود.
- ۲) دانش علمی زمانی شکل می‌گیرد که انسان دانش عمومی را به‌طور کامل کنار بگذارد. - در برخی موارد دانش علمی، مغلوب دانش عمومی می‌شود.
- ۳) دانش علمی با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی، شکل می‌گیرد و پیشرفت می‌کند. - در برخی موارد با دست برداشتن بخشی از دانش علمی به نفع دانش عمومی، حل می‌شود.
- ۴) دانش علمی زمانی شکل می‌گیرد که انسان دانش عمومی را به‌طور کامل کنار بگذارد. - در جوامع مدرن همیشه دانش عمومی، مغلوب دانش علمی می‌شود.

۱۶۷- کدام گزینه در مورد جامعه‌شناسی پوزیتیویستی نادرست است؟

- ۱) شباهت‌های جامعه و پدیده‌هایی هم‌چون ماشین و بدن انسان را برجسته می‌کند.
- ۲) جامعه را دستاوردی انسانی می‌داند که با قوانینی به استحکام قوانین طبیعت اداره می‌شود.
- ۳) علوم طبیعی را الگوی خود می‌داند و روش‌های علوم طبیعی را به کار می‌گیرد.
- ۴) جامعه‌شناسی باید شناخت و کنترل جامعه و برقراری نظم اجتماعی را ممکن سازد.

۱۶۸- کدام یک از گزینه‌های زیر به ترتیب درباره جامعه‌شناسی خرد، درست و در رابطه با علوم اجتماعی نادرست است؟

- ۱) موضوع جامعه‌شناسی خرد، شناخت نظام اجتماعی است. - علوم اجتماعی با شناخت پدیده‌های اجتماعی، به انسان‌ها امکان می‌دهد که آثار و پیامدهای پدیده‌های اجتماعی را پیش‌بینی کنند.
- ۲) جامعه‌شناسی خرد، علم شناخت ساختار اجتماعی است. - به سبب آگاهانه و ارادی بودن کنش‌ها و سایر پدیده‌های اجتماعی و تنوع آن‌ها، پیش‌بینی در علوم اجتماعی آسان‌تر از علوم طبیعی است.
- ۳) جامعه‌شناسی خرد، پدیده‌های خرد اجتماعی را بررسی می‌کند. - علوم اجتماعی با شناخت پدیده‌های اجتماعی، به انسان‌ها امکان می‌دهد که آثار و پیامدهای پدیده‌های اجتماعی را پیش‌بینی کنند.
- ۴) جامعه‌شناسی خرد، علم شناخت کنش اجتماعی است. - به سبب آگاهانه و ارادی بودن کنش‌ها و سایر پدیده‌های اجتماعی و تنوع آن‌ها، پیش‌بینی در علوم اجتماعی آسان‌تر از علوم طبیعی است.

۱۶۹- کدام یک از گزینه‌های زیر در رابطه با جامعه‌شناسی پوزیتیویستی، نادرست است و سه رویکرد اصلی جامعه‌شناسی به ترتیب زمانی کدامند؟

(۱) این جامعه‌شناسی در آغاز شکل‌گیری خود در قرن نوزدهم سعی می‌کرد که خود را به فیزیک و روان‌شناسی نزدیک کند. - جامعه‌شناسی پوزیتیویستی، انتقادی و تفهیمی-تفسیری

(۲) موفقیت‌های بی‌سابقه علوم طبیعی، برخی جامعه‌شناسان این دوره را علاقه‌مند کرده بود که جامعه‌شناسی را هرچه بیشتر به علوم طبیعی نزدیک و شبیه نمایند. - جامعه‌شناسی پوزیتیویستی، تفهیمی-تفسیری و انتقادی

(۳) این رویکرد در جامعه‌شناسی، روش حسی و تجربی را به کار می‌گیرد، هم‌چنین جامعه‌شناسی را در زمره دانش‌های ابزاری و انتقادی قرار می‌دهد. - جامعه‌شناسی پوزیتیویستی، تفهیمی-تفسیری و انتقادی

(۴) در جامعه‌شناسی پوزیتیویستی، پدیده‌های اجتماعی مانند پدیده‌های طبیعی دانسته می‌شوند و جامعه‌همانند طبیعت در نظر گرفته می‌شود. - جامعه‌شناسی پوزیتیویستی، انتقادی و تفهیمی-تفسیری

۱۷۰- به ترتیب صحیح یا غلط بودن عبارتهای زیر را مشخص کنید.

- جامعه‌شناسان پوزیتیویست معتقد بودند، همان‌طور که فرمول‌های فیزیک می‌توانند نظم میان اجزای یک خودرو را نشان دهند، جامعه‌شناسی نیز باید بتواند به فرمول‌هایی برای توضیح نظم اجتماعی، دست پیدا کند.

- نظم اجتماعی، پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آن‌ها را امکان‌پذیر می‌نماید.

- نظم اجتماعی، چگونگی رابطه و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی مختلف است.

- ساختار اجتماعی تلاش می‌کند با تغییر در خود و محیط، نیازهای خود را تأمین کند و خود را در بلند مدت حفظ نماید.

(۱) ص، غ، غ (۲) ص، غ، ص، غ (۳) غ، ص، ص، ص (۴) غ، غ، ص، ص

۱۷۱- به ترتیب، «تقلیل دادن انسان به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی»، «تفاوت میان جوامع در رویکرد جامعه‌شناسان پوزیتیویستی» و «همراه

شدن تغییر در یک پدیده اجتماعی با تغییر در پدیده دیگر» با کدام موارد در ارتباط‌اند؟

(۱) نگاه جامعه‌شناسی انتقادی - تفاوت‌های کمی - پدیده‌های متقابل

(۲) یکسان دانستن طبیعت و جامعه - تفاوت‌های کمی - پدیده‌های هم‌تغییر

(۳) مغلوب شدن انسان توسط جامعه - تفاوت‌های کیفی - پدیده‌های هم‌تغییر

(۴) یکسان‌انگاری نظم طبیعی و نظم جامعه - تفاوت‌های کیفی - پدیده‌های مرتبط

۱۷۲- به ترتیب «پیش‌بینی رفتار دیگران و امکان همکاری با آن‌ها»، «جنگ‌های نامنظم» و «خشت‌بنای جامعه» با کدام موارد در ارتباط‌اند؟

(۱) نظم اجتماعی - پیوند مقاومت با ارزش‌ها و معانی - کنش اجتماعی

(۲) آشنایی‌زدایی - آگاهی فرهنگی و جغرافیایی - قواعد اجتماعی

(۳) قواعد اجتماعی - آگاهی نظامی - کنش اجتماعی

(۴) مشاهده امر مانوس - انگیزه‌های اخلاقی و آرمان‌های معنوی - قواعد اجتماعی

۱۷۳- هر یک از عبارات زیر به ترتیب، پیامد کدام مورد است؟

- انقلاب‌های اجتماعی و اختراعات بزرگ

- سلب شور زندگی از افراد

- نادیده گرفتن آنچه درون انسان‌ها می‌گذرد

(۱) یکسان‌انگاری نظم اجتماعی و نظم طبیعی - تأکید بیش از اندازه بر نظم اجتماعی - تمرکز رویکرد پوزیتیویستی بر فهم معنای کنش

(۲) فراتر رفتن از نظم موجود - تأکید بیش از اندازه بر آگاهی و معنا - تمرکز بر معنای کنش انسان‌ها

(۳) اعتبار روش‌های تجربی و کمی - تأکید افراطی بر اراده و آگاهی - تمرکز رویکرد پوزیتیویستی بر پدیده‌های قابل مشاهده

(۴) فراتر رفتن از نظم موجود - تأکید بیش از اندازه بر نظم اجتماعی - تمرکز رویکرد پوزیتیویستی بر پدیده‌های قابل مشاهده

۱۷۴- به ترتیب هر عبارت با کدام مفهوم و موضوع مرتبط است؟

- شکل‌گیری نتایج غلط و اشتباه در بررسی پدیده‌های انسانی

- ارتباط با کل زندگی انسان

- دستیابی به پاسخ‌های سراسر و قابل پیش‌بینی درباره‌ی جرایم وقوع پدیده‌های اجتماعی

(۱) پیچیدگی پدیده‌های اجتماعی - گرایش یکسان انسان‌ها به همه‌ی معانی مختلف - هویت‌زایی

(۲) بررسی و مطالعه‌ی پدیده‌های انسانی - مسئله‌ی معنا - هویت‌زایی

(۳) پیچیدگی پدیده‌های انسانی و اجتماعی - مسئله‌ی معنا - هویت‌زایی

(۴) بررسی و مطالعه‌ی عمیق پدیده‌های اجتماعی - گرایش یکسان انسان‌ها به همه‌ی معانی مختلف - هویت‌زایی

۱۷۵- هر یک از وضعیت‌های زیر، به ترتیب پیامد کدام مورد است؟

- قفس آهنین

- کشتار گسترده در جنگ‌های جهانی

- اخلاق‌گریزی

(۱) معنازدایی - ارزش‌زدایی - معنازدایی

(۲) خلاقیت‌زدایی - معنازدایی - ارزش‌زدایی

(۳) ارزش‌زدایی - معنازدایی - معنازدایی

(۴) خلاقیت‌زدایی - ارزش‌زدایی - ارزش‌زدایی

۱۷۶- به ترتیب هر عبارت پیامد کدام گزینه است؟

- شناخت توأمان و صحیح تفاوت‌های فردی و اجتماعی و وجوه مشترک انسان‌ها

- پدید آمدن خرده‌فرهنگ‌ها و گروه‌های مختلف درون هر جهان اجتماعی

- به کارگیری روش‌های کیفی

(۱) دسترسی به زمینه‌ی فرهنگی که کنشگر در آن عمل می‌کند - تنوع و تکثر معانی - پی بردن به قصد و هدف کنشگر

(۲) لازمه‌ی شناخت پدیده‌های اجتماعی - فعالیت و خلاقیت کنشگران - فهم کنش انسان‌ها

(۳) راه‌یابی به ذهن کنشگر - کنشگران فردی و جمعی - در تقابل با روش‌های کمی

(۴) لازمه‌ی شناخت پیچیدگی‌های پدیده‌های اجتماعی - فرهنگ‌ها و جهان‌های اجتماعی متفاوت - در تقابل با روش‌های کمی

۱۷۷- به ترتیب «مهم‌ترین ویژگی کنش از دید نظریه‌پردازان کنش اجتماعی»، «معنای همراهی همدلانه» و «بررسی تمام ابعاد یک پدیده اجتماعی

خاص» به کدام موارد اشاره دارند؟

- (۱) آگاهی و معناداری- تأیید کنش‌گران- مطالعه موردی
- (۲) اراده و ارزش- فهم رفتار کنش‌گران از منظر خودشان- قوم‌نگاری
- (۳) آگاهی و معناداری- تلاش برای فهم معنای کنش کنش‌گران- مطالعه موردی
- (۴) اراده و ارزش- تأیید کنش‌گران- قوم‌نگاری

۱۷۸- کدام موارد به ترتیب در جای الف، ب و ج قرار می‌گیرند؟

آزمایش	رویکرد تفسیری در تقابل با رویکرد پوزیتیویستی	قوم‌نگاری
ج	الف	ب

- (۱) دستیابی به پاسخ‌های ساده و نادیده گرفتن عمق پدیده‌های اجتماعی - تجربه کنش‌های اجتماعی و شناسایی بهتر آن‌ها - مطالعه تمامی ابعاد یک پدیده اجتماعی خاص
- (۲) برای دستیابی به معانی کنش‌ها باید از ظاهر پدیده‌های اجتماعی عبور کرد - مطالعه عمیق و همه‌جانبه یک فرد و یک نهاد اجتماعی - از ابزارهای گردآوری اطلاعات در روش‌های کمی
- (۳) تمامی پدیده‌های اجتماعی نتیجه و برآیند کنش‌های اجتماعی معنادارند - نوعی پژوهش کیفی براساس مشاهده مشارکتی است - در مقابل روش‌های کمی است که در جامعه‌شناسی پوزیتیویستی به کار می‌روند.
- (۴) کنش‌گران براساس معنایی که در ذهن دارند دست به عمل می‌زنند - محقق به دنبال پرده برداشتن از معنایی است که در کنش‌ها نهفته‌اند - در علوم طبیعی متداول است و در جامعه‌شناسی کاربرد چندانی ندارد.

۱۷۹- کدام گزینه در ارتباط با پرسش از معنای زندگی، صحیح نیست؟

- (۱) پرسش‌هایی مانند معنادار بودن یا نبودن زندگی و معین بودن معنای آن، در جهان متجدد به دلیل رویکرد دنیوی آن فاقد معناست.
 - (۲) مسئله معنا در مورد تمام پدیده‌های اجتماعی از جمله کنش‌ها، مطرح است.
 - (۳) پرسش از معنای زندگی و دهها پرسش دیگر مرتبط با آن همواره ذهن انسان‌ها و اندیشمندان را به خود مشغول کرده است.
 - (۴) این پرسش که «چگونه می‌توان معنای زندگی و معنای کنش انسان‌های دیگر را فهمید؟» یکی از پرسش‌های مهم و کلیدی برای اندیشمندان علوم اجتماعی بوده است.
- ۱۸۰- برای پی بردن به ... باید به ذهن کنشگر راه یابیم و برای فهم ... باید به زمینه فرهنگی که کنشگر در آن عمل می‌کند مراجعه کنیم و

درون پدیده‌های اجتماعی مانند شهادت‌طلبی و فدا کردن جان برای وطن ... وجود دارد.

- (۱) هدف کنش - نماد و نشانه معنا - گرایشات یکسان به پدیده‌های اجتماع
- (۲) دلالت‌های کنش - دلالت‌های کنش - تفاوت معنایی
- (۳) هدف کنش - دلالت‌های کنش - تفاوت معنایی
- (۴) نمادهای کنش - هدف کنشگر - هویت‌های متفاوت

۱۸۱- به نظر افلاطون فلسفه چگونه آغاز می‌شود؟

- (۱) عبور از فطرت اول به فطرت ثانی
- (۲) با به‌کارگیری تفکر که همان فطرت ثانی است.
- (۳) فراغ از اشتغالات روزمره
- (۴) منحصراً با حیرت در برابر هستی

۱۸۲- کدام یک در رابطه با تأثیر فلسفه اسلامی در تفکر مغرب زمین درست نیست؟

- ۱) تأثیر عنصر عقل بر فرهنگ مسیحی ناشی از آشنایی متفکران مسیحی با چگونگی سازگاری دین و عقل بود.
- ۲) ابتکارات فیلسوفان اسلامی در تفسیر اندیشه‌های ارسطو تأثیر زیادی در نهضت اصالت عقل اروپاییان داشت.
- ۳) ترجمه آثار فیلسوفان اسلامی در آشنایی گسترده‌تر متفکران مسیحی با اندیشه‌های ارسطو مؤثر بود.
- ۴) فلاسفه غرب در اواخر قرون وسطی خود را نیازمند ترجمه فیلسوفان اسلامی دیدند.

۱۸۳- کدام گزینه درباره مبانی حکمت مشاء درست است؟

- ۱) عینیت مفهوم وجود و ماهیت مانع از سلب وجود از ماهیت نمی‌شود.
- ۲) قوه تجرید و انتزاع ذهن ما بر تفکیک وجود و ماهیت در واقعیت صحنه می‌گذارد.
- ۳) تصدیق وجود هر چیزی منوط به تصدیق واقعیت است.
- ۴) تصور صحیح زیادت وجود بر ماهیت برای اثبات آن کافی است.

۱۸۴- به ترتیب رابطه هر یک از موضوعات «دریای خون - انسان غیر حیوان - عدد فرد جفت» با مفهوم وجود چیست؟

- ۱) ممتنع الوجود - ممکن الوجود - ممتنع الوجود
- ۲) ممکن الوجود - ممتنع الوجود - ممتنع الوجود
- ۳) ممتنع الوجود - ممکن الوجود - ممکن الوجود
- ۴) ممکن الوجود - ممتنع الوجود - ممکن الوجود

۱۸۵- عبارات کدام گزینه به ترتیب در مورد «علت در معنای عام» و «علت ناقصه» صحیح است؟

- ۱) شرط لازم برای وجود معلول - معلول در وجود خود به نحوی به آن وابسته است.
- ۲) شرط کافی برای وجود معلول - معلول در وجود خود به نحوی به آن وابسته است.
- ۳) شرط لازم و کافی برای وجود معلول - همان علت وجوددهنده به معلول است.
- ۴) شرط لازم برای وجود معلول - همان علت وجوددهنده به معلول است.

۱۸۶- با پذیرش نظر حکما در رابطه با ملاک نیازمندی معلول به علت ...

- ۱) ملاک نیازمندی شی به علت را بایستی در علت آن جست‌وجو کرد.
- ۲) همه پدیده‌های جهان طبیعت ذاتاً به یک اندازه استعداد موجود شدن خواهند داشت.
- ۳) بایستی علت نیازمندی اعضای جهان را در تاریخچه آن‌ها جست‌وجو کرد.
- ۴) علت وجودی موجودات منزله از قوه و استعداد، خودشان هستند.

۱۸۷- از نظر حکمای اسلامی، موجودات مجرد از ماده در نظام هستی، ...

- ۱) تأثیر خود را بر اشیا به واسطه علل و عوامل طبیعی می‌گذارند.
- ۲) همان فرشتگان هستند که با الهام از قرآن، «عقول» خوانده می‌شوند.
- ۳) شناخت درست اوصاف آن‌ها از طریق حواس ممکن نیست.
- ۴) بخشی از امر جهان، به تدبیر آن‌هاست.

۱۸۸- کدام اثر فارابی در حکم شرحی بر یکی از کتب «ارسطو» است؟

- ۱) رساله جمع بین رای دو حکیم
- ۲) احصاء العلوم
- ۳) مقاله فی معانی العقل
- ۴) رساله اغراض مابعدالطبیعه

۱۸۹- کدام گزینه درباره مدینه فاضله فارابی نادرست است؟

- ۱) در این نظام توزیع موقعیت‌های اجتماعی علی‌رغم عادلانه بودن به صورت نابرابر، رخ می‌دهد.
- ۲) از لحاظ پیوند و ساختار همانند بدن سالم انسان و نظام هستی است.
- ۳) حاصل اندیشه‌های سیاسی فارابی و متأثر از مابعدالطبیعه وی است.
- ۴) تصدی ریاست آن، نیازی به مقبولیت در بین مردم ندارد.

۱۹۰- از منظر فارابی کدام مورد از عوامل تعیین کننده رئیس مدینه فاضله نیست؟

- ۱) اتصال با واهب الصور
- ۲) توانایی بیان واضح احکام و شرایع
- ۳) نبوت و یا امامت رئیس
- ۴) قادر بودن به برقراری شرایط تحقق آرمان‌های الهی

۱۹۱- به ترتیب شباهت و تفاوت دین و فلسفه در کدام مطلب است؟

- ۱) هر دوی آن‌ها بیان فلسفی دارند. - هر دو به روش فلسفی مطالعه می‌شوند.
- ۲) منشأ دین آسمانی و وحیانی است. - دین مواضع نظری خود را بیان می‌کند.
- ۳) هر دو ماهیت فلسفی دارند. - منشأ آن‌ها متفاوت است.
- ۴) هر دو به روش فلسفی مطالعه می‌شوند. - ماهیت‌های متفاوتی دارند.

۱۹۲- در رابطه با میرداماد، کدام بیان درست است؟

- ۱) از مفسران بزرگ فلسفه اشراقی بود.
- ۲) اشتراک نظر کامل با مشائون داشت.
- ۳) کوشید فلسفه شیخ‌الرئیس را به طریق اشراقی تفسیر کند.
- ۴) سعی داشت فلسفه ابن‌سینا را از طریق اشراقی شرح و بازسازی کند.

۱۹۳- کدام عبارت درباره «بدیهیات اولیه» نادرست است؟

- ۱) هر انسانی ناچار با آن‌ها سروکار دارد.
- ۲) در مقام بحث می‌توان آن‌ها را انکار کرد.
- ۳) شک در آن‌ها، در عمق ذهن اتفاق می‌افتد.
- ۴) برای انکار آن‌ها باید آن‌ها را قبول کرد.

۱۹۴- کدام عبارت مفهوم «ممتنع‌الوجود» را دقیق‌تر توضیح داده است؟

- ۱) مفهومی که تصور آن غیرممکن است.
- ۲) آن‌چه که حمل هستی بر آن ممکن نیست.
- ۳) چیزی که هرگز وجود نداشته و نخواهد داشت.
- ۴) آن‌چه که فقط وجود خیالی یا فرضی داشته باشد.

۱۹۵- در یک رابطه علیت مثل ... معلول در ... به علت نیازمند است.

- ۱) رابطه نظم - وجود
- ۲) تولد یک نوزاد - ماهیت
- ۳) قانون جاذبه - واقعیت
- ۴) آفرینش جهان - هستی

۱۹۶- قدیم در عرف به معنای ... و حادث در فلسفه به معنای ... است.

- ۱) نو - آن‌چه هستی‌اش مسبوق بر نیستی‌اش است.
- ۲) کهنه - آن‌چه هستی‌اش مقدم بر نیستی‌اش است.
- ۳) نو - آن‌چه نیستی‌اش مسبوق بر هستی‌اش است.
- ۴) کهنه - آن‌چه نیستی‌اش مقدم بر هستی‌اش است.

۱۹۷- آیا دست یافتن به کلیت و ضرورت مستلزم خارج شدن از قلمرو علوم تجربی است؟

- ۱) بله؛ زیرا اصول عقلانی توسط فلاسفه ابداع می‌شود.
- ۲) خیر؛ خود علوم تجربی به مثابه فلسفه آن‌ها را به دست می‌آورد.
- ۳) بله؛ زیرا این اصول در خود علوم تجربی یافت نمی‌شود.
- ۴) خیر؛ زیرا باید به وسیله حس و تجربه آن‌ها را دریافت.

۱۹۸- در اثبات روابط تجربی با افزایش تعداد آزمایش‌ها ...

- ۱) قوانین علمی اثبات می‌گردد.
- ۲) حداکثر نتایج آزمون‌های گذشته تأیید می‌شود.
- ۳) در باب موارد تجربه نشده نیز حکم می‌شود.
- ۴) روابط کلی و ضروری مورد توجه قرار می‌گیرد.

۱۹۹- سعادت حقیقی در بین مردم مدینه جاهله ...

- ۱) هیچ تعریفی ندارد.
- ۲) شناخت و تبعیت می‌شود.
- ۳) همان سلامت جسم است.
- ۴) مانند خیرات به هیچ عنوان مورد توجه نیست.

۲۰۰- منشأ وحی انبیاء و الهامات اولیاء چیست؟

(۱) فعل و تدبیر زعیم مدینه فاضله

(۳) روح بزرگ و سرشت عالی زعیم مدینه

(۲) احکام و نوامیس و قوانین

(۴) اتصال با عقل دهم

سایت کنکور

Konkur.in

سایت کنکور

Konkur.in

سایت کنکور

Konkur.in

سایت کنکور

Konkur.in

سایت کنکور

Konkur.in

سایت کنکور

Konkur.in

سایت کنکور

Konkur.in

A : پاسخ نامه (کلید) آزمون ۱۶ فروردین ۱۳۹۸ گروه دوازدهم انسانی دفترچه

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31
- 32
- 33
- 34
- 35
- 36
- 37
- 38
- 39
- 40
- 41
- 42
- 43
- 44
- 45
- 46
- 47
- 48
- 49
- 50

- 51
- 52
- 53
- 54
- 55
- 56
- 57
- 58
- 59
- 60
- 61
- 62
- 63
- 64
- 65
- 66
- 67
- 68
- 69
- 70
- 71
- 72
- 73
- 74
- 75
- 76
- 77
- 78
- 79
- 80
- 81
- 82
- 83
- 84
- 85
- 86
- 87
- 88
- 89
- 90
- 91
- 92
- 93
- 94
- 95
- 96
- 97
- 98
- 99
- 100

- 101
- 102
- 103
- 104
- 105
- 106
- 107
- 108
- 109
- 110
- 111
- 112
- 113
- 114
- 115
- 116
- 117
- 118
- 119
- 120
- 121
- 122
- 123
- 124
- 125
- 126
- 127
- 128
- 129
- 130
- 131
- 132
- 133
- 134
- 135
- 136
- 137
- 138
- 139
- 140
- 141
- 142
- 143
- 144
- 145
- 146
- 147
- 148
- 149
- 150

- 151
- 152
- 153
- 154
- 155
- 156
- 157
- 158
- 159
- 160
- 161
- 162
- 163
- 164
- 165
- 166
- 167
- 168
- 169
- 170
- 171
- 172
- 173
- 174
- 175
- 176
- 177
- 178
- 179
- 180
- 181
- 182
- 183
- 184
- 185
- 186
- 187
- 188
- 189
- 190
- 191
- 192
- 193
- 194
- 195
- 196
- 197
- 198
- 199
- 200

پدید آورندگان آزمون طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس	عمومی
محسن اصغری - حنیف افخمی ستوده - احسان برزگر - داود تالشی - علیرضا جعفری - عبدالحمید رزاقی - مریم شمیرانی - محسن فدایی - الهام محمدی - جمشید مقصودی - مرتضی منشاری - حسن وسکری	فارسی	
محبوبه ابتهسام - امین اسدیان پور - ابوالفضل احدزاده - محمد آقاصالح - حامد دورانی - محمد رضایی بقا - عباس سیدشبهستری - محمدرضا فرهنگیان - وحیده کاغذی - مرتضی محسنی کبیر - هادی ناصری - فیروز زنادنجف - سیداحسان هندی	دین و زندگی	
مهدی احمدی - عبدالرشید شفیعی - علی شکوهی - امیرحسین مراد - جواد مؤمنی	زبان انگلیسی	

نام طراحان	نام درس	اختصاصی
محمد بحیرایی، اسماعیل زارع، حمیدرضا سجودی، فاطمه فهیمیان، رحیم مشتاق‌نظم، مهدی ملارمضانی	ریاضی و آمار (۳)	
برگزیده از سؤالات کتاب آبی ریاضی پایه دوازدهم	ریاضی و آمار (۳) - آزمون شاهد	
رضا جان‌نثار کهنه‌شهری، سعید جعفری، عارف‌مسادات طباطبایی‌نژاد، فرهاد علی‌نژاد، محسن فدایی، حمید محدثی	علوم و فنون ادبی (۳)	
برگزیده از سؤالات کتاب آبی علوم و فنون ادبی پایه دوازدهم	علوم و فنون ادبی (۳) - آزمون شاهد	
محمدصادق محسنی، سید محمدعلی مرتضوی، درویشعلی ابراهیمی، رضا معصومی	عربی زبان قرآن (۳)	
برگزیده از سؤالات کتاب آبی عربی پایه دهم، یازدهم و دوازدهم	عربی زبان قرآن (۳) - آزمون شاهد	
منصوره حاجی‌زاده، علی محمد کریمی، آزاده میرزایی، بهروز یحیی	تاریخ (۳)	
محمدعلی خطیبی، فاطمه سخایی، زهره صادقی، محمدابراهیم مازنی، آزاده میرزایی، بهروز یحیی	جغرافیا (۳)	
آزینا بیدقی، یارسا حبیبی، اعظم رجبی، ارغوان عبدالملکی	جامعه‌شناسی	
سیدعلیرضا احمدی، نیما جواهری، الهه خضری، طنین زاهدی‌کیا، فرهاد علی‌نژاد، حمید محدثی	فلسفه	
برگزیده از سؤالات کتاب آبی فلسفه پایه دوازدهم	فلسفه - آزمون شاهد	

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار
فارسی	مرتضی منشاری	الهام محمدی	مریم شمیرانی - حسن وسکری
دین و زندگی	محمد رضایی بقا	محمد رضایی بقا	محمد آقاصالح
معارف اقلیت	دیورا خاتانیان	دیورا خاتانیان	—
زبان انگلیسی	جواد مؤمنی	جواد مؤمنی	عبدالرشید شفیعی، آناهیتا اصغری
ریاضی و آمار (۳)	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	حسین اسقینی، ایمان چینی‌فروشان، مهسا عفتی
علوم و فنون ادبی (۳)	نسرین حق‌پرست، فرهاد علی‌نژاد، حمید محدثی	نسرین حق‌پرست، فرهاد علی‌نژاد، حمید محدثی	مرتضی منشاری، حسن وسکری
عربی زبان قرآن (۳)	سیدمحمدعلی مرتضوی	سیدمحمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی
تاریخ	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	مریم بوستان
جغرافیا	محمدعلی خطیبی بایقی	محمدعلی خطیبی بایقی	مریم بوستان
جامعه‌شناسی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	آزینا بیدقی، مهسا عفتی
فلسفه	موسی اکبری	موسی اکبری	فرهاد علی‌نژاد، طنین زاهدی‌کیا

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی، فاطمه منصورخاکی (عمومی)، سارا شریفی (اختصاصی)
مسئول دفترچه	فرهاد حسین پوری (عمومی)، زهرا دامیار (اختصاصی)
گروه مستندسازی	مدیر: مریم صالحی، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی (عمومی) زهره قموشی (اختصاصی)
حروف‌چین و صفحه‌آرا	لیلا عظیمی (اختصاصی) زهره فرجی (عمومی)
ناظر چاپ	رضا سعدآبادی

فارسی ۳

۶- (شيف افخمى ستوره)

در گزینه «۴»، بعد از «خמוש» لفظ «باش» به قرینه معنوی حذف شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: مصرع دوم کلاً بدل است برای «مردان راه» و حذف به حساب نمی‌آید.

گزینه «۲»: حذف نهاد جدا به قرینه معنوی است، اما حذف فعل نیست: [او] در مسجدی دید و [او] آواز داد.

گزینه «۳»: حذف نهاد جدا به قرینه معنوی است: [تو] به شوخی مایست.

(فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۷- (داور تالشی)

ترکیب‌های اضافی: «دود آهی، دل سوختگان، گرد آینه، آینه روی، روی تو» ← ۵

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: «فرب گل، وفاداری یاران» ← ۲ ترکیب اضافی

گزینه «۳»: «سلطان ازل، گنج غم، غم عشق» ← ۳ ترکیب اضافی

گزینه «۴»: «چشم یار، دهان یار» ← ۲ ترکیب اضافی

(فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه ۳۶)

۸- (مسن وسکری - ساری)

نوع وابسته وابسته به کار رفته در بیت صورت سؤال «غلام مجلس آن» و «شمع

مجلس او» است که از نوع مضاف‌الیه مضاف‌الیه است. در بیت گزینه «۳» همانند

بیت صورت سؤال دو بار بدین گونه آمده است: «گوش دلم»، «چشم امیدم».

(فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه‌های ۶۶ و ۶۷)

۹- (مریم شمیرانی)

در مصراع دوم: «ز خود بی‌خبرم گرداند»: (-) نهاد / «م» مفعول / «بی‌خبر» مسند

«گرداند» فعل

(فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه‌های ۵۴ و ۵۵)

۱- (یمشیر مقصوری - کوه‌رشت)

معنی واژه‌ها: «تداعی»: یادآوری، به‌خاطر آوردن / «بازبسته»: وابسته، پیوسته و مرتبط / «پس‌افکنند»: پس‌افکنده، میراث / «استبعاد»: دور دانستن و بعید شمردن چیزی

(فارسی ۳، لغت، واژه‌نامه)

۲- (امسان برزگر - رامسر)

چهار واژه نادرست معنا شده است:

اکراه: ناپسند و ناخوشایند داشتن امری، ناخوشایند بودن ۲- ختار: می‌فروش ۳- دینار:

سکه طلا (نه سکه نقره) (واحد پول) ۴- والی: حاکم و فرمانروا (نه فرمانبر)

نکته: به همه معنی‌های آمده برای هر لغت در واژه‌نامه توجه دقیق داشته باشید.

(فارسی ۳، لغت، واژه‌نامه)

۳- (مرتضی منشاری - اردبیل)

همت در بیت صورت سؤال به معنای «توجه قلب به جانب حق» آمده است که همین معنا در

بیت «د»، نیز تکرار شده است. در سایر ابیات «همت» به معنای «عزم و اراده» آمده است.

(فارسی ۳، لغت، صفحه ۲۸)

۴- (مسن خرابی - شیراز)

صواب: درست، راست، مصلحت / ثواب: پاداش

با توجه به معانی بیت‌ها در رابطه هم‌نشینی واژه‌ها پاسخ سؤال، گزینه «۱» است.

(فارسی ۳، املا، ترکیبی)

۵- (الوام ممردی)

املا صحیح کلمات «منسوب و بیفزاید» است.

(فارسی ۳، املا، ترکیبی)

۱۴- (شیف افیمی ستوره) مصراع اول به این اشاره می‌کند که فقط از خدا باید خواست و گزینه «۱»، می‌گوید خدایا من را به کس دیگری محتاج نکن و فقط خودت حوایجم را بده. تشریح گزینه‌های دیگر گزینه «۲»: اشاره به خلقت انسان دارد. گزینه «۳»: حتی من از خوابی که به مجلس تو راه دارد، دست نمی‌کشم. گزینه «۴»: می‌گوید چون مرگ رسیدن به تو است من از مرگ هراسی ندارم. (فارسی ۳، مفهوم ۳، صفحه ۱۰)	۱۰- (مرتضی منشاری - اردبیل) درون مایه غزل اجتماعی، آزادی، وطن پرستی، بیگانه‌ستیزی و نفرت از حاکمان زورگو و دعوت به اتحاد مردم و مبارزه برای آزادی است. (فارسی ۳، تاریخ ادبیات، صفحه ۲۹) ۱۱- (عبدالصمد رزاقی) استعاره (تشخیص) ← مهربانی برگ، بوسه باران، بیداری ستاره، چشم جویباران تناسب ← برگ و باران و جویبار / بیداری و چشم کنایه ← «بیدار بودن ستاره» کنایه دارد از «درخشان بودن ستاره» واج آرای ← واج آرای با صامت‌های «ب» و «ر» هر تشخیصی استعاره نیز می‌باشد. (فارسی ۳، آرایه، صفحه ۵۷)
۱۵- (علیرضا یعقوبی - شیراز) دعوت به شکستن سکوت مفهوم محوری سؤال است. در بیت‌های «الف»، «ب» و «ه» به مفهوم مقابل آن اشاره شده است. (ناله و فریاد بی‌فایده است.) (فارسی ۳، مفهوم ۳، صفحه ۳۵)	۱۲- (مرتضی منشاری - اردبیل) حس آمیزی: دیدن صدا / تضاد ندارد. تشریح گزینه‌های دیگر گزینه «۱»: حسن تعلیل: خاموش ماندن گل به دلیل غیرت صبا / کنایه: «دم زدن» کنایه از «سخن گفتن» گزینه «۲»: اسلوب معادله: مصراع دوم در حکم مصداقی برای مصراع اول است. / استعاره: «آینه» استعاره از «دل» گزینه «۳»: مجاز: «سینه» مجاز از «دل» / تشبیه: چهره بی‌رنگ باعث شده است ما برای جهان مثل خزان باشیم. (فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)
۱۶- (مسن اصغری) الف) پر خون بودن دریای عشق بیانگر دشواری‌های راه عشق است. ب) چون محرم اسرار وجود ندارد، پس نباید راز عشق را فاش کرد. ج) اشتیاق عاشق از غرقه شدن در دریای عشق کم نمی‌گردد. د) داغ عشق از چهره عاشق نمایان است و قابل پنهان کردن نیست. (فارسی ۳، مفهوم‌های ۳۶ و ۳۷)	۱۳- (مرتضی منشاری - اردبیل) در بیت گزینه «۴»، «خوبتر بودن» وجه شبه است. تشریح گزینه‌های دیگر گزینه «۱»: وجه شبه مصراع اول: اسیر و گرفتار کردن / وجه شبه مصراع دوم: شفا بخشیدن گزینه «۲»: وجه شبه: ۱- خوش و معطر بودن (در بنفشه زلف) ۲- قامت بلند داشتن (در سروقد) گزینه «۳»: وجه شبه: زیبا بودن هم‌چو ماه (فارسی ۳، آرایه)
۱۷- (مریم شمیرانی) در گزینه‌های دیگر شاعر در سوختن خود را برتر از پروانه دانسته است، در حالی که در ادب عارفانه فارسی، پروانه نماد عاشق جانباز است و تنها در گزینه «۱» این هنجارشکنی دیده نمی‌شود. (فارسی ۳، مفهوم ۳، مشابه صفحه ۵۵)	

(هاری ناصری)

-۲۲

این بیت به نیازمندی جهان به خدا در پیدایش می‌پردازد. و به مفهوم دوم مقدمه دوم در استدلال نیازمند بودن جهان در پیدایش به خداوند، یعنی پدیده‌هایی که وجودشان از خودشان نیست، برای موجود شدن نیازمند به پدیدآورنده‌ای هستند که خودش پدیده نباشد، بلکه وجودش از خودش باشد، اشاره دارد.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه ۷)

(مفسر رضایی‌قا)

-۲۳

طبق آیه شریفه «اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمْ الْبَحْرَ لِيَجْرِيَ فِيهِ الْفُلُكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ وَ لِيَتَّبِعُوا مِنْ فَضْلِهِ وَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ». «خداوند کسی است که دریا را برای شما رام کرد تا به فرمان خدا کشتی را در آن به حرکت درآورد و از روزی او بجویید و شاید سپاسگزار باشید». هدف از تسخیر دریا، روزی‌طلبی انسان است و انسان در شکرگزاری و ناسپاسی مختار است.

(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه ۶۲)

(مرتضی مفسر کبیر)

-۲۴

براساس آیه ۹۶ سوره اعراف «وَ لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَ اتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ...» و اگر مردم شهرها (جامعه) ایمان آورده و تقوا پیشه می‌کردند قطعاً برایشان می‌گشودیم برکاتی از آسمان و زمین...»، باز شدن درهای برکات الهی شامل مؤمنان با تقوا در جامعه می‌شود و براساس آیه ۶۹ سوره عنکبوت: «وَ الَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا...» و کسانی که در راه ما جهاد [و تلاش] کنند حتماً آنان را به راه‌های خود هدایت می‌کنیم»، قطعیت هدایت الهی وعده‌ای است که به انسان‌های تلاشگر در راه خدا داده شده است، برداشت می‌شود.

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه‌های ۷۱ و ۷۲)

(امین اسریان‌پور)

-۲۵

همین که انسان هر لحظه، درباره افرادی که با آنان روبه‌رو می‌شود، قضاوت می‌کند، خود نوعی امتحان است زیرا هر ساعت از عمر او با دهها امتحان الهی همراه است و شکست یا پیروزی او لحظه به لحظه در پرونده اعمالش ثبت می‌گردد. سنت امتحان و ابتلاء در آیه «كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَ نَبْلُوكُمْ بِالْأَشْرِّ وَ الْخَيْرِ فِتْنَةً» تأکید شده است.

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه‌های ۷۱ و ۷۵)

-۱۸

(پیشبر مقصوری - کوهرشت)

«گرفتار شدن انسان با شأن و منزلت» به‌جز در گزینه «۳» در گزینه‌های دیگر مطرح شده است.

گزینه «۳»، حيله‌گر بودن نفس را مطرح می‌کند.

(فارسی ۳، مفهوم ۳، صفحه ۳۴)

-۱۹

(مفسر اصغری)

مفهوم «بی‌قراری عاشق و آرام نگرفتن او» به طور مشترک در ابیات «الف، ج» بیان شده است.

(فارسی ۳، مفهوم ۳، مشابه صفحه ۲۰)

-۲۰

(مفسر فدایی - شیراز)

مفهوم گزینه «۳»: ظالم تا می‌تواند با قدرت ظلم می‌کند و وقتی ضعیف شد مانند کرکس لاشخوری می‌کند.

مفهوم مشترک سؤال و گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴»: اگر می‌خواهی در راه عشق قدم بگذاری از خود و تعلقات رها شو.

(فارسی ۳، مفهوم ۳، صفحه ۶۵)

دین و زندگی ۳

-۲۱

(مرتضی مفسر کبیر)

براساس آیه ۱۷۸ سوره آل عمران که می‌فرماید: «وَ لَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُمَلِّیْ لَهُمْ خَيْرٌ لِّأَنفُسِهِمْ إِنَّمَا نُمَلِّیْ لَهُمْ لِيَزِدُوا إِثْمًا وَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ: آنان که کافر شدند، تصور نکنند اگر به آنان مهلت می‌دهیم به نفع آن‌هاست فقط [به این خاطر] به آنان مهلت می‌دهیم تا بر گناهانشان بیفزایند و برای آن‌ها عذابی خوارکننده است»، گمان نادرست کافران «خیر لانیفسهم» است و عذاب به خاطر افزایش گناهان است: «لِيَزِدُوا إِثْمًا».

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه ۷۱)

۳۱- (محبوبه ابتسام) جامعهٔ موحد (مؤمنان)، حکومت کسانی را که خداوند به آن‌ها حق حکومت کردن را نداده است نمی‌پذیرد، با آنان که با خدا و مسلمانان دشمنی می‌ورزند (اهل باطل)، دوستی نمی‌کند و با ظالمان مبارزه می‌کند. این حقیقت در آیهٔ «یا ایُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّی وَ عَدُوِّکُمْ اَوْلِیَاءَ تَلْقَوْنَ اِلَیْهِمْ بِالْمُؤَدَّةِ وَ قَدْ کَفَرُوا بِمَا جَاءَکُمْ مِنَ الْحَقِّ» ای کسانی که ایمان آورده‌اید، دشمن من و دشمن خودتان را دوست نگیرید، [به گونه‌ای که] با آنان مهربانی کنید. حال آنکه به دین حقی که برای شما آمده است، کفر ورزیده‌اند.» تبیین شده است. (دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه ۳۵)	۲۶- (عباس سیرشبستری) خداوند در آیهٔ شریفهٔ «قُلِ اللّٰهُمَّ...» که می‌توان از آن، توحید در مالکیت را استنباط کرد می‌فرماید: «بگو بارالها! حکومت از آن توست [آن را] به هر کس که بخواهی می‌بخشی و از هر کس که بخواهی می‌گیری.» در این آیه، خواست الهی کاملاً مشهود است. (دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه ۲۱)
۳۲- (منمهر آقاصالح) طبق فرمودهٔ پیامبر اکرم (ص): «تَفَكَّرُوا فِي كُلِّ شَيْءٍ...» «در همه چیز تفکر کنید...» انسان‌ها توانایی درک اموری را دارند که ذهن به آن‌ها احاطه پیدا کند. زیرا لازمهٔ شناخت هر چیزی، احاطه و دسترسی به آن است. (دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه ۱۳)	۲۷- (سیرامسان هنری) با دقت در پیام صورت سؤال و توجه به فعل مضارع «یسأله» در گزینهٔ «۳» که فعل مضارع و دائمی بودن را می‌رساند، آیهٔ شریفهٔ، «یسأله من فی السَّمَاوَاتِ وَ الْاَرْضِ كُلِّ یَوْمٍ هُوَ فِی شَأْنٍ» بیانگر درخواست دائمی موجودات از خداوند و لطف و فیض دائمی خداوند به انسان و سایر موجودات است. (دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه ۱۰)
۳۳- (حامد دورانی) عبارت «حکومت از آن توست»، بیانگر توحید در مالکیت است که علت آن توحید در خالقیت می‌باشد. و عبارت «چند خدا با همکاری یکدیگر جهان هستی را آفریده‌اند» شرک در خالقیت می‌باشد. (دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)	۲۸- (منمهر رضایی‌نقا) میان عبارات «فقط مرا بپرستید» و «فقط برای خدا قیام کنید» ارتباط مستقیم وجود دارد. یعنی عبارات قرآنی «وَأَنْ اَعْبُدُونِی» و «أَنْ تَقُومُوا لِلّٰهِ» با یکدیگر تناسب مفهومی دارند. علت این‌که باید خدا را پرستید، این است که این راه، همان راه رستگاری است: «وَأَنْ اَعْبُدُونِی هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِیْمٌ». (دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه ۴۳)
۳۴- (فخرروز نژادزینف - تبریز) شناخت قوانین حاکم بر زندگی انسان‌ها، موجب نگرش صحیح ما نسبت به تلخی‌ها و شیرینی‌ها، شکست‌ها و موفقیت‌ها، بیماری و سلامت و به‌طور کلی همهٔ حوادث زندگی می‌شود. (دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه ۷۴)	۲۹- (وصیره کافزری) عقیده به توانایی پیامبر اکرم (ص) و اولیای دین در برآوردن حاجات انسان (مانند شفا دادن) به اذن خداوند بیانگر توحید در ربوبیت است و عبارت «آفریننده‌ای حکیم، عالم را هدایت می‌کند» نیز توحید در ربوبیت است. (دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه‌های ۲۱، ۲۲ و ۲۴)
	۳۰- (مرتضی ممسنی‌کبیر) آبی که می‌وشیم به علت اعتماد به قدر و قضای الهی است یعنی می‌دانیم که خداوند آب را با این ویژگی‌ها و اندازه‌ها آفرید که سبب رفع تشنگی می‌شود (قدر و قضای الهی) و آیهٔ «لَا الشَّمْسُ یَنْبَغِی لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ» به قدر و قضای الهی و قانون تخلف‌ناپذیر جهان اشاره دارد. (دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه‌های ۵۹ و ۶۰)

-۳۵

(مرتضی ممسنی کبیر)

ریشه (خاستگاه) بت پرستی و شرک جدید (نوبن) آن است که برخی از انسان‌ها در عین قبول داشتن خداوند، دین و دستورات دین را در متن زندگی خود وارد نمی‌کنند و برعکس تمایلات دنیوی و نفسانی خود را اصل قرار می‌دهند که این موضوع در آیه «رَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ: آیا دیدی آن کس را که هوای نفس خود را معبود خود گرفت ...» تجلی دارد

(دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه‌های ۳۳ و ۳۷)

-۳۶

(ابوالفضل امرزاه)

انسان موحد می‌کوشد تمایلات درونی و تصمیم‌ها و فعالیت‌های خود را در جهت خواست و رضایت الهی قرار دهد. برای یک انسان موحد جهان معنای خاص خود را دارد. از نظر او هیچ حادثه‌ای در عالم بی‌حکمت نیست، گرچه حکمت آن را نداند. از همین رو، موحد واقعی همواره انسانی امیدوار است.

(دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه ۳۲)

-۳۷

(مهمدرضا فرهنگیان)

درگام نخست لازم است اخلاص در اندیشه تحقق یابد، به طوری که انسان همه امور خود و عالم را به دست خدا ببیند و بداند که خداوند مدبّر و اداره‌کننده همه امور جهان است.

(دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه ۴۴)

-۳۸

(مهمدرضا یزیدی)

انسانی که قضا و تقدیر الهی متناسب با آن را بشناسد، تصمیم می‌گیرد و دست به انتخاب مناسب‌تری می‌زند. نقشه جهان (قدر الهی) با همه موجودات و ریزه‌کاری‌ها و ویژگی‌ها و قانون‌هایش از آن خدا و از علم خداست. دلیل رد گزینه‌های «۳» و «۴»: اعتقاد به خدای حکیم به انسان اطمینان خاطر می‌بخشد، نه صرفاً دانستن قضا و قدر الهی، دلیل رد گزینه‌های «۲» و «۳»: اراده الهی، منشأ قضای الهی است، نه قدر الهی.

(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه‌های ۵۹ و ۶۱)

-۳۹

(مرتضی ممسنی کبیر)

طبق احادیث، خداوند روزه را برای آزمودن اخلاص مردم واجب کرده است. براساس آیات شریفه «أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ غَدُوٌّ مُبِينٌ وَأَنْ أَعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ: ای فرزندان آدم، آیا از شما پیمان نگرفته بودم که شیطان را نپرستید که او دشمن آشکار شماست و اینکه مرا پرستید [که] این راه مستقیم است؟ و عهد و پیمان (آن) لاتعبدوا الشیطان - آن اعبدونی) که خداوند در فطرت انسان‌ها قرار داده است. (دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه‌های ۴۳ و ۴۹)

-۴۰

(هاری ناصری)

آیه «مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدٌ: به توحید در ولایت (حق) تصرف الهی) و آیه «قُلْ أَعْبُدُوا اللَّهَ أَعْبَادِي رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ: به توحید در ربوبیت (پشتیبانی و تدبیر خداوندی) اشاره دارند.

(دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه ۲۱ و ۲۲)

زبان انگلیسی ۳

-۴۱

(یوار مؤمنی)

ترجمه جمله: «دلیلی در انحراف از موضوع اصلی به صورت مکرر نمی‌بینم. بیایید روی چیزهای مهم متمرکز شویم، باشد؟»

نکته مهم درسی

وقتی جمله با "Let's" یا "Let us" شروع شود، دنباله سؤالی مناسب آن به صورت "shall we" خواهد بود.

(گرامر)

-۴۲

(علی شکوهی)

ترجمه جمله: «جاستین خودش به تنهایی می‌توانست همه مقدمات خانه جدیدش را فراهم کند اما تصمیم گرفت یک مهندس معمار و چند کارگر را برای طراحی و ساختن آن استخدام کند.»

(۱) اما (۲) بنابراین

(۳) یا (۴) و

نکته مهم درسی

برای بیان تقابل و تضاد می‌توانیم از ربط‌دهنده "but" استفاده کنیم.

(گرامر)

۴۸- (عبدالرشید شفیعی) نکته: فعل "fix" به دلیل نبودن مفعول بعد از آن باید مجهول شود. عمل "fix" در زمانی معین در گذشته اتفاق افتاده، پس به گذشته ساده نیاز داریم. (کلوزتست) -----	۴۳- (پوار مؤمنی) ترجمه جمله: «لکس، وقتی مجرد و در خانه والدینش بود، همیشه با بابا و ماما مشکل داشت، اما او حالا یک مرد آرام، محترم و متأهل است.» (۱) تأثیرگذار (۲) مغرور (۳) محترم (۴) امیدوار (واژگان) -----
۴۹- (عبدالرشید شفیعی) نکته: ضمیر مناسب برای اشاره به فاعل انسان "that" یا "who" است. از ضمیر "whom" برای اشاره به مفعول استفاده می‌شود. (کلوزتست) -----	۴۴- (پوار مؤمنی) ترجمه جمله: «مسئولین استدلال می‌کنند که این به‌صرفه‌ترین راه برای فراهم کردن وسایط ارزان‌تر نقلیه برای دانشجویان بین‌المللی در ملبورن است.» (۱) مجازی (۲) اشاره‌دار (۳) نسبی (۴) اثرگذار، مؤثر نکته: ترکیب "cost-effective" به معنای «به‌صرفه» است. (واژگان) -----
۵۰- (عبدالرشید شفیعی) (۱) وقفه، توقف (۲) نزدیک، بسته (۳) انتخاب (۴) وسیله نکته: عبارت "make a pause" به معنای «ایجاد وقفه کردن، باز ایستادن» است. (کلوزتست) -----	۴۵- (پوار مؤمنی) ترجمه جمله: «تعداد زیادی از این اتفاقات پیش‌بینی‌ناپذیر می‌توانند تکی یا به‌صورت ترکیبی رخ دهند. مهم نیست در کدام یک (در هریک) از این دو حالت، ما باید کاملاً آماده باشیم تا درست‌ترین، و البته فوری‌ترین، اقدامات را انجام دهیم.» (۱) دقیقاً (۲) به‌درستی (۳) تکی (۴) تقریبی، به‌نزدیکی (واژگان) -----
۵۱- (مهری امیری) ترجمه جمله: «کدام یک از موارد ذیل، بهترین عنوان برای متن فوق است؟» «فرآیند بازیافت» (درک مطلب) -----	۴۶- (عبدالرشید شفیعی) (۱) تک زبانه (۲) ناگهانی، تصادفی (۳) عمومی (۴) دو زبانه (کلوزتست) -----
۵۲- (مهری امیری) ترجمه جمله: «همه موارد زیر مزایای بازیافت را نشان می‌دهند، به‌جز ...» «ایجاد کردن انواع مختلف پلاستیک» (درک مطلب) -----	۴۷- (عبدالرشید شفیعی) (۱) ترکیدن (۲) ترکیب کردن (۳) گیج کردن (۴) گسترش دادن (کلوزتست) -----

۵۹- (امیرسین مرار) ترجمه جمله: «آزمایش پاراگراف ۳ از گویهای آوایی استفاده کرد، چون ترتیب لغات جزئی از دستور زبان است.» (درک مطلب)	۵۳- (مهری امیری) ترجمه جمله: «واژه "shredded" «باریک بریدن» که زیر آن خط کشیده شده از لحاظ معنایی به "cut" «بریدن» نزدیکترین است.» (درک مطلب)
۶۰- (امیرسین مرار) ترجمه جمله: «کلمه "obtain" که زیر آن خط کشیده شده از نظر معنایی به "receive" (دریافت کردن) نزدیکترین است.» (درک مطلب)	۵۴- (مهری امیری) ترجمه جمله: «طبق متن فوق، کدامیک از موارد زیر درست نیست؟» «همه مواد می توانند به طور مشابهی بازیافت شوند.» (درک مطلب)
۵۹- (امیرسین مرار) ترجمه جمله: «آزمایش پاراگراف ۳ از گویهای آوایی استفاده کرد، چون ترتیب لغات جزئی از دستور زبان است.» (درک مطلب)	۵۵- (مهری امیری) ترجمه جمله: «ضمیر "one" که زیر آن خط کشیده شده به "type" (نوع) اشاره می کند.» (درک مطلب)
۶۰- (امیرسین مرار) ترجمه جمله: «کلمه "obtain" که زیر آن خط کشیده شده از نظر معنایی به "receive" (دریافت کردن) نزدیکترین است.» (درک مطلب)	۵۶- (امیرسین مرار) ترجمه جمله: «ایده اصلی متن چیست؟» «توصیف مطالعاتی درباره رشد مغز در نوزادان» (درک مطلب)
۶۰- (امیرسین مرار) ترجمه جمله: «کلمه "obtain" که زیر آن خط کشیده شده از نظر معنایی به "receive" (دریافت کردن) نزدیکترین است.» (درک مطلب)	۵۷- (امیرسین مرار) ترجمه جمله: «طبق (این) مقاله، کدام جمله درست است؟» «تجارب تعاملی در رشد مغز مهم هستند.» (درک مطلب)
۶۰- (امیرسین مرار) ترجمه جمله: «کلمه "obtain" که زیر آن خط کشیده شده از نظر معنایی به "receive" (دریافت کردن) نزدیکترین است.» (درک مطلب)	۵۸- (امیرسین مرار) ترجمه جمله: «طبق پاراگراف دوم، چه چیزی ارتباطات جدید را در مغز ایجاد می کند؟» «تجربه کردن اطلاعات جدید.» (درک مطلب)

ریاضی و آمار (۳)

-۶۵

(فاطمه خویمیان)

تعداد دخترانی که در مقطع دکترا هستند ۸ نفر است و تعداد کل افراد ۴۰

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{8}{40} = \frac{1}{5}$$

نفر است، پس:

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۱)

-۶۶

(فاطمه خویمیان)

$$n(S) = 6^2 = 36$$

$$A = \{(1,4), (1,5), (1,6), (2,5), (2,6), (3,6), (4,1), (5,1), (5,2), (6,1), (6,2), (6,3)\}$$

$$n(A) = 12$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{12}{36} = \frac{1}{3}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۱)

-۶۷

(معمربهیرایی)

$$P(A') = 1 - P(A)$$

$$P(A) = 2P(A') - \frac{2}{5}$$

$$\Rightarrow P(A) = 2(1 - P(A)) - \frac{2}{5}$$

$$\Rightarrow P(A) = 2 - 2P(A) - \frac{2}{5}$$

$$\Rightarrow 3P(A) = \frac{8}{5} \Rightarrow P(A) = \frac{8}{15}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۷)

-۶۸

(عمیررضا سپوری)

$$n(S) = \binom{13}{2} = \frac{13!}{11! \times 2!} = \frac{13 \times 12 \times 11!}{11! \times 2!} = 78$$

$$n(A) = \binom{4}{1} \binom{6}{1} + \binom{4}{1} \binom{3}{1} + \binom{6}{1} \binom{3}{1}$$

$$= (4 \times 6) + (4 \times 3) + (6 \times 3)$$

$$= 24 + 12 + 18 = 54$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{54}{78} = \frac{9}{13}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

-۶۱ (مهری ملارمفانی)

برای این که عدد سه رقمی فرد با ارقام متمایز و بزرگتر از ۳۰۰ باشد دو حالت داریم: الف) رقم صدگان زوج باشد. ب) رقم صدگان فرد باشد.

$$\frac{3}{4} \times \frac{8}{4} \times \frac{5}{3} = 120 \text{ یا } \frac{4}{3} \times \frac{8}{4} \times \frac{4}{3} = 128 \Rightarrow 120 + 128 = 248$$

$$6 \quad 5$$

$$8 \quad 7$$

$$9$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

-۶۲

(عمیررضا سپوری)

«عاطفی» از پنج حرف تشکیل شده است. (ع - ا - ط - ف - ی)

$$= 5! = 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 120$$

تعداد حالاتی که دو حرف «ع» و «ی» کنار هم باشند، با توجه به اینکه این دو حرف یک بسته به حساب آیند، (با جایگشت دو حرف) برابر است با:

$$4! \times 2! = (4 \times 3 \times 2 \times 1) \times (2 \times 1) = 48$$

$$= 120 - 48 = 72$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

-۶۳

(عمیررضا سپوری)

تعداد زیرمجموعه‌های r عضوی یک مجموعه n عضوی برابر با $\binom{n}{r}$

است.

$$\Rightarrow \binom{n}{2} = 28 \Rightarrow \frac{n!}{(n-2)! \times 2!} = 28$$

$$\Rightarrow \frac{n(n-1)(n-2)!}{(n-2)! \times 2 \times 1} = 28$$

$$n(n-1) = 56 \Rightarrow n(n-1) = 8 \times 7 \Rightarrow n = 8$$

$$\Rightarrow \binom{8}{4} = \frac{8!}{4! \times 4!} = \frac{8 \times 7 \times 6 \times 5 \times 4!}{4 \times 3 \times 2 \times 1 \times 4!} = 70$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

-۶۴

(اسماعیل زارع)

فرض کنیم پیشامد A عضو بودن در تیم فوتبال و پیشامد B عضو بودن در تیم والیبال باشد.

$$\begin{cases} n(A) = 25 \\ n(B) = 15 \end{cases}$$

$$n(A \cup B) = n(A) + n(B) - n(A \cap B)$$

$$\Rightarrow 30 = 25 + 15 - n(A \cap B) \Rightarrow n(A \cap B) = 10$$

$$P(A \cap B) = \frac{10}{30} = \frac{1}{3}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۱)

۷۵- (کتاب آبی) $n(S) = 6 \times 6 = 36$, $A = \{(1, 4), (2, 3), (3, 2), (4, 1)\}$ حالت‌هایی که مجموع دو عدد ظاهر شده برابر ۵ می‌شود $\Rightarrow n(A) = 4 \Rightarrow P(A) = \frac{4}{36} = \frac{1}{9}$ (ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۱)	۶۹- (رحیم مشتاق نظم) ابتدا داده‌ها را مرتب می‌کنیم: $2/1, 2/25, 2/5, 3/5, 3/75, 4/1, 4/2, 5/1, 5/25, 5/75, 5/75$ $Q_1 = 2/5, Q_2 = 4/1, Q_3 = 5/25$ $IQR = Q_3 - Q_1 = 5/25 - 2/5 = 2/75$ (ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه ۲۹)
۷۶- (کتاب آبی) بار اول ۵ انتخاب پس از خارج کردن کارت اول، بار دوم ۴ انتخاب داریم، بنابراین: $n(S) = 5 \times 4 = 20$ حالت‌هایی که شماره‌های دو کارت متوالی‌اند $A = \{(1, 2), (2, 1), (2, 3), (3, 2), (3, 4), (4, 3), (4, 5), (5, 4)\}$ $\Rightarrow n(A) = 8 \Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{8}{20} = 0.4$ (ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۱)	۷۰- (مهمر بفرایی) $a_1 = 2a_1 + 1 = 2 \times 5 + 1 = 11$ $a_2 = 2a_2 + 1 = 2 \times 11 + 1 = 23$ $a_3 = 2a_3 + 1 = 2 \times 23 + 1 = 47$ $a_4 = 2a_4 + 1 = 2 \times 47 + 1 = 95$ (ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)
۷۷- (کتاب آبی) هر سکه دو حالت دارد و چون ۵ سکه داریم پس: $n(S) = 2^5 = 32$ می‌بایستی از ۵ بار پرتاب فقط ۳ بار رو بیاید پس: $n(A) = \binom{5}{3} = \frac{5!}{3! \times 2!} = \frac{5 \times 4 \times 3!}{3! \times 2 \times 1} = \frac{20}{2} = 10$ $P(A) = \frac{\binom{5}{3}}{32} = \frac{10}{32}$ (ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)	۷۱- (کتاب آبی) طبق اصل جمع تعداد روش‌های ممکن برای انتخاب یک شهر برای مسافرت برابر است با: $5 + 2 + 3 = 10$ (ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ و ۳)
۷۸- (کتاب آبی) چون صفحه A، ۴ قطاع و صفحه B، ۵ قطاع دارد، پس کل حالت‌های ممکن (فضای نمونه) برابر است با: $n(S) = 4 \times 5 = 20$ $A = \{(1, 1), (2, 2), (3, 3), (4, 4)\}$ عدد عقربه‌ها مساوی باشد. $\Rightarrow n(A) = 4$ احتمال قرار گرفتن بر روی ناحیه اعداد مساوی: $P(A) = \frac{4}{20} = \frac{1}{5}$ عدد عقربه‌ها مساوی نباشد. $\Rightarrow P(A') = 1 - \frac{1}{5} = \frac{4}{5} = 0.8$ (ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۷)	۷۲- (کتاب آبی) کتاب‌های علمی و ادبی تنها به صورت زیر می‌توانند یکی در میان قرار بگیرند، پس: $A E A E A E A$ جایگشت کتاب‌های علمی و کتاب‌های ادبی طبق اصل ضرب برابر است با: $3! \times 4! = 6 \times 24 = 144$ (ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱) ۷۳- (کتاب آبی) $C(10, 2) \times C(8, 3) = \frac{10!}{2! \times 8!} \times \frac{8!}{3! \times 5!}$ $= \frac{10 \times 9 \times 8!}{2 \times 8!} \times \frac{8 \times 7 \times 6 \times 5!}{6 \times 5!} = 45 \times 56 = 2520$ (ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱) ۷۴- (کتاب آبی) $S = \{3, 6, 9, 12, 15, 18\} \Rightarrow n(S) = 6$ بنابراین فضای نمونه ۶ عضو دارد. (ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۶)

-۷۹

(کتاب آبی)

داده‌های اولیه $\rightarrow ۱۲, ۱۴, ۱۵, ۱۵, ۱۵, ۱۹$

۱۴ = چارک اول و ۱۵ = چارک سوم و ۱۵ = میانه

داده‌های جدید $\rightarrow ۱۲, ۱۵, ۱۵, ۱۵, ۱۵, ۱۹$

۱۵ = چارک سوم و ۱۵ = میانه

واضح است انحراف معیار، واریانس و میانگین تغییر کرده است. پس نیازی به محاسبه آنها نداریم، اما چارک سوم و میانه تغییر نمی‌کنند.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۸ تا ۴۴)

-۸۰

(کتاب آبی)

ابتدا جدول مربوط به نمودار را رسم می‌کنیم:

f(n)	۱۵	۲۰	۲۵	۴۰	۵۵
n	۱	۲	۳	۴	۵

با توجه به جدول فوق، ضابطه تابع به صورت زیر می‌تواند باشد:

$$f(n) = \begin{cases} 5n + 10 & 1 \leq n \leq 3 \\ 15n - 20 & 4 \leq n \leq 5 \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فنی، صفحه‌های ۴۶ و ۴۷)

علوم و فنون ادبی (۳)

-۸۱

(عارف‌سارادت طباطبایی نژاد)

ناظم‌الاسلام کرمانی کتاب «تاریخ بیداری ایرانیان» را نوشته است و «لغت‌نامه دهخدا» مفصل‌ترین کتاب لغت فارسی است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ادیب‌الممالک بیشتر قصیده‌سراست.

گزینه «۲»: محمدباقر میرزا خسروی رمان‌نویس است.

گزینه «۴»: عارف قزوینی به تصنیف‌سرایی مشهور است و نه فرخی یزدی.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۵ تا ۲۰)

-۸۲

(فرهار علی نژاد)

در بیت گزینه «۴»، نشانه‌های فکری سبک عراقی (تحقیر عقل و ستایش عشق) دیده می‌شود. در دوره بازگشت، غزل‌سرایی به سبک عراقی رواج داشت.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مفاهیم وطنی و انتقاد سیاسی در این بیت نشان از سبک دوره بیداری دارند.

گزینه «۲»: استفاده از واژه «حباب» و بیان تصویری بدیع و نو نشان از سبک هندی در این بیت دارند.

گزینه «۳»: زبان و بیان این بیت، سبک خراسانی را به یاد می‌آورد (استفاده از واژه کهن «دم‌آهنج» و لحن حماسی). ویژگی‌های سبک خراسانی در قصاید دوره بازگشت دیده می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه ۱۳)

-۸۳

(فرهار علی نژاد)

سید اشرف‌الدین گیلانی و عارف قزوینی از شاعرانی بودند که در عصر بیداری به زبان ساده و صمیمی کوچه و بازار روی آوردند. منظومه گزینه «۲» با توجه به این‌که از یک تصنیف عارف انتخاب شده است و مصراع‌های آن از نظر عروضی برابر نیستند، مربوط به این گروه است. این بیت به ستم امیران بر فقیران اشاره دارد که ذیل درون‌مایه «توجه به مردم» در دوره بیداری قرار می‌گیرد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ابیات این گزینه هم در قالب تصنیف هستند اما درون‌مایه‌های اصلی شعر عصر بیداری را بیان نمی‌کنند.

گزینه «۳»: این بیت هم که از تصنیفی سروده عارف انتخاب شده است، به موضوع عشق می‌پردازد که از درون‌مایه‌های اصلی شعر این دوره نیست.

گزینه «۴»: این بیت به استبداد موجود در جامعه اشاره دارد اما از نظر زبان و واژگان، ویژگی‌های شعر گروه سنت‌گرا را دارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

-۸۴

(سعید پعفری)

وزن گزینه «۲»: -UU/-UU/-UU- مفتعلن مفتعلن فاعلن

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: -U-/U-U-/U- مستفععلن مفاعیل مستفععلن فعل (مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن)

گزینه «۳»: -U-/U-U/U- مستفععلن فاعلات مستفععلن (مفعول مفاعلن مفاعیلن)

گزینه «۴»: -U-/U-U-/U- مستفععلن مستفععلن مستفععلن (مفعول مفاعیل فاعلن)

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۶)

-۸۵

(عارف‌سارادت طباطبایی نژاد)

در مصراع اول گزینه «۲» یک حذف همزه رخ داده: بشنیدم از

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: غیب از او = غی / ب / زو

گزینه «۲»: باز آمد آن = با / زا / م / دان

گزینه «۴»: من او = م / نو (که دو بار تکرار شده است)

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۴۹)

-۸۶

(رضا جان نثار، کهنه شهری)

تقطیع بیت به شرح زیر است:

آن	قو	وَ	ت	ج	وا	نی
-	-	U	U	U	-	-
وان	صو	رَ	ت	ب	هیش	تی
-	-	U	U	U	-	-
ای	بی	خ	رد	ت	ن	مَنْ
-	-	U	-	U	U	-
از	دس	ت	چُن	ب	هیش	تی
-	-	U	-	U	-	-

مفعول فاعلاتن / مفعول فاعلاتن

شاعر در مصراع اول در رکن دوم هجای اول کوتاه را بلند کرده و در رکن چهارم در هجای اول دوباره هجای کوتاه را به مصوت بلند تبدیل کرده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۴)

-۸۷

(عمیر مهرثی)

بیت «ث»: استعاره: صدای خنده گل

بیت «پ»: تناقض: سایه داشتن آفتاب

بیت «الف»: تضمین: سعدی مصراع دوم را از حکیم سنایی تضمین کرده است.

بیت «ب»: جناس: راست (اول): جهت و سمت راست، راست (دوم): آماده

بیت «ت»: تضاد: سپید و سیاه

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریح، ترکیبی)

-۸۸

(مصسن خدایی)

جناس ندارد - گردن مینا و دامن مینا اضافه استعاری هستند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تلمیح دارد به داستان محمود غزنوی و ایاز / مصراع دوم کنایه از کار بیهوده کردن - از بی او مرو کنایه از عاشق او مشو

گزینه «۲»: سینه سخن: اضافه استعاری / تلمیح دارد به دوخته شدن لب فرخی یزدی با سوزن

گزینه «۳»: آتش هوا: اضافه تشبیهی / آب و آتش تضاد دارند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریح، ترکیبی)

-۸۹

(مصسن خدایی)

رویی ماه پیکر - مویی مشکبوی / لاله - سنبل

لف ۱ لف ۲ نشر ۱ نشر ۲

لف و نشر مرتب که لفاها و نشرها براساس ترتیب مصراعها مشخص شده است.

رویی ماه پیکر تشبیه دارد / رویی و مویی جناس دارند / لاله و سنبل مراعات نظیر دارند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: جناس ندارد.

گزینه‌های «۳» و «۴»: لف و نشر ندارند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریح، ترکیبی)

-۹۰

(عمیر مهرثی)

بیت «پ»: فاقد تضمین و مراعات نظیر است.

بیت «ث»: تناقض: شادمانی در عین غمگینی / فاقد تشبیه (وطن در دل غمگین دارم: در دل غمگین اقامت دارم)

تشریح سایر ابیات:

بیت «الف»: مجاز: سینه مجاز از دل است / لف و نشر: لفاها: رخ و زلف - نشرها: کفر و دین

بیت «ب»: مراعات نظیر: کشت - درو - داس - مزرعه / تلمیح: اشاره به حدیث «الدنیا مزرعة الآخرة»

بیت «ت»: تضاد: دوا و درد (در مصراع دوم) / پارادوکس: درد بی دردی

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریح، ترکیبی)

-۹۱

(کتاب آبی)

هرچند شاعران عصر بازگشت باعث نوآوری و تکامل شعر فارسی نشدند، اما از این جهت اهمیت دارند که توانستند زبان شعر را از حالت سستی که در اواخر سبک هندی در آن به وجود آمده بود، نجات بخشند. اگر این نهضت به پا نشده بود، چه‌بسا زبان فاخر شعر فارسی دچار سستی و ضعف بیش‌تری می‌شد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه ۱۳)

-۹۲

(کتاب آبی)

در متن صورت سؤال «دشمنی با استعمار» مطرح نشده است و بیشتر مخالفت با «استبداد» مطرح است. در این متن یک مسئله سیاسی و اجتماعی بدون قید و بندهای نثر مصنوع و فنی با زبانی ساده و قابل فهم با ساختار و ترکیب دستوری که با طبیعت زبان هم‌آهنگ است، بیان شده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

۹۸- (کتاب آبی)

تیغ و خامه به ترتیب لف (۱) و لف (۲) وعده و وعید به ترتیب نشر (۲) و نشر (۱): لف و نشر مشوش

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: رشوه و ربا به ترتیب لف (۱) و لف (۲) مال و زهد به ترتیب نشر (۱) و نشر (۲): لف و نشر مرتب

گزینه «۲»: دست با رحم و تیغ بی‌رحم به ترتیب لف (۱) و لف (۲) زرافشان و سرافشان به ترتیب نشر (۱) و نشر (۲): لف و نشر مرتب

گزینه «۴»: روی و زلف به ترتیب لف (۱) و لف (۲) روز و شب به ترتیب نشر (۱) و نشر (۲): لف و نشر مرتب

(علوم و فنون ادبی (۳)، برقع معنوی، صفحه ۵۸)

۹۹- (کتاب آبی)

ابیات دارای تضاد:

بیت «الف»: رفت و آمد/ بیت «ج»: مرده و زنده

ابیات دارای تناقض:

بیت «ب»: گدای پادشاه/ بیت «د»: سلطنت فقر

(علوم و فنون ادبی (۳)، برقع معنوی، صفحه‌های ۵۹ تا ۶۱)

۱۰۰- (کتاب آبی)

مفهوم مشترک ابیات گزینه‌های «۱، ۲ و ۴»: دعوت به مبارزه برای آزادی وطن
در بیت گزینه «۳» شاعر آرزوی بندگی درگاه معشوق را دارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهومی، صفحه‌های ۴۴ تا ۴۵)

عربی زبان قرآن (۳)

۱۰۱- (سیر ممدعلی مرتضوی)

«لا یحملی»: (= لا یحمل) «لا ناهیه است» نباید حمل کند/ «العَجُوزُ»: پیرمرد/ «هذه الأشياء»: این اشیاء/ «ثَقِيلَةٌ»: (حال) درحالی که سنگین است/ «یَشْعُرُ بِالْأَلَمِ»: دردی احساس می‌کند/ «رِجْلِهِ»: پایش

(عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۱۰۲- (ممد صارق مفسنی)

«تَمَنَّحٌ»: داده می‌شود / «فی کلِّ سَنَةٍ»: در هر سال / «فی مجالاتِ مَعِينَةٍ»: در زمینه‌هایی مشخص شده / «السَّلَامُ»: صلح/ «الأدب»: ادبیات

(عربی (۳)، ترجمه، صفحه ۲۰)

۹۳- (کنکور سراسری ۹۶)

بیت صورت سؤال بر وزن «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن» یا «مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل» سروده شده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

۹۴- (کتاب آبی)

تقطیع هجایی بیت گزینه «۴» بدین ترتیب است:

تا	شَد	وم	فا	ش	ب	دی
-	U	-	-	U	U	-
مَسَد	تُ	ءا	شف	تِ	بَ	را
-	U	-	-	U	U	-

وا	نِ	گی	و	سر	مسد	تی
-	U	U	U	-	-	-
ری	د	ب	با	زا	ر م	را
-	U	U	-	-	UU	-

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱ و ۲» تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه ندارند و در بیت گزینه «۳» حذف همزه رخ نداده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۴۹ تا ۵۴)

۹۵- (کتاب آبی)

در کلمه «مفتی» دو تغییر کمیت مصوت در کنار هم قرار گرفته است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۴)

۹۶- (کتاب آبی)

بیت گزینه «۳» تلمیح ندارد و دارای دو استعاره است:

۱- گل، سر شبنم را به خورشید رسانید (تشخیص و استعاره).

۲- سر شبنم (اضافه استعاری و تشخیص).

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و برقع، ترکیبی)

۹۷- (کتاب آبی)

ت) او [مانند] سپهر است/ من [مانند] کف خاک [هستم] (تشبیه فشرده)/

ب) لمن الملك: تضمین بخشی از آیه ۱۶ سوره غافر (يَوْمَ هُمْ بَارِزُونَ لَا

يَخْفَى عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ لِمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ) / الف) مراعات

نظیر: یوسف، مصر، بازار / پ) تلمیح به داستان حضرت سلیمان (ع) و

مورچه/ ث) اشتقاق (بشیر و مبشر)

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و برقع، ترکیبی)

۱۰۸- (سیر مفسر علی مرتضوی) در این عبارت، «إنَّ»، از حروف مشبّهة بالفعل است؛ «عَدَدٌ» (اولی) اسم آن و منصوب است، اما «أَكْثَرُ» خبر آن است که باید مرفوع بشود و ضمّه بگیرد. (عربی (۳)، حرکت‌گذاری، ترکیبی)	۱۰۳- (درویشعلی ابراهیمی) «أقیم»: برپای می‌دارم / «أوتی»: می‌پردازم / «لأهن»: سست نمی‌شوم / «شاکرة»: (حال) با سپاسگزاری / «لرتبی العظیم»: از پروردگار بزرگم در گزینه «۱»: «فکر نمی‌کنم - بیکرم - بزرگی»، در گزینه «۲»: «بدون تردید - وارد کرده‌ایم - بخر» و در گزینه «۳»: «با تشویق - بازیکنان» نادرست است. (عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)
۱۰۹- (مفسر صارق مفسنی) «أَنَّ» به معنای «که» است و دو جمله را به هم پیوند می‌دهد؛ «لکن» به معنای «ولی» و برای کامل کردن پیام و بر طرف کردن ابهام جمله قبل از خودش است. (عربی (۳)، انواع جملات، صفحه‌های ۵ و ۶)	۱۰۴- (رضا معصومی) جمع «حَیْط» به معنی «نخ»، «حُیُوط»، «أخیاط» است. (عربی (۳)، مفهومی، ترکیبی)
۱۱۰- (رضا معصومی) حال همیشه باید به صورت نکره بیاید؛ پس «مَسْرُورَةٌ» صحیح است. (عربی (۳)، حال، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)	۱۰۵- (سیر مفسر علی مرتضوی) با توجه به ترجمه عبارت (یکی از دانشمندان شیمی، آزمایشگاه بزرگی را این‌جا!)، «أقام»: برپا کرد مناسب است. تشریح گزینه‌های دیگر: گزینه «۱»: «هنگام صبح پدرم را در خواب (جُرت) عمیقی یافتم!» درست است. گزینه «۲»: «افرادی که به بشریت سود می‌رسانند، واقعاً کم هستند!» درست است. گزینه «۴»: «انسان برای تبدیل تپه‌ها به دشت‌های قابل کشت تلاش می‌کند!» درست است. (عربی (۳)، مفهومی، ترکیبی)
۱۱۱- (کتاب آبی) «إنَّ»: همانا، بی‌شک / «الأرض»: زمین / «یرث»: (در این‌جا) به ارث می‌برند (حذف گزینه‌های ۲، ۳ و ۴) / «عبادی الصّالحون»: بندگان شایسته من، بندگان صالح من (عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)	۱۰۶- (درویشعلی ابراهیمی) مفهوم این گزینه این است که «سزاوارترین مردم برای بخشش، تواناترین آنان بر کیفر است!» که نزدیک‌ترین گزینه به مفهوم آمده در صورت سؤال است. (هیچ چیز بهتر از بخشش هنگام قدرت نیست!) تشریح گزینه‌های دیگر: مفهوم گزینه «۱»: «فوائد نرم‌خویی در برابر دشمن» مفهوم گزینه «۲»: «گذشت بهتر از انتقام است.» مفهوم گزینه «۴»: «کوچک‌تر باید پوزش بخواد و بزرگ‌تر باید بگذرد.» (عربی (۳)، مفهومی، صفحه ۹)
۱۱۲- (کتاب آبی) «كأنَّ»: گویی / «والدک»: پدر تو / «تَرَدَّدَ»: تردید داشت / «فی العَمَلِ الجدید»: در کار تازه / «كان ... یُواصله»: (فعل ماضی استمراری) آن را ادامه می‌داد / «زمیله»: همکارش / «وَحَدَّة»: به تنهایی (عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)	۱۰۷- (سیر مفسر علی مرتضوی) تشریح گزینه‌های دیگر: گزینه «۱»: «فعل ماضی» نادرست است؛ زیرا فعل امر است. گزینه «۲»: «مرفوع بالضمّة» نادرست است. گزینه «۳»: «مجرد ثلاثی» نادرست است. (عربی (۳)، تحلیل صرفی و اعراب، صفحه ۱۵)
۱۱۳- (کتاب آبی) «بني»: (فعل مجهول) بنا شد / «لِتَعَوِّضَ»: (فعل مجهول) تا جبران شود / «خَسائرُ»: زیان‌های / «اختراع»: (نکره) یک اختراع، اختراعی / «يَصْحَحُ»: (مجهول) تصحیح شود / «خَطَأً»: (نکره) یک خطا، اشتباهی (عربی (۳)، ترجمه، صفحه ۲۰)	۱۰۸- (سیر مفسر علی مرتضوی) در این عبارت، «إنَّ»، از حروف مشبّهة بالفعل است؛ «عَدَدٌ» (اولی) اسم آن و منصوب است، اما «أَكْثَرُ» خبر آن است که باید مرفوع بشود و ضمّه بگیرد. (عربی (۳)، حرکت‌گذاری، ترکیبی)
۱۱۴- (کتاب آبی) «يَجِبُ عَلَى الوالدين»: بر والدین لازم است / «أن لايفترقا»: (که) فرق نگذارند / «يَبْنِي بُنيهما»: میان پسران خود / «بناتهما»: دختران خود / «فی الفِعلِ وَ القَوْلِ»: در کردار و گفتار (عربی (۳)، ترجمه، صفحه ۳۴)	۱۰۹- (مفسر صارق مفسنی) «أَنَّ» به معنای «که» است و دو جمله را به هم پیوند می‌دهد؛ «لکن» به معنای «ولی» و برای کامل کردن پیام و بر طرف کردن ابهام جمله قبل از خودش است. (عربی (۳)، انواع جملات، صفحه‌های ۵ و ۶)

کتاب آبی)

-۱۲۰

در این گزینه، «مُتکاسلین» خبر افعال ناقصه (لیس) است نه «حال».

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «مُبتمسه» حال و «صدیقه» مرجع حال است.

گزینه «۳»: «مریضة» حال است.

گزینه «۴»: «مُشتاقین» حال است.

(عربی (۳)، حال، صفحه ۲۳)

تاریخ (۳)

کتاب آبی)

-۱۲۱

میرزا محمد صادق موسوی نویسنده «تاریخ گیتی‌گشا»، تاریخ زندیه را با اسلوبی مصنوع و دشوار همراه با تملق‌گویی از فرمانروایان زند نوشته است.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و گونه‌های منابع دوره معاصر، صفحه ۲)

کتاب آبی)

-۱۲۲

میرزا فتحعلی خان آخوندزاده یکی از متفکران دوره قاجار، با اینکه مورخ نبود، تاریخ‌نویسی سنتی را به شیوه علمی نقد کرد.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و گونه‌های منابع دوره معاصر، صفحه ۵)

کتاب آبی)

-۱۲۳

انقلاب مشروطیت تأثیر عمیقی بر دگرگونی بینش مورخان ایرانی داشت و توجه آنان را به ابعاد گوناگون رویدادهای تاریخی و به‌ویژه نقش مردم جلب کرد.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و گونه‌های منابع دوره معاصر، صفحه ۶)

کتاب آبی)

-۱۲۴

اولین روزنامه ایران را میرزا صالح شیرازی با عنوان «کاغذ اخبار» در شهر تهران منتشر کرد.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و گونه‌های منابع دوره معاصر، صفحه ۱۲)

کتاب آبی)

-۱۲۵

نادر به عنوان پادشاه مملکت توفیق نیافت که زمینه را برای ثبات و امنیت پایدار، انتقال آرام قدرت، تثبیت حکومت افشاریه پس از خود را فراهم آورد.

(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه ۱۹)

-۱۱۵

کتاب آبی)

«المُزارعون» (جمع المزارع) اسم فاعل و به معنای «کشت کنندگان، کشاورزان» است.

توجه: «المَزرعة»: (اسم مکان) کشتزار / جمع: «المَزارع»: مزرعه‌ها

«المُزارع»: (اسم فاعل) کشاورز / جمع: «المُزارعون»: کشاورزان

(عربی (۳)، ترجمه، صفحه ۳۵)

-۱۱۶

کتاب آبی)

انسان سن بالا. ← پسر نوجوان، درست آن ← العَجوز: پیرمرد، پیرزن

تشریح سایر گزینه‌ها:

(۲) دوره‌ای از عمر در کودکی: شیرخوارگی

(۳) او را آزاد قرار داد: آزاد کرد

(۴) صفتی برای کسی که گرامی داشته شده است: گرامی

(عربی (۳)، مفعول، ترکیبی)

-۱۱۷

کتاب آبی)

موارد نادرست در سایر گزینه‌ها:

(۲) مُبالغة (رکاب جمع مکسر را کب است، پس اسم فاعل محسوب می‌شود) /

(۳) فاعلٌ و... (زیرا مفعول به و منصوب است) / (۴) مُثَنَّى (زیرا «الأمان» یک

اسم مفرد است و «ان» آخرش، جزء خود کلمه است).

(عربی (۳)، تحلیل صرفی و اعراب، ترکیبی)

-۱۱۸

کتاب آبی)

در این گزینه «فائزین» خبر کآن بوده که از حروف مشبّهة بالفعل می‌باشد و خبر آن باید مرفوع بیاید. پس «فائزتان» درست است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «مجدین» اسم لیت و منصوب و درست است.

گزینه «۲»: «تَحَمَّلَ» ماضی باب تفاعل است و با «ه» مطابقت دارد.

گزینه «۳»: «المرأة» اسم إن و «متخلّقة» خبر آن می‌باشد.

(عربی (۳)، انواع هملات، صفحه ۷)

-۱۱۹

کتاب آبی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

در گزینه «۲»: «لا» حرف نهی بوده و مضارع را مجزوم کرده است.

در گزینه «۳»: «لا» حرف نفی است و قبل از فعل مضارع آمده است.

در گزینه «۴»: «لا» حرف نفی است و قبل از فعل مضارع آمده است.

(عربی (۳)، انواع هملات، صفحه ۹)

۱۳۲- (آزاده میرزایی) در دورهٔ صدارت امیرکبیر (میرزا تقی‌خان فراهانی) تلاش‌های زیادی برای احیای صنایع دستی ایران صورت گرفت. (تاریخ (۳)، اوضاع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی عصر قاجار، صفحه ۵۰)	۱۲۶- (بهروز یحیی) حکومت گورکانیان هند یا مغولان کبیر را محمد بابر، نوادهٔ تیمور گورکانی تأسیس کرد. (تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانهٔ دورهٔ معاصر، صفحه ۲۵)
۱۳۳- (آزاده میرزایی) بهرغم رکودی که صنایع دستی ایران به ویژه از نیمهٔ دوم عصر قاجار به وجود آمد، تولید فرش و صادرات آن به کشورهای جهان، رشد چشمگیری پیدا کرد. (تاریخ (۳)، اوضاع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی عصر قاجار، صفحه ۵۲)	۱۲۷- (بهروز یحیی) میان مجلس به رهبری الیور کرامول و چارلز یکم، پادشاه انگلستان، جنگی در گرفت که به پیروزی مجلس انجامید. کرامول نظام پادشاهی را برانداخت و خود رئیس‌جمهور شد و پس از مرگ او، مجلس و نظام سلطنت دوباره احیا شدند. (تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانهٔ دورهٔ معاصر، صفحه ۲۶)
۱۳۴- (آزاده میرزایی) مدرسهٔ دارالفنون به همت امیرکبیر بنیان نهاده شد. «دارالفنون» در واقع نخستین مدرسهٔ عالی بود که در رشته‌های نظامی، پزشکی، ریاضی و هندسه، فیزیک، شیمی و معدن فعالیت می‌کرد. (تاریخ (۳)، اوضاع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی عصر قاجار، صفحه ۵۴)	۱۲۸- (بهروز یحیی) تا اواخر قرن هجدهم میلادی، عامل اصلی تولید، نیروی دست یا بازوی انسان بود و انقلاب صنعتی از انگلستان آغاز شد. (تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانهٔ دورهٔ معاصر، صفحه ۳۰)
۱۳۵- (آزاده میرزایی) محمد غفاری ملقب به کمال‌الملک، نقاش مشهور دورهٔ ناصرالدین شاه قاجار بود. (تاریخ (۳)، اوضاع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی عصر قاجار، صفحه ۵۶)	۱۲۹- (بهروز یحیی) آقامحمدخان قاجار با غلبه بر لطفعلی‌خان زند و سرکوب طغیان حاکم گرجستان، در سال ۱۲۱۰ ق در تهران تاج‌گذاری کرد. (تاریخ (۳)، سیاست و حکومت در عصر قاجار، صفحه ۳۳)
۱۳۶- (منصوره هاشمی‌زاده) دورهٔ استبداد صغیر در زمان پادشاهی محمدعلی‌شاه روی داد و با پناهندگی محمدعلی‌شاه به سفارت روسیه، دوره استبداد صغیر به سرآمد. (تاریخ (۳)، انقلاب مشروطهٔ ایران، صفحه‌های ۶۹، ۷۰ و ۷۲)	۱۳۰- (بهروز یحیی) محاکم عرف به تخلفات و جرایم سیاسی و امنیتی مانند شورش، سرقت، نزاع و عدم پرداخت مالیات رسیدگی می‌کردند و محاکم شرع بیشتر دعوای حقوقی و مدنی مانند دعوای ملکی، خانوادگی و ارث را حل و فصل می‌کردند. (تاریخ (۳)، سیاست و حکومت در عصر قاجار، صفحه ۴۰)
۱۳۷- (منصوره هاشمی‌زاده) فقدان تشکیلات منظم و منسجم اداری و اقتصادی به حکومت مشروطه اجازه نمی‌داد که حاکمیت ملی را در سرتاسر کشور برقرار کند و برنامه‌های خود را پیش ببرد. شیخ فضل‌الله نوری ادعا می‌کرد که انقلاب مشروطه مغایر و ناسازگار با اسلام است و از مواضع اصیل و اولیهٔ خود منحرف شده است. (تاریخ (۳)، انقلاب مشروطهٔ ایران، صفحه‌های ۷۰ و ۷۴)	۱۳۱- (آزاده میرزایی) روس‌ها به منطقهٔ قفقاز لشکرکشی کردند و گرجستان را تصرف نمودند. این اقدام سرآغاز جنگ‌های ایران و روسیه بود. انگلستان سرانجام با تحمیل معاهدهٔ پاریس به حکومت قاجار، افغانستان و هرات را از ایران جدا کرد. (تاریخ (۳)، سیاست و حکومت در عصر قاجار، صفحه‌های ۴۱ و ۴۴)

۱۴۳- (معمدعلی قطیعی باگی)
متداول ترین ملاک تشخیص شهر و روستا، «ملاک جمعیتی» است و اگر جمعیت سکونتگاه به میزان معینی برسد، آن را شهر تلقی می کنند؛ اما این ملاک در نواحی مختلف دنیا، متفاوت است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۶)

۱۴۴- (آزاده میرزایی)
سرعت گسترش شهرنشینی «قاره‌های آسیا و آفریقا» بیش از سایر نواحی جهان است. بخش عمده‌ای از رشد شهرنشینی به علت «مهاجرت فزاینده روستاییان به شهرها» برای دریافت دستمزد بیشتر و خدمات و تسهیلات بهتر در شهرها است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۱)

۱۴۵- (معمد ابراهیم مازنی)
تا چند دهه پیش، شهرهای میلیونی فقط در نیمکره شمالی (آمریکای شمالی، اروپا و ژاپن) وجود داشتند؛ اما امروزه آسیا، آمریکای لاتین و آفریقا با رشد شهرهای میلیونی و پرجمعیت روبه‌رو شده‌اند.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۱)

۱۴۶- (معمد ابراهیم مازنی)
مگالاپلیس شمال شرق ایالات متحده آمریکا (از بوستن تا واشنگتن) و مگالاپلیس ژاپن (توکیو - یوکوهاما) از اولین مگالاپلیس‌های جهان هستند.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۴)

۱۴۷- (معمد ابراهیم مازنی)
در امتداد مسیرهای ارتباطی و حمل‌ونقل زنجیره‌ای از مادرشهرها یا کلان‌شهرها پدید می‌آیند که به آن‌ها، «مگالاپلیس» می‌گویند و شکل خطی، کریدوری، خوشه‌ای یا کپکشان‌ی دارند.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۱۲ و ۱۴)

۱۴۸- (آزاده میرزایی)
آمایش سرزمین عبارت است از سامان دادن و نظم بخشیدن به فضاهای جغرافیایی و توزیع متوازن، متعادل و منطقی جمعیت، فعالیت‌ها و تجهیزات و امکانات در سطح زمین؛ بنابراین سه رکن اصلی آن، «انسان، فعالیت و فضاهای جغرافیایی» است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۲۱)

۱۳۸- (منصوره هابی زاره)
نمایندگان دومین دوره مجلس شورای ملی برای رفع مشکلات اداری و اقتصادی کشور، چاره را در استخدام کارشناسان خارجی دیدند. از اقدامات فاتحان تهران، برکناری محمدعلی‌شاه از سلطنت و جانشینی احمدشاه، تعیین مقررری برای شاه، تشکیل دولت موقت برای اداره امور کشور، تشکیل دادگاه ویژه برای محاکمه و مجازات مخالفان مشروطه و اعدام شیخ فضل‌الله نوری و چند نفر دیگر بود.

(تاریخ (۳)، انقلاب مشروطه ایران، صفحه‌های ۷۲ و ۷۴)

۱۳۹- (منصوره هابی زاره)
فرانسه برای خروج از انزوای سیاسی و پایان دادن به برتری‌جویی آلمان، نخست با روسیه و سپس با انگلستان پیمان‌های جداگانه‌ای منعقد کرد.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی اول و ایران، صفحه ۸۰)

۱۴۰- (منصوره هابی زاره)
به دنبال شکست سپاه عثمانی از نیروهای متفقین، دولت موقت فروپاشید و اعضای آن پراکنده شدند. عشایر عرب خوزستان در نبرد «جهاد» غیورانه با قوای بیگانه جنگیدند.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی اول و ایران، صفحه ۸۶)

جغرافیا (۳)

۱۴۱- (فاطمه سعایی)
منظور از «مقر»، مکان اصلی و دقیق یک سکونتگاه و محل استقرار آن روی زمین است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۲ و ۳)

۱۴۲- (فاطمه سعایی)
«مقر» هر روستا یا شهر، هسته اولیه آن را نیز شامل می‌شود. منظور از هسته اولیه، مکانی است که مردم برحسب نیاز، آن را برای زندگی انتخاب کرده و به اشغال درآورده‌اند و بعدها شهر یا روستا از آن محل گسترش یافته است. منظور از «موقعیت» یک شهر یا روستا، وضعیت آن سکونتگاه نسبت به پدیده‌های پیرامون خود و همچنین جایگاه آن در سطح ناحیه است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۲ و ۳)

۱۵۵- (زهره صادقی)

در «نیم قرن اخیر» سه عامل موجب گسترش و تحول در صنعت حمل و نقل شده است: ۱- افزایش جمعیت و تقاضا برای حمل و نقل، ۲- گسترش تجارت و اقتصاد جهانی، ۳- پیشرفت‌های علمی و فناوری در تولید وسایل حمل و نقل.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای حمل و نقل، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

۱۵۶- (زهره صادقی)

به‌طور کلی، شیوه‌های حمل و نقل به پنج دسته تقسیم می‌شوند:

۱- حمل و نقل جاده‌ای، ۲- حمل و نقل ریلی، ۳- حمل و نقل آبی، ۴- حمل و نقل هوایی و ۵- حمل و نقل از طریق لوله. از این شیوه‌ها چهار دسته به جابه‌جایی مسافر و بار و یک دسته فقط به جابه‌جایی بار اختصاص دارد.

حمل و نقل جاده‌ای، برای مسافت‌های نزدیک مناسب است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای حمل و نقل، صفحه ۴۵)

۱۵۷- (بهروز یثی)

میزان مصرف سوخت و آلودگی محیط زیست در شیوه حمل و نقل جاده‌ای بسیار زیاد است ولی، احداث پایانه‌ها در این شیوه کم‌هزینه‌تر است.

مصرف سوخت در حمل و نقل ریلی، یک‌هفتم حمل و نقل جاده‌ای است و هزینه احداث پایانه در آن، متوسط برآورد می‌شود.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای حمل و نقل، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

۱۵۸- (بهروز یثی)

مهم‌ترین پروژه‌های در دست اجرای شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران عبارت‌اند از: احداث راه‌آهن سریع‌السیار (قطار پرسرعت) تهران - قم - اصفهان (به طول ۴۱۰ کیلومتر) و برقی کردن راه‌آهن تهران - مشهد (به طول ۱۰۰۰ کیلومتر).

(جغرافیا (۳)، جغرافیای حمل و نقل، صفحه ۵۰)

۱۵۹- (زهره صادقی)

حمل و نقل هوایی، جابه‌جایی انسان و بار از طریق پرواز در آسمان است. حمل و نقل هوایی امنیت بسیار زیادی دارد و سوانح آن نسبت به تعداد پروازها بسیار اندک است. با این حال، کنترل ایمنی آن به دقت و مراقبت زیاد نیاز دارد. مصرف سوخت هواپیما نسبت به سایر وسایل حمل و نقل بسیار بیشتر و سفر آن گران‌تر است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای حمل و نقل، صفحه ۵۵)

۱۴۹- (معمری فطیمی باگی)

وقتی مهاجران فقیر به شهرها وارد می‌شوند، با توجه به گران بودن قیمت زمین و خانه در شهر، به‌طور غیرقانونی مسکن‌هایی موقتی در حاشیه و اطراف شهر می‌سازند. حاشیه‌نشینی و زاغه‌نشینی جلوه‌ای از اسکان غیررسمی یا غیرقانونی است. در ساخت زاغه‌ها معمولاً از مواد ارزان قیمت استفاده می‌شود. زاغه‌ها بسیار کثیف‌اند و امکانات بهداشتی و فاضلاب ندارند.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۲۴)

۱۵۰- (فاطمه سقایی)

گسترش انقلاب سبز و استفاده از ماشین‌آلات و فناوری در کشاورزی، از جمله اقداماتی بود که برای حل مشکلات اقتصادی روستاها انجام شد که البته ماشینی کردن کشاورزی، موجب گسترش بیکاری در برخی نواحی روستایی شده است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۳۴)

۱۵۱- (فاطمه سقایی)

برنامه توسعه روستایی برنامه‌ای است که با هدف «بهبود زندگی اقتصادی و اجتماعی روستائیان» طراحی می‌شود. تهیه و اجرای طرح‌های هادی روستایی از وظایف مهم «بنیاد مسکن انقلاب اسلامی» است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۳۳ و ۳۵)

۱۵۲- (آزاده میرزایی)

سامانه اطلاعات جغرافیایی (GIS) عبارت است از مجموعه‌ای از سخت‌افزارها و نرم‌افزارهای رایانه‌ای که امکان جمع‌آوری، ذخیره، پردازش و تجزیه و تحلیل اطلاعات را فراهم می‌آورد.

(جغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های جغرافیایی، صفحه ۳۸)

۱۵۳- (آزاده میرزایی)

رقومی کردن و کدبندی اطلاعات در مرحله «ورودی»، مدل‌سازی در مرحله «پردازش» و نمایش به‌صورت نقشه در مرحله «خروجی» یک سامانه اطلاعات جغرافیایی قرار دارند.

(جغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های جغرافیایی، صفحه ۳۹)

۱۵۴- (فاطمه سقایی)

در سامانه اطلاعات جغرافیایی، داده‌های مربوط به پدیده‌های دنیای واقعی را می‌توان براساس اهداف مطالعه و نوع ویژگی‌های مورد نظر، در قالب لایه‌هایی جداگانه، طبقه‌بندی و ترکیب کرد. از جمع‌بندی و تلفیق لایه‌های مختلف، لایه جدیدی حاصل می‌شود که دربرگیرنده اطلاعات دقیق و مورد نیاز کاربران است.

(جغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های جغرافیایی، صفحه ۳۹)

۱۶۰-

(بهروز یحیی)

ایران قابلیت ایجاد خطوط لوله ترانزیت برای ارسال فراورده‌ها از کشوری به کشور دیگر را داراست. انتقال گاز از «ترکمنستان به افغانستان» از طریق خطوط لوله در ایران منبع درآمد برای کشور ما محسوب می‌شود.

(پغرافیا (۳)، پغرافیای عمل و نقل، صفحه ۵۸)

جامعه‌شناسی

۱۶۱-

(پارسا هبیبی)

دانش عمومی در طول سال‌ها به دست می‌آید، یعنی این دانش، حاصل زندگی است.

دانش علمی، بخشی از ذخیره دانشی است که با اندیشیدن در دانش عمومی به دست می‌آید.

جهان‌های اجتماعی مختلف براساس هویت فرهنگی خود، تعاریف متفاوتی از دانش علمی دارند.

(پامعه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه‌های ۴، ۵ و ۶)

۱۶۲-

(پارسا هبیبی)

اگر دانش عمومی نباشد، جهان اجتماعی مختل خواهد شد و فروخواهد ریخت. هنگامی که به یک مهمانی دعوت می‌شوید که در آن بیشتر افراد را نمی‌شناسید، دقت و احتیاط شما بیشتر می‌شود. در این موقعیت خواهید فهمید که تا حد بسیار زیادی این دانش از دیدگان شما پنهان بوده است.

(پامعه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه ۳)

۱۶۳-

(ارغوان عبدالملکی)

در قرن نوزدهم میلادی برخی متفکران اجتماعی آلمانی از جمله ویلهلم دیلتای و ماکس وبر، مدعی شدند که هر چند جهان اجتماعی همانند جهان طبیعی، نظم و قواعد خاصی دارد اما انسان‌ها مانند موجودات طبیعی نیستند و پدیده‌های اجتماعی نیز با پدیده‌های طبیعی تفاوت دارند. وبر معتقد بود کنش اجتماعی معنادار است و پدیده‌های معنادار را نمی‌توان همانند پدیده‌های طبیعی از طریق حواس مطالعه کرد، بلکه باید معنای آن‌ها را فهمید. این رویکرد در جامعه‌شناسی به جامعه‌شناسی تفهیمی مشهور شد.

غلبه رویکرد پوزیتیویستی در جامعه‌شناسی، موجب شد تا گزاره‌های تجویزی و انتقادی، بیرون از حوزه علوم اجتماعی، قلمداد شوند. این باور با عنوان «جدایی دانش از ارزش» بیان می‌شد.

دانش اجتماعی تجویزی و انتقادی، به بایدها و نبایدهای پدیده اجتماعی مورد مطالعه، نظر دارد، به توصیف، تبیین و تفهم، بسنده نمی‌شود بلکه پژوهشگر به داوری ارزشی پدیده مورد مطالعه می‌پردازد.

(پامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۴ و ۱۷)

۱۶۴-

(پارسا هبیبی)

- مجموعه‌ای از آگاهی‌هایی که با دیگران در جامعه شریکیم: دانش عمومی

- موضوع فیلم دور افتاده: اهمیت دانش عمومی

- دست یافتن به معنای عمیق جامعه: فایده دانش علمی

(پامعه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه‌های ۴ و ۵)

۱۶۵-

(اعظم ربیبی)

مهم‌ترین هدف جامعه‌شناسان انتقادی، نقد وضعیت موجود جامعه برای رسیدن به یک وضعیت مطلوب‌تر است. جامعه‌شناسی انتقادی، دو رویکرد قبلی جامعه‌شناسی؛ یعنی جامعه‌شناسی پوزیتیویستی و تفهیمی را محافظه‌کار می‌داند؛ زیرا آن رویکردها نمی‌توانند درباره ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی داوری کنند و به شرایط موجود تن می‌دهند.

(پامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۱۶۶-

(پارسا هبیبی)

دانش علمی با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی، شکل می‌گیرد و پیشرفت می‌کند.

گاه تعارض‌ها با دست برداشتن بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخش دیگر حل می‌شود و یا با طرح ایده‌های جدید انجام می‌شود.

(پامعه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه‌های ۵ و ۶)

۱۶۷-

(اعظم ربیبی)

جامعه‌شناسان پوزیتیویست جامعه را با طبیعت یکسان می‌دانند. اگر جامعه را چون طبیعت، تصور کنیم و آن را دستاوردی انسانی ندانیم، یعنی آن را واقعیتی بیرونی، تصور کنیم که با قوانینی به استحکام قوانین طبیعت اداره می‌شود، فقط می‌توانیم از دانش‌های ابزاری خود استفاده کنیم، اما قادر نخواهیم بود تغییری بنیادین در جامعه به وجود بیاوریم.

(پامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۶ و ۲۹)

(ارغوان عبدالملکی)

-۱۷۲

نظم اجتماعی در نتیجه قواعدی برقرار می‌شود که ما انسان‌ها برای با هم زندگی کردن پذیرفته‌ایم. نظم یعنی قرار گرفتن هر پدیده در جای خود. جای پدیده‌ها را همین قواعد تعیین می‌کنند. نظم اجتماعی پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آن‌ها را امکان‌پذیر می‌نماید؛ باعث می‌شود که شما بدانید، می‌توانید چه توقعات و انتظاراتی از دیگران داشته باشید و اتفاقات غیرمنتظره، شما را از همکاری با دیگران باز ندارند.

در جنگ‌های نامنظم افراد از نظم موجود پیروی نمی‌کنند، بلکه از آن فراتر می‌روند و با ارزش‌ها و معانی پیوند می‌خورند. سربازان جنگ‌های نامنظم به سبب انگیزه‌های اخلاقی و آرمان‌های معنویشان، توانی فراتر از نظم موجود به دست می‌آورند.

کنش اجتماعی، خشت بنای جامعه است و تمامی پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان با کنش‌های اجتماعی پدید می‌آیند.

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۱ و ۳۴)

(آزیتا پیرقی)

-۱۷۳

انقلاب‌های اجتماعی، اندیشه‌های جدید، شاهکارهای هنری و اختراعات بزرگ، زمانی پدید می‌آیند که انسان از نظم موجود، گامی فراتر می‌گذارد.

تأکید بیش از اندازه بر نظم اجتماعی به حذف اراده و خلاقیت، ارزش و اخلاق، آگاهی و معنا از زندگی اجتماعی می‌انجامد و شور زندگی را از انسان‌ها می‌گیرد.

رویکرد پوزیتیویستی بر آن‌چه مشاهده می‌شود، تمرکز می‌کند و اغلب معنای کنش و آن‌چه درون انسان می‌گذرد را نادیده می‌گیرد.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۷، ۳۸ و ۴۱)

(آزیتا پیرقی)

-۱۷۴

عبارت اول ← پیچیدگی پدیده‌های انسانی و اجتماعی

عبارت دوم ← مسئله معنا

عبارت سوم ← هویت‌زدایی

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۴۴ تا ۴۷)

(پارسا مبینی)

-۱۶۸

جامعه‌شناسی خرد، علم شناخت کنش اجتماعی و سایر پدیده‌های خرد اجتماعی است.

علوم اجتماعی با شناخت پدیده‌های اجتماعی، به انسان‌ها امکان می‌دهد که آثار و پیامدهای پدیده‌های اجتماعی را پیش‌بینی کنند. به سبب آگاهانه و ارادی بودن کنش‌ها و سایر پدیده‌های اجتماعی و تنوع آن‌ها پیش‌بینی در علوم اجتماعی، پیچیده‌تر از علوم طبیعی است.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۰ و ۱۳)

(پارسا مبینی)

-۱۶۹

جامعه‌شناسی در آغاز شکل‌گیری خود در قرن نوزدهم میلادی سعی کرد به علوم طبیعی به ویژه علم فیزیک نزدیک شود. به همین دلیل آگوست کنت، بنیان‌گذار جامعه‌شناسی، ابتدا نام فیزیک اجتماعی را برای این رشته برگزید. موفقیت‌های بی‌سابقه علوم طبیعی، برخی جامعه‌شناسان این دوره را علاقه‌مند کرده بود که جامعه‌شناسی را هر چه بیشتر به علوم طبیعی نزدیک و شبیه نمایند. این رویکرد که جامعه‌شناسی را در زمره‌ی دانش‌های ابزاری قرار می‌دهد، با نام «جامعه‌شناسی پوزیتیویستی» شناخته می‌شود. در جامعه‌شناسی پوزیتیویستی، پدیده‌های اجتماعی مانند پدیده‌های طبیعی دانسته می‌شوند و جامعه همانند طبیعت در نظر گرفته می‌شود. روش مطالعه این جامعه‌شناسی حسی و تجربی است.

به ترتیب زمانی جامعه‌شناسی پوزیتیویستی، تفهیمی-تفسیری و انتقادی سه رویکرد اصلی جامعه‌شناسی‌اند.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

(اعظم ربی)

-۱۷۰

ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی ساختار اجتماعی نامیده می‌شود. ساختار اجتماعی چگونگی رابطه و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی مختلف است. نظام اجتماعی همانند یک موجود زنده تلاش می‌کند با تغییر در خود و محیط، نیازهای خود را تأمین کند و خود را در بلند مدت حفظ نماید.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۱، ۲۳، ۲۴ و ۲۷)

(ارغوان عبدالملکی)

-۱۷۱

یکسان دانستن طبیعت و جامعه، انسان‌ها را به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی، تقلیل می‌دهد.

جامعه‌شناسان پوزیتیویست، جامعه را نیز صرفاً یک پدیده طبیعی پیچیده می‌دانستند و تفاوت میان جوامع مختلف را تنها تفاوت کمی می‌دیدند.

گاهی تغییر در یک پدیده اجتماعی با تغییر در پدیده دیگر همراه است. این دو پدیده را هم‌تغییر می‌گویند.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۵ و ۲۹)

۱۸۰- هدف کنشگر ← ذهن کنشگر
فهم دلالت‌های کنش ← فرهنگ
شهادت‌طلبی و فدا کردن جان برای وطن ← تفاوت معنایی
(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۴۶ و ۴۸)

فلسفه دوازدهم

۱۸۱- (طنین زاهدی‌کیا)
افلاطون می‌گوید: «فلسفه منحصرأ با حیرت در برابر هستی آغاز می‌شود.»
(فلسفه، کلیات، صفحه ۷)

۱۸۲- (الله فضری)
ابتکارات فیلسوفان اسلامی، در راه سازگار کردن اعتقادات دینی با استدلال‌های عقلی بود.
(فلسفه، کلیات، صفحه ۲۴)

۱۸۳- (نیما پوهاری)
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: اگر مغایرت بین وجود و ماهیت وجود نداشت و به جای آن عینیت بود، آن‌گاه صرف تصور هر چیزی آن چیز موجود می‌شد و دیگر سلب وجود از هیچ چیزی معنا نداشت.
گزینه «۲»: تفکیک وجود و ماهیت در ذهن است نه در واقعیت.
گزینه «۴»: برای درک آن تصور صحیح کافی است نه اثبات آن.
(فلسفه، کلمات مشاء، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۱)

۱۸۴- (عمیر مهرئی)
دریای خون: ممکن‌الوجود - انسان غیر حیوان: ممتنع‌الوجود - عدد فرد جفت: ممتنع‌الوجود
(فلسفه، کلمات مشاء، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

۱۸۵- (فرهار علی‌نژاد)
علت در معنای عام هم علت تامه را دربر می‌گیرد و هم علت ناقصه. درباره هر دوی این‌ها می‌توان گفت که شرط لازم برای وجود معلول هستند. معلول در وجود خود تنها به‌نحوی به علت ناقصه وابسته است.
(فلسفه، کلمات مشاء، صفحه‌های ۴۰ و ۴۱)

۱۸۶- (عمیر مهرئی)
چیزی که ذاتاً ممکن‌الوجود است، با وجود و عدم نسبی متساوی دارد و به همین جهت می‌طلبد که موجودی دیگر - به مثابه علت - آن را از حد تساوی خارج سازد و به عرصه وجود وارد کند؛ بنابراین، نیاز معلول به علت، در همین امکان ذاتی یا تساوی ماهیت معلول نسبت به وجود و عدم نهفته است و همه پدیده‌های جهان طبیعت ذاتاً نسبت مساوی با وجود و عدم دارند.
(فلسفه، کلمات مشاء، صفحه ۴۰)

۱۷۵- (ارغوان عبدالملکی)
خلاقیت‌زدایی: تأکید افراطی بر نظم اجتماعی به تدریج سبب می‌شود افراد بدون آن که بدانند این نظم برای تحقق چه آرمان‌ها و ارزش‌هایی است، صرفاً آن را رعایت کنند. به علاوه، این تأکید موجب سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها در بسیاری عرصه‌ها مانند هنر، ارتباط و اندیشه می‌شود. انقلاب‌های اجتماعی، اندیشه‌های جدید، شاهکارهای هنری و اختراعات بزرگ هنگامی پدید می‌آیند که انسان از نظم موجود گامی فراتر می‌گذارد. ماکس وبر از سلطه چنین نظمی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد، به قفس آهنین تعبیر می‌کند.

ارزش‌زدایی: به سبب این‌که بسیاری از کنش‌های عاطفی، هنری، اخلاقی و مذهبی با رویکرد پوزیتیویستی قابل توضیح نیستند، کسانی که فقط روش‌های تجربی را معتبر می‌دانند، با انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی، مذهبی و... دچار اخلاق‌گریزی می‌شوند. بزرگ‌ترین کشتار جهان در جنگ‌های جهانی اول و دوم، میان توسعه‌یافته‌ترین کشورهای رخ داد و با فاجعه هیروشیما و ناکازاکی، پایان یافت.
(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۱۷۶- (آریتا بیدرقی)
عبارت اول ← لازمه شناخت پدیده‌های اجتماعی
عبارت دوم ← فعالیت و خلاقیت کنشگران
عبارت سوم ← فهم کنش انسان‌ها
(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۴۷ تا ۴۹)

۱۷۷- (ارغوان عبدالملکی)
همراهی همدلانه به معنای تأیید کنشگران نیست، بلکه به معنای نگاه کردن به مسائل آن‌ها از منظر خودشان و تلاش برای فهم آن‌ها است. ما در جهان اجتماعی با افراد آگاه سروکار داریم و لازم است با توجه به تفسیر آن‌ها از خودشان، به فهم همدلانه رفتار آن‌ها دست پیدا کنیم.
نظریه‌پردازان کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌دانند و زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر آگاهی و معنا، مطالعه می‌کنند.
این جامعه‌شناسان، ویژگی‌های دیگر کنش، یعنی اراده و ارزش را مهم می‌دانند ولی آن‌ها را برخاسته از آگاهی و تابع آن می‌بینند.

اگر محقق بخواهد تمامی ابعاد یک پدیده اجتماعی خاص مثلاً یک فرد، یک نهاد اجتماعی یا یک فرهنگ را مطالعه کند و عمق پنهان و منحصر به فرد بودن آن را نشان دهد، از روش مطالعه موردی استفاده می‌کند.
(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۴۰، ۴۱ و ۵۰)

۱۷۸- (آریتا بیدرقی)
الف ← معنای کنش
ب ← به دنبال پرده برداشتن از معنایی است که در کنش‌ها نهفته‌اند.
ج ← در علوم طبیعی متداول است.
(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۴۷ تا ۴۹)

۱۷۹- (آریتا بیدرقی)
پرسش از معنای زندگی در جهان متجدد و در میان صاحب‌نظران علوم اجتماعی نیز مطرح بوده‌اند.
(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه ۴۴)

۱۹۴- (کتاب آبی)

به موضوعی ممتنع الوجود گویند که محمول وجود هرگز نمی‌تواند بر آن عارض شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تصور آن غیرممکن نیست.

گزینه «۳»: این عبارت صحیح است اما تعریف دقیق و فلسفی از «ممتنع الوجود» ارائه نمی‌دهد.

گزینه «۴»: می‌تواند وجود خیالی و فرضی نداشته باشد.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

۱۹۵- (کتاب آبی)

رابطه علیت رابطه‌ای در خود وجود است، مانند آفرینش جهان که در آن به جهان «هستی» بخشیده می‌شود.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه ۳۷)

۱۹۶- (کتاب آبی)

واژه قدیم در عرف به معنای «کهنه» و حادث در فلسفه یعنی آن‌چه که اول نبوده و از زمانی به بعد به وجود آمده است.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه ۳۹)

۱۹۷- (کتاب آبی)

برای دست یافتن به کلیت و ضرورت باید از قلمرو علوم تجربی خارج شد و اصول عقلانی را در قلمرو فلسفه جست و جو کرد.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

۱۹۸- (کتاب آبی)

در اثبات روابط تجربی، اگر تعداد آزمون و تجربه هم افزایش یابد و موارد صدق آن بیش‌تر گردد، باز مربوط به همان موارد محدود خواهد بود و نمی‌تواند شکل یک قانون علمی پیدا کند؛ زیرا قوانین علمی همواره بیان‌کننده یک رابطه کلی و ضروری بین دو پدیده‌اند و نه تنها موارد تجربه شده، بلکه موارد تجربه نشده را نیز دربر می‌گیرند.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه ۵۱)

۱۹۹- (کتاب آبی)

فارابی مدینه جاهله را چنان توصیف می‌کند: «مردمش نه سعادت را می‌شناسند و نه سعادت به خاطرشان خطور می‌کند.»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: آنان از سعادت حقیقی تبعیت نمی‌کنند.

گزینه «۳»: سعادت واهی در بین آنان سلامت جسم است نه سعادت حقیقی.

گزینه «۴»: آنان به خیراتی چون سلامت جسم و فراخی در تمتع لذت‌ها توجه می‌کنند.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه ۶۶)

۲۰۰- (کتاب آبی)

وحی انبیاء و الهامات اولیاء همگی از اتصال با ملک وحی یا عقل فعال ناشی می‌شود.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه ۶۵)

۱۸۷- (فراهر علی‌نژاد)

از نظر حکمای اسلامی، ما با حواس خود قادر به درک این موجودات مجرد نیستیم و اوصاف آن‌ها را به درستی نمی‌توانیم بشناسیم.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تأثیر علل و عوامل طبیعی در حوادث جهان، به وسیله قوای مجرد از ماده صورت می‌پذیرد.

گزینه «۲»: عنوان «عقول» برای فرشتگان از احادیث اسلامی الهام گرفته شده است.

گزینه «۴»: جهان، (به طور کلی) با وساطت این قوای مجرد از ماده تدبیر می‌شود.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه ۵۳)

۱۸۸- (عمید مهری)

«رساله اغراض مابعدالطبیعه» فارابی شرحی است بر کتاب «مابعدالطبیعه» اثر ارسطو و با این که بسیار کوتاه است، محتوایی بسیار ارزشمند دارد و فیلسوفان اسلامی برای فهم صحیح مطالب ارسطو از آن بسیار بهره برده‌اند.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه ۶۲)

۱۸۹- (سید علیرضا امیری)

نظام «مدینه فاضله» از لحاظ پیوند با بدن انسان متفاوت است و برخلاف آن فاقد پیوند تکوینی است. در این نظام، اعضا اعمال ارادی و اکتسابی دارند و پیوند بین آن‌ها با پیوند اعضای بدن از لحاظ ساختار متفاوت است.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه ۶۴)

۱۹۰- (فراهر علی‌نژاد)

این مورد از شرایط ضروری رئیس مدینه فاضله برای تصدی این مقام نمی‌باشد.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه‌های ۵۳ و ۶۵)

۱۹۱- (کتاب آبی)

دین الهی مانند فلسفه به بیان مباحث وجود و آغاز و انجام جهان و معنای حیات انسان می‌پردازد، اما زبان دین با زبان فلسفه یکی نیست، هرچند که ماهیت فلسفی آن دو مشابه است. از این گذشته، منشأ دین، وحی است اما فلسفه از تفکر انسان‌ها سرچشمه می‌گیرد.

(فلسفه، کلیات، صفحه‌های ۹ تا ۱۱)

۱۹۲- (کتاب آبی)

در قرن یازدهم میرداماد، فیلسوف بزرگ اسلامی کوشید فلسفه ابن‌سینا را به روش اشراقی تفسیر کند.

(فلسفه، کلیات، صفحه ۲۶)

۱۹۳- (کتاب آبی)

بدیهیات اولیه نه اثبات شدنی هستند و نه انکار شدنی و هرگونه تلاشی در جهت اثبات عقلی یا تجربی آن‌ها و یا انکارشان مستلزم استفاده و قبول آن‌هاست. این اصول را تنها در مقام بحث یا تأملات سطحی می‌توان انکار کرد اما هر کسی در عمق ذهن و ادراک خویش به آن‌ها معترف است و ذهن بشر از قبول آن ابایی ندارد.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)